

Nicolae Niță

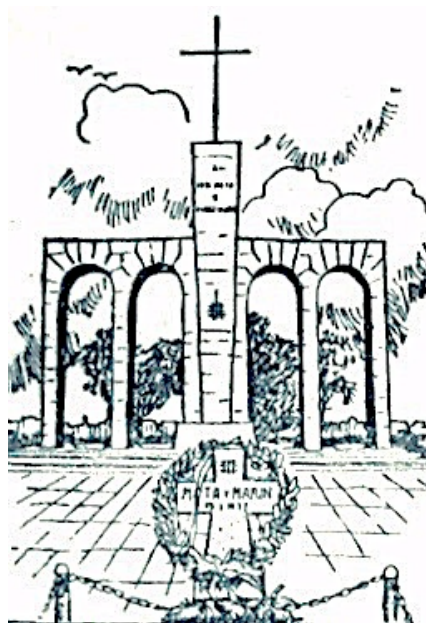
*DE ICI,
DE
COLO...*

-versuri-

EDITURA "LIBERTATEA", JACKSONVILLE, 2018

Volumul
III

Monumentul Eroilor Legionari Ion I. Moța și Vasile Marin dela Majadahonda, Spania.

Corneliu Zelea Codreanu
Căpitanul

Horia Sima
Comandantul

LĂMURIRI NECESARE PENTRU CITITORII NOȘTRI

„Unde umbrează darul tău, Arhanghele Mihail,
de acolo se alungă puterea diavolului...”

Cu volumul III al ediției de față, încheiem ciclul antologiei noastre închinat poeziei legionare. Deși am cuprins în lucrare un număr însemnat de versuri dedicate Legiunii și luptei în care aceasta s’a încheștat de-a lungul anilor, totuși, ca proporție dimensională, ea nu reprezintă decât *o parte a subiectului în sine*, așa cum ne-am exprimat și în alte împrejurări. Credem totuși că, privind ansamblul de cunoaștere, am reușit să redăm și să oferim cititorului o viziune generală și reprezentativă a acestui aspect important al vieții și intensității creatoare pe care Legiunea l-a insuflat în parcursul zbuciumat al istoriei ei, cum și la înțelegerea dreaptă, corectă, a realităților dure pe care le-a avut de înfruntat. Am continuat ordinea generală de prezentare pe care am enunțat-o în introducerile anterioare, iar în cuprinsul primei părți, în plus, am adăugat un capitol nou pe care l-am intitulat “**În Cruciadă**”, cuprinzând versuri ale poezilor legionari scrise pe câmpurile de luptă în timpul campaniei războinice anticomuniste din Răsărit. Vom întâlni aici o parte din sonetele de război ale Cpt. Av. Horia Agarici, poemele Locot. Petre Paulescu, versurile Locot. V. Oprescu-Spineni, Ion U. Soricu, Horia Nițulescu, A. G. Delafântânele și atâția alții care, prin versul lor au descris eroismul și jertfele soldaților români încheștați în această confruntare pe viață și pe moarte împotriva

bolșevismului; tot aici, ca întregire, la finele capitolului am ținut să facem loc unui poet foarte apropiat Legiunii, Aurel Marin (ofițer în “Vânătorii de Munte”), rănit pe front în timpul campaniei din 1941 și, din nou, *“în dimineața zilei de 16 Mai 1944, la câteva zile după ce ajunge iar pe front...”*, când *“cade lovit de un glonț în sârma ghimpată, din poziția de apărare din Lunca Siretului”*, iar rana infectându-se, *“în câteva ore este secerat de septicemie”*, după cum ne mărturisește în notele sale scriitorul brașovean Grigore Cojan arătând tragicul deznodământ care a dus la pierderea poetului.

La integrarea multor poeme din lucrarea de față, natural, am ținut cont de locul compoziției lor și am indicat faptul ca atare prin încadrarea lor adecvată. Un singur exemplu rațional de înțelegere pe care ne îngăduim să-l menționăm îl reprezintă versurile poetului și eroului Ion Golea tipărite în anul 1952 sub pseudonimul Ion G. Delafetea cu titlul **“De vorbă cu Neamul”**: unele dintre ele sunt compuse în țară, altele în exilul anilor 1950 – 1951, Noembrie, când acesta este parașutat în țară. Două din poeziile compuse în țară pe care le-am selectat, le găsim chiar în ciclul specific intitulat **“Din Rezistență”** al lucrării sus menționate. O a treia, rămasă în manuscris (e vorba de poemul **“August”**), i-am făcut loc în ediția de față, alături de o variantă în facsimil. Am găsit natural ca poemele **“Din Rezistență”** să fie prezentate în prima parte a volumului nostru cuprinzând creațiile din țară, alte două poeme selectate și identificate a fi compuse în exil după refugiul autorului^{*)}, în partea referentă a lucrării intitulată **“Versuri din Exil”**.

S’a renunțat la cadrul strict al ordinei cronologice pe care l-am urmărit în cel de-al doilea volum, integrând pe alocuri lirica diversă a poezilor noștri care *nu* pune accentul pe aspectul exclusiv al tonului adulatoriu sau manifest, și tot aici, am făcut loc poeziei “poporale” atât de distinctivă ca aspect și diversitate.

Am ținut să cuprindem în volumele noastre versurile poezilor nedreptățiți, astăzi atât de puțin cunoscuți, unii stinși prin închisori, alții marginalizați și prohibiți zeci de ani cu desăvârșire de regimul comunist, tinere talente pline de speranță sugrumate încă din fașele începutului promițător al creației lor. Ar fi să-i amintim aici pe George Ionașcu, Petre Paulescu, Constantin I. Goga, Nichita Moșneagu, Constantin Pârlea, Aurel Chirescu, (o parte doar dintre ei), condamnați anonimului și pierduți în înfiorătoare singurătate, în neantul sumbru și aproape iremediabil al necunoașterii. De prisos să arătăm că numele acestora (sau al multora dintre ei), nu figurează în dicționarele scriitorilor români, pradă agnosticiei și relei intenții care continuă să se manifeste, voit ocolite din considerente absconse. Pe aceștia, cum spuneam, noi ne-am străduit pe cât am putut să-i facem cunoscuți cititorului ca o dreaptă și justă restituție ce le-o datorăm, spre înțelegere și apreciere.

Am păstrat nealterată forma poemelor tipărite, alături de notele cu care acestea au fost însoțite la publicarea lor, respectând prin aceasta originalitatea lor, originalitate pe care am dorit s'o imprimăm și în paginile noastre.

Cât am reușit în cele întreprinse, vom lăsa în voia judecății cititorilor, singurii care se pot pronunța...

Și tot în fața acestora, ținem să ne cerem iertare și îngăduință pentru unele erori care, în mod inevitabil, s'au strecurat în parcursul muncii noastre, mulțumindu-le încă odată pentru înțelegerea lor și interesul acordat.

Nicolae Niță

*) _____

- Înaintea plecării, Ion Golea va încredința manuscrisul spre publicare fratelui său, Traian Golea, iar câteva luni mai apoi, la începutul anului 1952, placheta de versuri vedea lumina tiparului în tipografia legionară din Salzburg.

**“E jale multă 'n Țară,
Căci streinul e stăpân ;
Cerșetor, la el acasă,
A ajuns bietul Român.”**

Ilustrație preluată din ziarul "Buna Vestire" (autor, cel mai probabil: Geo Zlotescu).

RECUNOAȘTERE

Port chimir și fluer vechiu arboroșean
 Și pe Ștefan Vodă ca pe un unchi în minte,
 Sângele arcașilor noștri și fierbinte
 Bate'n vadul trupului verde sub mintean,

Cușmă și opincă și răcori de fag,
 Cerbi ce trec în lună setea să-și adape
 Turnul ce coboară nouri albi pe ape
 Și luceferi mari înfloriți în prag,

Apele prin care a trecut viteaz
 După zimbrul țării Dragoș și cu Molda,
 Dârji haiduci cu flinte, cerul țării, holda —
 Culmele albastre de povești și brazi,

Dealuri de lumină calde ca un sân
 Și trecutul aprig, stele pe hotare —
 Iar prin sânge-mi umblă Decebal călare:
 Ceru 'l poartă în spate ca un braț de fân.

Am crescut cu anii mit bucovinean,
 Suflet viu cules de pe plai de vis
 Și 'n albastrul zilei fruntea mi-am deschis
 Ca o gură nouă pe-un străvechi vulcan.

E. Ar. ZAHARIA

Revista "*Frize*", Brașov. Anul I, Nr. 4, Iunie 1934.

GÂNDURI

Dă-mi mâna, suflete, dă-mi mâna,
 Să smulgem blestemul din noi,
 Să nu-și mai rupă viața, lâna,
 Pe drumuri pline de noroi.

Uu vis am fost și vis rămânem
 De nu ne-om da nădejdi mâna;
 Durerile să nu le ținem.
 Ci să le ardem ca pe-o rană.

Privește! Cerurile ard
Și îngerii îs pompieri;
Adoarme noaptea lângă gard,
Ca visurile noastre, eri.

Ascultă! Carnea noastră plânge,
Trudită, tristă și bolnavă;
Păcatul lângă el ne strânge,
Cu brațe pline de otravă.

Hai, suflete, să tragem brazdă
Pe toate drumurile noastre,
Să nu mai fim durerii gazdă,
Ci numai zărilor albastre.

Să ne scăldăm în ape clare
Când cerul stelele-și revarsă,
Cântând la margini de hotare,
Pe bucuria noastră arsă.

A. G. DELAFÂNTÂNELE

Revista "*Flori de Crin*", Șimleul-Silvaniei. Anul IV, Nr. 5-6, Mai - Iunie 1935.

CRAIUL MUNȚILOR

Pe poteca de pe munte
Trece mândrul crai,
Înnorată-i a lui frunte,
Abătut de chinuri crunte
Trece 'ncet pe plai.

Iar pâraiele la vale
Peste lespezi cad,
Sună fluerul cu jale,
și s'apleacă triste'n cale
Crucile de brad.

Munții... Munții 'și plâng durerea
Luncile jelesc,
Codrii și-au pierdut puterea,
Iar muntenii mângâierea
N'o mai întâlnesc.

Căci prin văi și prin vâlcele

Cei bătuți de vânt,
Scurmă sânul țării mele
Îngrozit de duhuri rele
E pământul sfânt.

Și'n oșteni păgâna soartă
Stinse-al luptei foc:
Munții noștrii aur poartă
Noi cerșim din poartă 'n poartă
Neam fără noroc.

Iancule, tu doina lasă,
Cinge spade iar.
Nu vezi greul cum ne-apasă?
Pângărit altar!

N'auzi, freamătă stejarii
Cântec de război,
Din copite bat fugarii.
Chiamă-ți iar legionarii,
Vino între noi.

Ne omoară a ta jale
Când doinești pe plai,
Strângeți șirurile tale,
Treci în marșuri triumfale,
Prea mărite crai!

ION U. SORICU

Reprodusă din revista "Cuget Românesc", Buenos Aires. Anul V, 1955 — 1956, rubrica:
"Pagini alese din scriitorii Români".

RĂZVRĂTIRE DE ROB

Din mlaștini de pământ pipernicit
În miez de noapte mă ridic, greoi
Și proiectându-mi umbra de strigoi,
Înverșunat de lungă așteptare,
Pe sure spații interplanetare,
Cu pas hipnotic calc în infinit...

Voi sparge bolțile de m'or opri cândva
În mersu 'nchipuit fără întoarceri,
Să nu mai fiu închisul vr'unei carceri
În labirintele lui Iehova.
Vreau, însetat, lumina la izvor
Și aerul tăriilor de ghiață;
Vreau să-L privesc pe Dumnezeu, în față.

Adânci prăpăstii viorii de cer
Deschid spre mine ochi mirați, de stele,
Când vântul hohotește printre ele
Și eu mă urc spre pure țări de ger.
Mi-e sufletul un fulg de nea
Și-l simt zburând 'naintea mea,
Când stol de sprintene scânteii,
Când clinchet viu de clopoței...

Biciuitoare ca un gând,
Pe visul de 'nălțimi flămând
Lungi fulgere de soare au scăpărat
Și mi-au întors privirea grea de plâns,
Cu luminițele de suflet stâns,
Către pământul hâd, rămas departe
Și luminat din ceea parte
Scheletic pentru a-mi fi arătat.

Curins de spaimă l-am privit atent...
Era un vast mormânt în care
Se-amestecau cadavrele larvare
Cu oseminte albe, cranii lucii —
Împărăția pământească a Nălucii
Pe care eu o căutam dement...

Rănit de fulger și înfrânt,
Pe-aceeași cale, înapoi,
Târîndu-mi umbra de strigoi,
Mai deșirată și mai mare,
Din albe spații interplanetare
Cu pas hipnotic intru ca 'n mormânt.

Gherghinescu VANIA

LEGENDĂ

Jertfit-am mereu, an cu an
 Legionari pentru Țară și Neam.
 Făcut-am biserici, căminuri și cruci
 Pentru Arhangheli, legionari și haiduci.

Am fost puși în lanțuri, în închisori
 Am pierdut pe Stere și pe Nicadori
 Ne-au închis mereu fiindcă luptăm
 Pentru “Hristos, Rege, Țară și Neam”.

Urâm pe hoți, politiciani jidoviți
 Și am fost tot mereu prigonți.
 Ne-au judecat, ne-au închis, ne-au bătut,
 Ne-au luat și tot ce am avut.

Acum am luat înapoi,
 Drepturile sfinte de eroi
 Și vom lupta din nou, an cu an,
 În frunte cu al nostru... vultan
 În noua organizație legionară:
 Totul pentru Neam și Țară.

Gh. Dragnea

Almanahul ziarului “România Creștină”, Chișinău, 1936.

În amintirea camaradului Sterie Ciumeti

Te-au împușcat, iubite camarade!...
 Cum, pentru tine ‘n lume nu-i dreptate?
 Ce, n’ai fost om, ci înger printre stele...
 De n’avui loc, la sânul Țării tele?!
 Haini masoni, nebună neomenie!
 Perfida crimă, cum rămâe?
 Din corpul lui de gloanțe ciuruit...
 Satrapi, întreb, ce-ați pregătit?
 Sângele cald și sfânt ce-a curs...
 Vampire nebuni, unde l-ați dus?
 Bătrâne Pind, de pe întinsa-ți zare...

Tu ai să ceri, o dreaptă înfierare?
 “Voi da nori cerului să s’aprindă...
 Și va cădea, nu apă peste ei, ci jale!
 Nimeni, să-i poată sta nici cum, în cale”.

Întreb:

Nu vă este groază de ce-ați făcut?
 Să știți masoni urciorul s’a umplut!!!

Al. Georgescu-Drăjineanu

Horticultor, Giurgiu

Almanahul ziarului “*România Creștină*”, Chișinău, 1936.

Totul pentru Țară

Troița Nației române,
 Supremul cult de conștiință,
 Descătușare sufletească;
 Prin spadă, muncă și credință.

Altar cu temelii de jertfe
 Sculptat în zări legionare,
 În fiecare piatră-o frunte
 Îți sapă gânduri de’nălțare...

Cărare verde spre limanuri
 Treimea *Dreptei* năzuinți
 Pe drumul sfintelor tradiții
 De vii apostolic și Părinți.

Un neam iobag așteaptă clipa
 Trezirii lui între hotare,
 S’aprindă’n vârf de munte focuri
 Și’n piepturi vremi legionare.

Și ucizând omida Țării,
 În creștineasca primăvară
 Cu sabia, și crucea’n frunte
 Să-și dea – *Totul pentru Țară*.

Nichita MOȘNEGUȚU

Din vol. de Poezii “Totul pentru Țară”

Ziarul “*România Creștină*”, Chișinău. Anul II, Nr. 30, 26 Ianuarie 1936.

Credință în Cruce...

În noaptea gândului cu patimi, în ziua crudelor neliniști,
Am plâns, Iisuse, lângă Crucea zidită între doi tâlhari.
Cu plânsul meu am luat tăcerea, ducând-o peste văi și miriști
Rămas-ai numai Tu și Crucea în noapte, ca vizionari.

Lumina slabă dela focuri a pâlپait târziu, pe dealuri
Și glasul Fraților de Cruce s'a înălțat mereu, mai sus,
Soldații puși să Te păzească au fața suptă: peste maluri
Cu seva grea a tinereții, căzând Te-au liberat, Iisus.

Iar legiunile creștine au defilat în toamna rece...
Spre Crucea ținută în aur și luminată sus, pe cer,
Mereu vor defila în veacuri și'n veci coloanele vor trece
Cu toată ruga noastră caldă pe scutul lor cel efemer.

C. PÂRLEA

Ziarul *“România Creștină”*, Chișinău. Anul II, Nr. 30, 26 Ianuarie 1936.

Steagului nostru

(Închinare)

D-lui Gen. Cantacuzino-Grănicerul

Te ridicăm din crezul suferințelor șiraguri,
Din nou avânt pornit pe jertfă și pe nouă zare
Sfânt simbol să fi în fruntea oștilor legionare
“Stâlp de fer și biruință” peste alte steaguri.

Din cutele-ți îndoliate aruncă zarurile sortii!...
Dă pusteii apusene știre,
Că ura galbenului venetic va îngenunchia la zidul de iubire
A milenarilor ce nasc aci, și aci'și'ngroapă morții.

Iar capului pornit spre Tini din răsărit
Aminte adu-i din cornice Moldave
Cum marele Ștefan sub marea valurilor slave
Putea să fie acoperit – dar nici odată biruit.

Și vorbă du, aprins, neogoit, spre miazăzi
Și tuturor de aci, cari vor mormântul să ni-l sape,

Că'n câmpii, în munți și 'n margini de ape
Cu gropi de veci i-om înfrăți!...

Că ploile 'n puhoi venite
S'au scurs în trupul țării Tale,
Precum găsit-a Cel de Sus cu dreaptă cale:
De cum se pleacă din pornit, așa să fie înghițite.

Fi purtătorul de cuvânt al Căpitanului:
Fi tu – o! – cel mai drag cuvânt rostit
Din cât vreodat'a zămislit
Icoana asta a Neamului.

Iar colțului robit și plâns cu lacrimi românești
Sortit să-i fi deapururi dus cu fruntea sus,
Plecat să nu fii nici odată și nimănuși supus,
Așa te vrem; așa să ne trăești!

ION NEGRU
Timișoara

Ziarul "*România Crestină*", Chișinău. Anul II, Nr. 30, 26 Ianuarie 1936.

Ler Nicador

În noaptea vibrândă de slavă și ler
Din haos desprinsă o stea aripată
Solie-alergândă pe câmpuri de cer
S'oprește și lumii arată,
Semn, Doamne ler.

Și steaua strecoară lumină și ler
În palatal bogat și 'n coliba sihastră,
Vestind că se naște al lumii Oier
Prin glasuri de prunci la fereastră
Ler, Doamne, ler.

În noaptea vibrândă de slavă și ler
Adastă 'n colibe negre de piatră
Trei frunți zăvorâte 'n cătușe de fer
Vestirea adusă de astră
Ler, Doamne, ler.

Colinda zadarnic o-așteaptă cu dor
 N'ajunge 'n celule – aiudene.
 Adastă 'n genunchi să se nască Păstor.
 O rugă 'n trei piepturi o geme:
 Ler, Nicador.

I. NIȚU-NICOREȘTI

– stud. teolog -

Ziarul "România Creștină", Chișinău. Anul II, Nr. 27, 6 Ianuarie 1936.

URICAR*)

Suflet moldav

Slovele cu sânge scrise de creștine mâni uitate
 Ard în sfeșnice de veacuri năzuințe sângerate,
 Picurând în glia sfântă luminișuri de trezire,
 Zăngănit de spade grele, dangăt lung de mânăstire...

Voevozi în albe zale, în genunchi și la metanii
 Auritele domnițe își dau salbele în danii,
 Înflorind în pergamente ceasul sfânt și glorios;
 Ctitori adormiți în slavă și atleți ai lui Hristos.

În cădelnițe de vreme iară smirna ei și-o arde,
 Harfei sufletelor stinse timpu-l flutură pe coarde,
 Iar pe albiile uscate curg izvoarele 'nnoirii,
 Spălând cugete și inimi pentru clipa mântuirii...

Prin cetățile 'n ruină s'aprend torțe 'n miez de noapte
 Și străbunii și martirii sfat prelung întind în șoapte,
 Re 'nviați în crezul nostru, se aruncă vii în scări
 Ca să-și curețe iar Țara de rușine și ocări...

Ard în codrii și pe vârfuri focuri mari în vâlvătaie,
 Legiuni cu cruce 'n frunte se coboară în șivoaie...
 Sar din văi arcașii sprinteni și plăeșii, mii la număr...
 Fagii, stâncile și brazii fac un zid, umăr la umăr...

Și străbat Țara din Nistru, dela Tisa pân' la mare
 Și ridică din ruine prețioasele altare,
 Iar troițele-aplicate peste șanțuri și fântâni

Le înalță drept spre ceruri pe morminte de Români.

Buchiile cu sânge scrise mi's în inimă săpate
 Și izvoarele creștine în privire ni's brodate,
 Stau în stânci brățări de aur și rubine în hrisoave
 Și le prăznuim de veacuri parastase în Procoave...

Scrie 'n cărțile acelea cu pecetii mari domnești
 Că din Sus și până 'n mare se 'ntind plaiuri românești
 Și că 'n fiecare bulgăr de pământ în mână strâns,
 E un țintirim străbunic, e o doină și un plâns...

Nichita MOȘNEGUȚU

*)-----

Din vol. de poezii "**Totul pentru Țară**" sub țipar.

Ziarul "*România Creștină*", Chișinău. Anul II, Nr. 26, 1 Ianuarie 1936.

U R I C A R*)

(II)

SUFLET DACIC

Străjer pe zări din vârf de munte, unde-și aveau străbunii stână
 Cu căutări de gând și vraje zidesc trecutului fântână.
 Și înnotând prin val de holde, mă soarbe'n sânul ei câmpia.
 Și'n piept cu doinele bătrâne mă 'nnalț la cer cu ciocârlia...

Pe brazde, rezemați în sape, stăpâni de secol pe ogoare,
 Aud strămosii mei cum cântă, stergându-și fruntea de sudoare,
 Și parcă'un dor de ei mă'ndeamnă să-mi strâng în brațe toată glia
 Și 'ntr'un avânt de dor sălbatic, să-mi urc în slavă România...

.....

Aci'n dumbravă îmi plec fruntea, și-aud pământul cum mă doare
 Și-i dau din sufletul meu pâne și din viața mea izvoare,
 Și-mi pun urechea la tulpină, și-ascult 'n ulucii seculari,
 Cum seva gălgâie și țese în ramuri pânză de frunzari...

Din munți cu bărbi înzăpezite scobor cu plutele pe ape
 Și 'n crezul meu primăvăratec, aștept un mugure să crape...
 Să-mi iau din cui baltag și flintă, pierzându-mă pe o cărare,

Să Țes apoi pe lună plină, haiduc de gând la drumul mare...

Și ‘nconjurat de-o ceată mândră de frați de cruce și panduri,
Ș’aștept să treacă veneticul sub poale și la cotituri,
Să-mi curăț țeava de rugină și sufletul de-amărăciuni,
Să-mi spăl altarul de minciună și Țara mea de spurcăciuni...

Nichita MOȘNEGUȚU

*)-----

Din vol. de poezii "Totul pentru Țară" sub tipar.

Ziarul "România Creștină", Chișinău. Anul II, Nr. 27, 6 Ianuarie 1936.

CÂNȚAȚI

Cântați, căci voi sunteți solia
Puterilor biruitoare...
Cântați și mergeți înainte
Pe drumul vostru alb de soare.

Cântați cu glasuri de aramă
Să clocotească ‘ntreg văzduhul,
Să se cutremure pământul
Să se pogoare tainic Duhul.

Și să-și întindă o aripă
De-asupra Țării ‘ndurerate
Să cearnă ‘n suflete credință
Din slava vremilor uitate.

Și de sub lespezi de morminte
Să se ridice pân’ la stele
Cei îngropați în vis și’n neguri
Ca niște aspre sentinele.

Și ‘n noaptea-ceia blestemată
Cu vifor greu și nor pe lună
Noi să-i simțim cum prin văzduh
Ei fâlfâind, încă s’adună.

Și ‘n lupta ‘ncinsă pe tăcute,

Când vor cădea de-ai noștri'n glie
Să se pogoare câte-un suflet
Tremurător, să ni-l învie.

Ca să sfârșim odată vraja
De chin amarnic și durere
S'avem și noi o Țară-a noastră
Și-o zi măreață de 'nviere.

Și-un Căpitan, cioplit din stânca
Eternă a munților Carpați,
Bărbați cu ochi aprinși de fulger
Femei cu inimi de bărbați

Și cântece de Țară nouă
Cu aripi largi de biruință
Ca'n fiecare glas să fie
Un suflet nou și o credință.

ION OPRIȘ

Din "*Almanahul ziarului România Creștină*" pe anul 1936 întocmit de Sergiu Florescu, Chișinău.

MOȚII

Bătuți cu vifore de masterul destin,
Prin leaturi de urgii și nenoroc,
Și-au dăltuit în munte carpatin,
Făptura lor de cremene și foc.

Cu Horia și-au frânt trupul pe roata
Ce arde peste vremi în vâlvătăi,
Au descuiat stihii din Detunata
Și-au răsturnat furtuni peste călăi...

La tulnicul de vifor al chemării,
Securi de flăcări fulgerau în stâncă,
Trozneau în inimi grinzile răbdării,
Sub vrerea lor năpraznică, adâncă...

Dar azi din umbră moartea-i latră
Și-și scuipe vlăguirea 'n flori de mac,

Făptura lor de cremene și piatră
Coboară'n basm, cu luna într'un lac...

Din trupul Iancului – văpaie
De doruri aspre și fierbinți –
Rup dinți flămânzi de fierăstraie
Și mâni pătate de arginți...

Prin munți năluci de umbra pier,
În doină și'n jelanii gem, -
Le scapără pe buze către cer:
Și rugi fierbinți și scrâșnet de blestem...

Ionel N. ZEANĂ

Ziarul "*Buna Vestire*", București. Anul I, Nr. 50, 20 Aprilie 1937.

Îngenunchere

Privirea mi-o îndrept în van spre tine,
Căci buzele-mi nu știu rosti cuvântul
Ce leagă nemurirea cu pământul,
Când sufletul mi-e dornic să se'nchine!

Nu-mi scapără revolta în privire;
Nici strigăt de 'ndurare pe-a mea gură...
Căci dărnicia Ta, fără măsură,
Cu-asupra e de-a minților rodire!

Atâta soare cerne peste lume
Și-atâta strălucire pe ogoare,
Că nu știu ce-aș mai cere decât: soare!

În necuprinsul cel fără de nume –
Altar al închinărilor postume –
Îngenuncherea mea de azi mă doare!

G. Șt. CAZACU

Ziarul "*Buna Vestire*", București. Anul I, Nr. 59, 1 Mai 1937.

Rugă'n revărsat de zori

Doamne, în lumină albă m'o'mbrăcat
Zorile, călcând peste câmpie,
Și lumina, ca o apă vie,
Trupul meu murdar mi l'o spălat.

Degetele mi-am muiat în rouă,
Ca într'un aghiasmator sfințit,
Și'n revărsat de zori, m'am pomenit
Că-mi împreună mâinile-amândouă.

Și că-mi lipesc genunchii de țărână
Și Te-aștept o Doamne, să-mi vorbești;
Căci te simțeam, cum peste mine, crești
Hohot alb de floare, cer, lumină!

Și 'ncredințat c'aevea Te-am văzut,
Te așteptam, o, Doamne, să lovești
De-acol' din înălțimile cerești
În răsvrătirea mea de mai demult.

Mihail PINTEA

Ziarul "*Buna Vestire*", București. Anul I, Nr. 59, 1 Mai 1937.

Balada boerului ce-a scris letopiseț

- varianta originală -

Opaiț sărac
luna în Iatac.

La apus de leaturi,
alb, printre brocaturl,
inimă de cer
pâlpâe'n boer.
Iarna-i stă în chică.
Pană grea ridică,
Migăle din jeț
lung letopiseț.
Sus, în bagdadie,

viața colilie,
bruma și guzganii
ronțăindu-i anii.

Slovele se'ntind
unduind, zâmbind,
aprind șoimi de jar,
brățări și cotnar,
patrafir înoadă
din străvechi izvoadă...
Cer spuzit de linte:
samă de cuvinte.

Iată:

ca plăvanii
leșii ară anii.
Arcul de safire
crește mânăstire...
Voevod nevrednic
a cârnit un sfetnic.
Prinț mrejer, alene
tolănit sub mrene:
dealuri i-se'nchină
vornici de lumină
și'n odăjdii prunii
i-aduc mirul lunii...

Scornituri și basme
scutură mireazme.
Și boeru-oftează
în slova vitează.
De-i tremură geana
moae'n suflet pana,
nu în călimări
ci în piept cu zări.
Pana-i suge, vie,
zilele și scrie.
Și din roua lor
arde un fecior:
praștie de aur,
graur pe coclaur.
Și din ani de fum
se'nmlădie-acum
el: hatman-boer

pumnul pe hanger,
lângă voevod
credincios zăvod.

Și Vodă pe tron
svelt și trist cucon:
Știința lumii'n el
fâlfâind inel
negre lăzi închise
doldora de vise
și pe fund, domnească,
slovă latinească,
toarsă'n filigeană
buche otomană...
Print, la Țarigrad
învățat răsad,
meșter păpușar,
zâmbetu'n' pahar...
Frunte cu blândețe,
crai cu două fețe,
amăgind, viclean,
pașă și sultan
și, voevodal,
tras lângă muscal...

Lună de oțel.
Ajun de măcel.
Licărind, sub slavă,
tabără moldavă,
verzi, împărătești,
corturi muscălești
și, bătând din pleoape,
focuri peste ape.
Se desface'n gând
oacheș Țar trecând,
din cap fluturând...

(Pana, pe hârtie,
scârțâe urgie
drum de pribegie.
Și boerul plânge
pe buchii de sânge...)

Domnul - cărturar
 pornit după Țar,
 și hatmanu'n rugă
 prea plecată slugă,
 prin restriști crăiești,
 pe câmpii rusești.
 Cantemir pribeag
 cu sudalma'n prag,
 beteag — pare-i-se —
 ars de zări și vise.
 Fugă și mătăanii,
 cu troici și bejanii.
 Crivăț hăulind :
 cnut plesnind argint
 pe-o țară de-argint...
 Lacrimi: pietre rare
 arse'n carul-mare,
 scăpărând verzui
 în cloșca cu pui.
 Plânsă, pe sub geană,
 vatră moldoveana.

Pana scrie fiere:
 Drum de'napoiere, —
 Vodă nou cu toane
 judecăți, prigoane.
 Temniță nedreaptă
 pe hatman l-așteaptă...

Anii vin, se strâng,
 picură și plâng.

La apus de viață
 bătrânețea'nghiață
 și zăpezi așează
 ca o bobotează...

Pana tace. Tac
 slovele'n iatac.
 Lacrima se stinge,
 gândul e funinge.
 Zorii pun peceti
 pe letopiseți?

Dimineața'nmoae
pe boer în strae
scumpe de vâpae.

Iconară,-l scrie
cu lumină vie.
In dreapta-i așează
pană ca o rază.
Îl suflă pe tâmple
cu sărut și zâmbet.
Pe frunte-i subție
cerc de-argintărie,
și boerul pare
sfânt văpsit cu soare,
pus cu pană sfântă
și tăcere sfântă
în icoană sfântă.

Radu GYR

Revista "*Gândirea*", București. Anul XIV, Nr. 3, Martie 1935 (vezi și varianta inclusă în volumul "*Balade*" apărut la Ed. *Gorjan*, București, 1943 — ciclul intitulat "Fântâna cu pandur").

Uliți moarte^{*)}

Imi amintesc:
O casă'n bătrănită . . .
Se sprijinea pe stâlpi, ca să nu cadă.
Obloane verzi... O ușă înegrită...
Trei ulmi stufoși
O străjueau spre stradă...

Mai sus, pe coastă, doldora, băgrinii
Cădelnițau omătul în ciorchini.
Cu rozul talpelor fugeam prin spini;
Nu mă'nțepam,
Nu mă loveam —
La mîne-acasă nu mă'nțeapă spinii!

Mă cunoșteau toți pomii din grădină,
Căci deseori mă legăneau pe brațe.
Svârleam în aer scundul sbor de rațe
Și nu găseam o clipă de odină!

Când liliacul alb și viorint
 Se adăpa cu rouă dimineața,
 Îmi cufundam în lilă și argint
 Mănuțele,
 Căpșorul tot —
 Și fața;
 Iar din aroma lui sorbeam prelung,
 Sorbeam atâta de flămând!
 Copil al florilor...
 Copilul suferind ...
 Cu ele'n brațe mă trezeam plângând.

Și-aveam în colț,
 Înconjurat cu meri,
 Un trandafir cu floare de jăritic
 S'o fi uscat atât de singuratic!
 Eu nu pot ști. —

.....

Azi, nu-i nimic!...
 Și gardurile-s arse!
 Nu mai zâmbește vânător foimfiul!
 Pe uliți moarte flueră pustiul...

Pavel P. BELU

•) —

„Flori de piatră”.

Revista *“Luceafărul”*, Timișoara. Anul III, Seria II, Nr. 3-4, 1937.

SONET *)

Nu suntem noi țărani obidiți,
 Cu vieța sfâșiată pe ogoare,
 Străfulgerări de geniu 'n zăcătoare
 De vite, pururi robi și oropsiți?

Nu-i cuvântul nostru murmur de izvoare?
 Nu noi creiem și doine și Mioriți?
 Nu noi țărani goi și amărâți
 Ne-am logodit cu munții 'n acest vast de zare?

Am vrea un singur lucru dela voi,
Copii ieșiți din satul părăsit,
Cu plug în brazda marilor nevoi, —

Cuvântul mare, nemărturisit:
— „Străbune datine mi-ați dat mălaiul,
„Din voi îmi satur sufletul și traiul”.

Grigore BUGARIN

*) _____

Din vol. în manuscris "Simfonia Rustică III: Credințe.

Ciclul VIII: Înviere".

Revista "**Luceafărul**", Timișoara. Anul III, Seria II, Nr. 3 - 4, 1937.

ȚĂRANII

Îi văd, sunt tot așa cu cojoacele rupte
Cu piepturile și cu fețele supte,
Le sunt mânilor tot așa aspre și dure
Privirile, tot stele din tăiș de secure.
Cu obrajii nerași, cu ochii ca niște bărcuțe,
Aduc la oraș diminețile în căruțe.

Beau țuică prin cârciumi și vorbesc tare,
Socotesc banii pe degete și hambare,
Li se umezesc ochii și-ascultă duși,
Când își taie țiganul sufletul în arcuș.

Îi simt după mirosul cojoacelor ude,
Dar sufletul lor chinuit nu m'aude.
Mă uit în ochii lor mari și adânci,
La mânilor care pot să sfarme stânci
Și-mi vine să le strig, să-i trag de mintean:
« Băă, sunt și eu tot ca voi, tot țăran »,
Dar glasul meu se topește, e de ceară...

Seara țăraniilor pleacă cu orașul suit în cară.
Îi petrec până la margine, până în țigănie,
Dar durerea lor, străinul care merge pe jos, n'are de unde s'o știe.

Și urmez căruțele până le 'nvăluie zarea,
 Până își aprinde luna sus lumânarea.
 Aș vrea să mă duc și eu cu ei, dar sunt laș,
 Rămân să mă sugă tot neliniștea și luminile de peste oraș.

Virgil CARIANOPOL

"Revista Fundațiilor Regale", București. Anul IV, Nr. 8, August 1937.

CÂNTEC

Lumina mea spre patru zări
 Cin' ți-a dat sufletu-mi să-l sângeri
 Și să scrii cu el cuvânt
 Și să-l duci far peste mări
 Cu za de slavă și de îngerii...?

Dece'n atâtea nopți am strâns
 Visurile... curcubeu:
 Somnul fără somn: cununa
 Gândului când era una
 Cu dreapta lui Dumnezeu?

Lumina mea spre patru zări:
 Joc de stea, steauă de rouă.
 Plecăm și mai în depărtări.
 Și'om rupe și destinu'n două.

Silviu LAZĂR

Ziarul "Buna Vestire", București. Anul I, Nr. 40, 8 Aprilie 1937.

Ceas de rugăciune

Fraților, scăzută-i ziua bună,
 și plopii dau cu frunțile de lună.

Nici flintele, nici fluer nu răsună...

Cu-azurul sprijinit în mână,
 Falanga deslușește cerul din țărână,

și'n rugă'ngenunchează cerbii:
Stăpânul pădurilor și ierbii

să trimită'n închisoare
camarazilor fărâmi de soare...

Ei zidesc din munți de suflet și alean
veacul nou daco-roman.

GH. ANTONOVICI

Ziarul "*Buna Vestire*", București. Anul I, Nr. 59, 1 Mai 1937.

"Oglindire 'n scuturi"

Amurg împăunat cu aurite steme
prin burguri medieval lunecă tăcut;
legendele pornesc prin câmpuri să blesteme
berzogii cu armele bromate 'n scut.

Se 'noadă în adâncuri mari de basme
pridvoare cu 'nserări și călăreți pribegi;
iubirile cum înălbesc fantasme
și prăbușirile cum se întorc la regi...

Bunicul Grimm aduce 'n fiecare seară
prietenilor săi năframe cu povești,
și hornul, tinda, cu balauri se presară,
ce-așteaptă numai ceasul și spade să-l lovești.

Înebunesc furtunile pe Rhin, spre munți.

Limanul unui schit pios ascunde-va
Copiilor toți cavaleri blânzi, cărunți,
Cari au plecat cu-o cruciadă 'n goană,
Încât și-acuma, poate, se luptă undeva, crunți.

George DRUMUR

Ziarul "*Buna Vestire*", București. Anul I, Nr. 51, 21 Aprilie 1937.

Inscripție la Mănăstirea Dealului

Io Radu, preamăritul voevod
 Și Domn a toată Țara Românească,
 Lumină pocăitului norod,
 Din veac înalt, în veac să isvodească.

La anii suri... cinci sute, peste mie,
 Au împlântat domnească temelie...
 Au pus în lespezi, rugă de psaltire,
 Umilă, întru slavă, glăsuire.

...Și ca uitarea să nu crească pe norod,
 La crugul doi de zodie'nsorită,
 Au înflorit cu slovă grea – izvod –
 Pe Sfânta Mănăstire ctitorită...

George PETCU

Ziarul "*Buna Vestire*", București. Anul I, Nr. 61, 7 Mai 1937.

HAI DUCEASCĂ

Verde foaie de cicoare,
 Gingașe privighetoare,
 Preoteasa zorilor,
 Mângâierea florilor,
 Lasă cântecul din strune
 Pentru zilele mai bune,
 Că nu-i vreme de cântat,
 Cât sunt răni de răzbunat.
 Ci-ți îndreaptă zborul tău
 Către cer, la Dumnezeu,
 Și te roagă zi și seară
 Să ne'nvie codrul iară;
 Să dea glas potecilor,
 Arme tari voinicilor,
 Și cu dâșii să doinească
 Doină nouă vitejească.

Ion U. SORICU

Reprodusă în revista "*Vatra*", Roma. Anul XII, Nr. 86, Ian.-Feb. 1962.

ÎN ȚARA DE PESTE VEAC

Spre țara lui Lerui-Ler
Nu e zbor nici drum de fier, -
Numai lamură de gând,
Numai suflet tremurând
Și vâslaș un înger.

Spre țara de peste veac
Nesfârșire fără leac,
Vămile văzduhului,
Săbiile Duhului
Pururea de strajă.

Sus! pe sparte frunți de zei,
Șovăielnici pași ai mei!
Piscuri de 'ntrebări - momâi
Să-mi rămână sub călcâi
Și genuni de zare!

În țara lui Lerui-Ler
Năzuiesc un colț de cer.
De-oi găsi, de n'oi găsi,
Nimenea nu poate ști -
Singur Lerui-Ler.

Nichifor CRAINIC

Din volumul cu același titlu, "Țara de peste veac", ediția a II-a. Ed. "Cugetarea",
București, 1940.

Neam valah, neam al meu!

Nota redacției: "Poezie trimisă pentru Cuvântul, dela Lisabona".

Neam valah, neam al meu,
cu pași de fier, cu pumni de cremene, -
cine-ar putea 'n isbânzi să ți s'asemene,
dacă-ai vrea să vrei mereu, -
neam valah, neam al meu?!...

ne-am valah, neam al meu,

cu uitătură: aprigă paznică, -
saltă ‘n picioare – oaste năprasnică,
de toate furtunile gata, mereu, -
neam valah, neam al meu!...

neam valah, neam al meu,
ridică-ți, peste aspra lumii întrecere:
pumn, pușcă, frunte, coasă, sapă, secere,
și fă-le să străfulgere, prin timp mereu, -
neam valah, neam al meu!...

neam valah, neam al meu, -
oțeliți de trudă și de lupte crâncene,
de-om șovăi de-acum, de ne-om cruța, pustiul mănec-ne,
gârboviți de casne și-asupriri mereu, -
neam valah, neam al meu!...

Aron COTRUȘ

Ziarul *“Cuvântul”*, București. Anul XVII (serie nouă), Nr. 15, 28 Octombrie 1940.

SBORUL ȘOIMULUI

Profesorului **Nae Ionescu**, omul din întunericul albastru

Își înfipsese șoimul privirile’n tărie...
Și de pe stânci, ca nava, alunecând în gol,
Sub ceruri larg boltite, pe val de-azur descrie,
Înfiorând văzduhul, majestuos ocol.

De vrăjile înălțimii și spații ispitit
Vâslește’n sus spre vârful tărâmurilor pure,
Cu creste de pe care, privind în infinit,
I se deschid enigme, cu ochiuri de pădure.

Depart, jos rămâne, bicisnică o lume
Cu patimi și ambiții de orizonturi mici,
Învăluite’n pânze de nori ca niște spume,
Meschină și febrilă – o lume de furnici.

Și totuși jos acolo a fost rămas o țară
Cu munți cărunți și holde, cu basme și comori,
Poteci pe care-aleargă năluci de căprioară

Și râuri peste care s'apleacă cer și flori.

Pe șoim, în piept începe să-l tot încerce un junghi.
Ochii se'ntorc spre-adâncuri, în fiecare clipă,
Lin – sborul în spiral se frânge ades în unghi
Și dorul îi atârnă, ca plumbul în aripă.

Deodată își oprește victoriosul sbor...
Ca un bolid, prin spații, e când o stea, când nu-i;
Cu aripile strânse alunecă de zor
Către pământul copilăriei lui.

Gherghinescu VANIA

Ziarul "Cuvântul". Anul XVII, Serie Nouă, Nr. 8, 21 Octombrie 1940 (reprodus din volumul de versuri "Privighetoare oarbă" apărut în Colecția *Universul literar*, București, 1940). Desprindem din nota ziarului: "Am scris cu câteva zile în urmă, despre volumul de poezii al d-lui Gherghinescu Vania (Privighetoarea oarbă). În finalul acelei note spuneam că este în volum o poezie închinată Profesorului Nae Ionescu, c'aceasta a făcut-o înainte de 6 Sept. și că, deci, pe lângă valoarea poetică a poeziei mai prezintă și o atitudine, o valoare civică. Iată, publicăm întreagă această poezie. Ea cuprinde în simbolurile ei evoluția profesorului Nae Ionescu – care avea să-l ducă pe cele mai înalte culmi ale gândirii pentru a se întoarce în dragoste și jertfă pentru țara lui, țara românească".

Slavă Ție — Căpitane

Cezar de aur și granit
Pivot al cerului de-azur
Cu duhul Tău ne-ai miruit
În fâlfâiri de sfânt vulture...

Pe pisc de lumi te-ai înălțat
Cu voia Domnului de sus,
Ne-ai mântuit de cel spurcat
Și focul sacru ne-ai adus.

Mișei și lifte te-au ucis...
Cu iadul negru ai dat piept
Viteaz în margini de abis,
În fața morții ai stat drept.

Crâmpei măreț din gând divin
Și para sufletului dac,
Azi slova ta ne e destin

Și izbăvirea noastră'n veac.

Ai prins din freamătul din cer
Al sferei cântec minunat
Și pentru neamul tău stingher
A vieții taină-ai deslegat...

Te vom urma prin ciob și jar
Pe brazda sacrului tău plug
Și țara-om întregi-o iar
Și vom sfârâma zăgaz și jug...

Drapelul flutură în vânt,
S'aude: Gardă! Pentru-onor!
Și toți martirii din mormânt
Salută steagul tricolor.

Lumină nouă ai aprins
Prin dragoste, pământului,
Cuvântu-ți – fulger – s'a întins
Pe aripile vântului...

Milenii le vor proslăvi
Popoarele 'nfrățite'n chiag
Și peste mări te-or pomeni
În lungul anilor șirag...

Brașov, 7 Ianuarie 1941

Ioan AL. BRAN-LEMENY

Ziarul "*Cuvântul*", București. Anul XVIII (serie nouă), Nr. 97, Joi, 23 Ianuarie 1941.

Marșul legionarilor din Țara Bârsei

Legionarii din Carpați
Se strâng din văi și din poiană.
Cu vijelia cununați,
Sfințiți cu mirul de prigoană...

Din creștete de munți de-azur,
Vulture și păzitori de stâne,
Rotescu-și ochii împrejur
Cu dor spre gliile române.

Un gând măreț îi birui:
“O Românie ca un soare”...
Legiunile o vor zidi
În orice aprigă vâltoare...

“Răsunetul” lui Mureșan
Pe-aceste plaiuri izbucnit-a,
Iar pieptul nostru de vultan
Cetatea hidrei prăbușit-a...

E Moța și Marin cu noi,
Cu noi în veci e Căpitanul
Spre culmi cu suflet de eroi
Vom birui și uraganul...

Martirii toți, ca un torent
În neastâmpărul iubirii,
Ne strigă rând pe rând “prezent”
Și stau în frunțile oștirii...

Ionică a sosit din cer...
Cu Borzea, Ieremia, Faur,
Și țara gărzilor de fier
Avea-va un destin de aur...

Uniți să fim, un singur chiag,
Să’ntindem hora legionară,
Bătând pământul nostru drag
În iureș viu de primăvară...

Noi suntem crainicii de azi,
Și știm că moartea-i poarta vieții,
De luptă, gata, camarazi!
Sunați din goarna tinereții!

Tu Doamne, sfinte, ne petreci...
Din lacrimile plânse – rouă –
Dura-vom peste veac, în veci,
O Românie, tare nouă...
Ioan AL. BRAN-LEMENY

RĂBOJ CĂTRE FRAȚII MEI TINERI

Mi-am spus cuvântul răspicat și clar,
Mi-am sus dârzelnic ultimul cuvânt
Și-am pus într'ânsul scâncete și jar
Și strigătul de-alarmă din mormânt.

Lui Horia i-am fost crainic peste veac,
Și lui Mihai i-am fost umil stegar,
Am fost un fulger prin văzduh opac
Și-am sângerat pe jghiabul temerar.

În bezna neagră-a clipelor de ieri
Și în mocirla setrelor de târg,
Iertarea implorat-o-am, din Cer,
Cu sufletul culcat pe ziua 'n pârg.

Și am tăcut adeseori, cu rost,
În mantia răbdării îmbrăcat;
Și meditând la cele ce au fost
O candelă, un tâlc, m'a luminat...

În lume nu-i nimic fără de scop
Și totul e orânduie de sus.
Și tu ești *mult*, căci ești un falnic strop
Din infinit, din Dumnezeu-Iisus...

Învăță să fii pururi înțelept,
Să crezi puternic și să crezi mereu;
Învăță să fii pururi bun și drept,
Căci biruința e cu Dumnezeu...

Și de ești tânăr, sunt mereu al tău,
Și braț la braț cu tine vreau să lupt;
Să știi însă, că și tu ești al meu
Al luptătorului cu-obrazul supt...

Pe creste de istorii este scris,
Că vom avea de-acum un alt destin;
Căci sângele vărsat pe plai de vis
Ne va 'nchiega în cadru genuin.

Vom birui! E lege peste leat!
 Tu tineret al meu, prețios și drag
 Înaltă-ți fruntea, dârz, înflăcărat,
 Căci glasul tău e glas sfințit de mag...

Sept. 1941

Ioan AL. BRAN-LEMENY

Revista "*România Eroică*", București. Anul V, Nr. 5-8, Septembrie - Decembrie 1941.

HAIIDUCIE

Sunt lotcă de cântec pe unde mă'ntorn
 Și ancore-arunc în mijlocul țării,
 Țăranii m'adastă în spatele zării,
 Și-o brazdă de soare pe țarini răstorn.

Sânt vornic pe haturi imense de câmp,
 Pe dealuri albastre de vii gârbovite,
 Pe plaiuri în sarici de stânci ctitorite,
 Pe munte ce'npunge cu piscul în timp.

De unde să încep să arcui cupole
 Și cum să descalec pe văi de tumult
 Că's singur pe schele și scări ca Manole!

Rotesc buzduganul privirii senine
 Urechea mi-o dăruî în vreme s'ascult
 Cum chiue neamul și Țara în mine.

Petre P. PAULESCU

Revista "*Munții Apuseni*", Alba-Iulia. Anul I, Nr. 2, Octombrie 1938.

GLIA DOMNULUI

Fulgi de nea, hulubi, miresme, stele,
 Cer de borangic, suavă rouă,
 Râuri înstrăiate 'n lună nouă . . .
 Toate-s darurile 'ntinse Țării mele.

Pe amurguri plopii cresc: fantasme...
 Teii albi din paradis inundă . . .
 Sufletul pământului e undă
 În această Patrie de basme.

Viile molcom și-adorm ciorchinii
 În povestea frunzelor pe dealuri...
 Crinii duc aiasmă în pocaluri
 Și adapă aripa luminii.

Sue cântul inimei pe culmi
 Și coboară 'n văile mănoase . . .
 Duzi urzesc în frunza lor mătase...
 Somn de cneji răsună-adânc din ulmi.

Domnul Sfânt când pe aici se naște
 Dănțuesc serafii în făclii,
 Saltă hora stelelor pe glii
 Când primim pe Domnu 'n zi de Paște.

Și 'n zări munții, holdele, imașul . . .
 Au crescut sub cer: străvechi altare.
 Hei Satană, piei dela hotare
 C'aici Domnul și-a ales lăcașul.
Ion ȚOLESCU-VĂLENI

Revista "*Munții Apuseni*", Alba-Iulia. Anul I, Nr. 2, Octombrie 1938.

PEISAJ

Pâlpâie spornic stele svârlite pe cer ,
 dorm în adânc de sihle izvoarele multe.
 Cerbii fricoși din mers s'au oprit să asculte
 crengi înflorind sub degete albe de ger.

Zările strâmte taie cărări peste gând,
 pas de opincă scârțâie aspru 'n zăpadă.
 Haite de lupi aduimică proaspăta pradă.
 Dorm peste măguri anii de cine știe când.

Ulmii ridică brațe subțiri de cleștar
 blagoslovind lumina pe crengi înghețată.
 Picură 'ncet, ca floarea de măr de curată
 peste 'ntuneric, pacea din lanul stelar.

Teofil LIANU

Revista "*Frize*", Brașov. Anul I, Nr. 4, Iunie 1934.

PETALE DE GÂND

Zori de argint și beteală,
Seri de sidef și zăpadă ...
Unde-mi suit anii cerniți
Pe cărări de alean să vă vadă?

Unde sunt Feții Frumoși
Cu steme de pajuri și stele...
Și zânele la umbre de dafini
Cu chipuri plecate 'n cișmele?

Azi basmul nu mai îmi dăruie
Freamăt de ananas și aluni...
S'au stins ca 'ntr'o toamnă în mine
Grădinile Sfintei Luni.

Să-mi mai coboare luceferi
In gând și 'n privirea de fum,
Pe fruntea pierdută sub ape
Și 'n genele triste de-acum ?

Când să mai fur ca pe vremuri
Crăițe cu obrazii ca macii
Când luna cădea printre sălcii
Și'n mâini o frângeau vârcolacii?...

Zadarnic sub tâmplele nopții
Ași pune prin codri sulfină...
Zadarnic... și visul și anii
Îmi sunt stropiți cu rugină!...

Sufletul meu de-atunci:
Fulguire plăpândă de iarnă...
Unde e Fata 'mpăratului
Din ochi printre flori să te cearnă?

Cum să te chem din neguri?...
Te-ai dus peste culmi prea departe...
Întoarce-te gând peste zări
Și plânge-ți petalele moarte.

I. TOLESCU-VĂLENI

Revista "*Munții Apuseni*", Alba-Iulia. Anul 1, Nr. 2, Octombrie 1938.

ȚARA MOȘILOR

O, Doamne, Țara aceasta de vis
 Încununată cu zări de hermină,
 Pe unde cnezii spre cer au deschis
 Înalte porți de lumină,

Cum s'o culeg de sub volburi de vreme
 Ca p e o tainică floare,
 Ofrandă albă în diademe
 La îngeri s'o pun pe altare?

Astăzi steme înlăcrimate
 Se frâng sub ape și lespezi...
 Flacăra lor nu se mai sbate,
 Spre soare pe vaduri repezi.

Noaptea plâng pe cetini sub stele
 Ca razele stinse în plete...
 Prin peșteri de veacuri genele grele
 Îmi cad chinuite de sete.

Acestor vârfuri de cremene sfinte
 Cu gânduri adâncite în cheiuri,
 Pe unde Voevozii adormeau înainte
 Cu tâmplele răzimate pe steiuri.

Doamne, acestor umbre, cărunte
 Sub care Dacii și-acuma se 'nchină,
 Cine să le mai desmierde pe frânte
 Sufletul stropit cu amurg și rugină ?

Ion ȚOLESCU-VĂLENI

Revista "*Munții Apuseni*", Alba-Iulia. Anul I, Nr. 3, Decembrie 1938.

MESTECENII

Prieteni vechi cu frunțile spre cer
 Au încrustat în trunchiul lor veleaturi,
 Sunt pergamente pentru satul meu,
 - Măreț hrisov — de neștiute leaturi.

Pândari pe 'ntinsul holdelor natale
Mesteceni umeziți de amintiri;
Vi-s crengile ca niște mari cupole
Și voi pioși ca niște mănăstiri.

Suiți spre cer — pilaștri de pronaos —
Tulpinele vi-s drepte rugăciuni;
Stați mărturie vremii viitoare
Mesteceni visători peste furtuni.

Nu știe nimeni cum v'ați odrăslit
Aci 'n răscruce de cărări cărunte;
Ați tras din humă seva înfrățirii
Și-ați sărutat atâtea zări pe frunte.

Poate veniți din umede adâncuri
Crescuți din inimi de strămoși sau cneji;
Poate din Vise albe de Domnițe
Sau poate din ochi tineri de viteji.

Mai știi și eu... mesteceni svelți ca timpul,
Prezenți în cornul dinspre răsărit
Al satului meu vechi ca o poveste
Și de atâta liniște sfințit.

Stați drepti — soldați pentru paradă —
Serafici păzitori cum alții nu-s;
Urcă strămoși prin voi către azur
Și din azur coboară 'n lut Iisus.

Petre PAULESCU

Revista "*Gândirea*", București. Anul XXII, Nr. 8, Octombrie 1943.

MEȘTERUL

Maestrului Ion Jalea

Senin oracol, frunții tale clare
Nu i s'aprinde niciun semn, de Sus ?
Nici o minune pentru-acest nespus
De-amarnic jaf al nopților tâlhare ?

Cine îmi surpă'ntr'una visul, oare,
 Când pun în el, spre slava lui Isus,
 Atâta har, din zori până'n apus,
 Trudindu-l, dârz, din lespezi mari de soare ?

Ofrandei, jertfa mea-i voi dărui-o :
 Cu duh din duhul meu o voi zidi
 Până la cruce, sus, — din temelii !

De câteori din nou s'o face ziuă
 Ea, peste veac, va străluci deplină,
 Căci am durat-o numai din lumină.

Aurel CHIRESCU

Revista "Gândirea", București. Anul XXII, Nr. 4, Aprilie 1943.

MAGI TRIȘTI

Călăuziți de ciobul șters
 Al vechei stele năzuim
 Spre care piscuri să suim
 Îndureratul nostru vers?

Pe foi de soare, cu funinge
 Ne scriem stinsa elegie;
 Fulgi de amară melodie
 Trist înger peste slove ninge.

Spre cer urcăm ca pe un munte
 Năvala viscolelor, toată,
 Dar înserarea, ca o pată,
 Ne-alungă visul depe frunte.

Doritul Bethleem s'ascunde
 Colindei frânte în amurg.
 Reci desfrunziri de stele curg
 Pe apa cerurilor scunde.

Aurel CHIRESCU

Revista "Gândirea", București. Anul XXII, Nr. 4, Aprilie 1943.

AUREOLE

Mi-e sufletul lină plecare
Spre țara rămasă în vis ;
Prea multă tristețe-am închis
În cântec, în albă'nserare.

Ce drumuri de singurătate
În vale de somn se ascund !
Doar ape de murmură'n prund
Sub lună, sub sălcii plecate.

Leagănă-mă vântule
Ca pe frunză, ca pe floare,
Lângă flacăra de soare
Lasă-mă pământule.

Cântec nu-s și aripi n'am,
Nu știu drumul mai departe ;
Suflet întristat de moarte
Mi-l umbrește fraged ram...

Noapte lină, liliacu'n floare,
Roua luminoasă pe cărare.
Unde duce drumul alb de stele
Pe deasupra țarinilor grele ?

Sufletul mi-l zăbovește Domnul,
Pașii mi-i înceteșează somnul,
Serile duc anii mai departe
Fără drumeție, fără moarte.

Sub mărul umbros din livadă
Lumina se cerne spre sară,
Bunica pe fus înfășoară
Fuior de argint, de zăpadă.

Mai toarce și iarăși se'nchină
Și fructele-atârnă aproape,
O umbră de vis peste pleoape
I-aduce înalta sulfină...

Cât ești plopule de 'nalt
Umbra ta tremurătoare

Nu ajunge pân'la soare,
Pân'la malul celălalt.

Numai când după 'nserat
Tace valea fumurie,
Doar o stea îți întârzie
În frunzișul rourat...

Mi-s mânele prea omenești
Și sufletul prea lângă mine;
Alerg printre nalte tulpine
De liniști, de arbori cerești.

O singură galbenă stea
Îmi pâlpaie 'n ore brumate.
Vânt moale, de singurătate,
Mă leagănă ca pe-o nuia.

Deșertăciune toate câte scrim
De cugetăm prin grai sau lină liră;
O stea ș'aceeași din înalt se miră
De-atâta vis ș'atâta țintirim.

Ca iarba ne petrecem pe pământ
Și gând cu gând ne scuturăm într'una
De ne-om lega cu soarele, cu luna,
Țărână suntem, batere de vânt.

Teofil LIANU

Revista "Gândirea", București. Anul XXII, Nr. 5, Mai 1943.

TESTAMENT

Surpat sub bozii și ruine,
vreau să se macine în praf
aripa caldă de seraf
care-a foșnit, cândva, prin mine.

Vreau să se 'ngroape 'n mlaștini crunte
năluca mea de cneaz ucis
și crinii mei betegi din vis
și raiul putred de pe frunte.

Nu-mi ducă veacul nicăerea
cenușa cântului amar.
Din anii mei rămână doar
osânda, drojdia și fierea.

Rămână spinii și custura
ce'n piept mi-a scormonit adânc.
Pe urmă, vântul la oblânc
să-mi poarte pulberea și sgura.

Radu GYR

Revista "*Gândirea*", București. Anul XXII, Nr. 6, Iunie-Iulie 1943.

ÎNTÂLNIRE

A rămas încremenit în drum,
Între tufe, stânci și povârniș;
Eu abia clilesc și pe furiș,
Mângâindu-l cu priviri de fum.

Față'n față, om și pui de ciută,
Ne vedem, ori doar ne presimțim?
Ochi pândari prin frunze ascuțim,
Inimile'n moarte se salută...

Cum aș vrea să fiu o buturugă,
Să se-apropie, cu botul să m'atingă,
Să mă pască, să mă lingă,
Să se scarpine de mine și să fugă.

Dar înfipt în fragedele picioare
Tremură pe loc și mă privește...
Sângele în mine lung vuește
Ca o undă sugrumată de izvoare.

Spaimele crescute'n ochii lui
Scapără de-odată 'n gene ude
Și ciulind urechile aude,
În adânc, chemarea codrului,

N'a fost fugă, n'a fost nor să-l ducă,
Nici nu la'nghițit pământul;

Dar cum mi l-a șters din față vântul,
Parcă n'a fost pui de ciută, ci nălucă.

Gherghinescu VANIA

Revista "Gândirea", București. Anul XXIII, Nr. 4-5, Aprilie-Mai 1944.

ECTENIE

Pentru ca iubirea noastră să 'nflorească,
Albă, cum e crinul Bunelor Vestiri;
Pentru ca mlădița dragostei să crească
Plină de mirezme, dulce de rodiri;
Pentru ca din neaua grea de peste iarnă.
Rod de viață caldă — iarăși să legăm;
Pentru ca lumină peste noi să cearnă,
Domnului să ne rugăm.

Pentru ca să-Și verse binecuvântarea,
— Ca un svon de vânturi line —, peste noi —,
Pentru ca în suflet să-I simțim chemarea,
Când plecăm genunchii — seara — amândoi
Pentru ca iubirea Lui să ne 'mpreune,
Când, cuprinși de patimi, Numele-I strigăm,
Pentru ca'n vecia Lui să ne cunune,
Domnului să ne rugăm.

Pentru ca belșugul lanurilor grele
Să ne facă traiul rodnic și umil;
Pentru ca — restrângeri din surâs de stele —
Să lucească 'n lacrimi ochii de copil;
Pentru ca sudoarea să ne miruiască
Și'n lumina morții, viața s'o cercăm ;
Pentru ca din muncă pacea să rodească,
Domnului să ne rugăm.

Pentru ca'n mulțimea îndurării Sale
Însuși să-Și pogoare pasul către noi —
Pentru ca să-I ducem sufletul în cale
Cu miros de smirnă și cu ramuri moi;
Pentru ca'n sclipirea alb'a dimineții,

Din strânsoarea cărnii să ne deslegăm;
 Și ntr'un pas să trecem pragul larg al vieții
 Domnului să ne rugăm.

Zorica LAȚCU

Revista "*Gândirea*", București. Anul XXIII, Nr. 6, Iunie - Iulie 1944.

ISTORIE

Noi ne-am născut din aspră vijelie,
 Și secole de-a-rândul trăit-am în furtuni
 Trecând peste prăpăstii de durere;
 Dar ne-a fost dat să fim o veșnicie
 De Neam făuritori de mari minuni,
 De jertfă, de credință și putere.

Nimic n'a stat în calea vieții noastre
 Să ne oprească zborul către cer
 Și să ne plece frunțile 'n pământ;
 Căci din vremelnicia căderii — mai albastre
 Zări de lumină înălțăm — străjer
 Al drepturilor sfinte legate 'n jurământ.

De-avea stăpâni nedreți sfărmam blestemul —
 Și moinele robite 'n plug
 Cu sânge împărțeau dreptate —
 Când ne venea din ceruri semnul
 Să dăm în foc ciocoi și jug,
 Și singuri să clădim a Neamului cetate...

Azi timpul îl oprim cu piepturile deschise,
 Și sufletul scaldat în har Dumnezeesc
 Înălță în lumină tot visul lui de jar
 Cules din biruința dreptății neînvinse, —
 Să făurească Țării destin împărătesc
 Înveștmântat în soare de veac fără hotar!

George IONAȘCU

Revista "*Universul Literar*", București. Anul LI, Nr. 17, 25 Aprilie 1942.

MOARTE 'N PĂDURE

În ploii de verde luminiș aleargă cerbii
mai albi ca luna 'n versurile mele;
Diana junghie 'n culcușul cald al ierbii
grumajii ciutelor cu ochi de stele.

Pândesc săgetătorii chiotul să vină,
zvâcnind în aer ca o inimă în sânge;
Diana, goală, -și scutură din păr lumina
și 'n țarc tăcerea pașii mătăsoși și-i strânge.

Amantul refuzat ia arcul și-l strunește;
năierii turbură cu râsul lor frunzarele;
pe dealuri, toarnă Pan în struguri soarele,
pe când săgeata ținta și-o lovește.

O clipă a tăcut pădurea; doar ogoarele
treceau cu ierburile 'n naiul vântului;
apoi, cu fluierul, porni Pan iar izvoarele —
și iar răsună'n 'nalturi cântecul pământului.

Mircea STREINUL

*“Revista Fundațiilor Regale”, București. Anul IV, Nr. 10, Octombrie 1937. Poem închinat
lui Aurel Vasiliu-Sănger (vezi lămurirea autorului din vol. “Mircea Streinul — Opera lirică, 1929-
1939”, Tomul I, Cernăuți, 1939).*

ÎNTRISTAREA FAGILOR

Sunetul orelor încetează în inimi,
fără spaimă și fără primejdii,
ca un orizont creat sub frunte,
unde nu mai cresc stâlparele nădejdi.

Ochii sunt pustii, ca miriștele,
miezul nici unei lumini nu-i pipăe —
o 'nserat sub gene pământene
și-atât de nefirească pripă e,

că o stea nu poate să se-apece
lângă tâmplele culcate în răcoare, —

ape obosite duc în ierburi
ochii fratelui, ca pe licoare.

Sângeră nervurile prin scoarță,
ca sudalmele. Iar după mersul
apusenei purpuri, trece steaua,
care 'ncondeiază, rodnic, versul.

George DRUMUR

Din "*Revista Fundațiilor Regale*", București. Anul VIII, Nr. 8-9, 1 August — 1 Septembrie
1941.

STINGEREA LIVEZII

Se stinge inima livezii,
ca 'n patimă amarul dor, —
de-aici aș vrea ca să cobor
spre primăverile zăpezii,

dar n'am putere să dobor
din mine timpul — și hurezii
pândesc la umbrele grămezii
căderea tristului odor.

De dincolo, copilăria
nu mai răzbate pân' la mine
și nu mai știu de bucuria
minunii; — timpu-i tot mai mare,
cresc ierburile tot mai pline
pe vârsta mea, ca pe hotare.

George DRUMUR

Din "*Revista Fundațiilor Regale*", București. Anul VIII, Nr. 8-9, 1 August — 1 Septembrie
1941.

BALADA PRIETENULUI BUCOVINEAN

La poarta, unde gândul mamei înnopta,
ca steaua în pădurile de lut —
și se lupta să prindă dintre zări palida frunte
gătită 'n fecioria cetelor cărunte —

la poarta unde gândul mamei înnopta
 și 'n rugi înalte ochi-mi căuta —
 m'a 'ntâmpinat, lătrându-mă pustiu,
 ca de sub lespezi, cânele — târziu.

La poarta, unde gândul mamei înnopta,
 din anotimpuri câte-o stea cădea —
 celalt plecase după semnul mâinii
 ca să-și regăsească în azur stăpânii.

Crescură în ogradă bălăriile
 și nu se mai vedeau copilăriile; —
 el singur dintre amintiri mă aștepta
 la poarta unde gândul mamei înnopta.

George DRUMUR

Din "*Revista Fundațiilor Regale*", București. Anul VIII, Nr. 8-9, 1941.

Umbrele copilăriei peste Mănăstirea-Horecea

Se prelungesc în umbrele copilăriei
 odăjdiile asfințiturilor bucovinene —
 acolo unde au crescut, ca visurile,
 înalte, povârnișurile viclene.

Acolo, unde inima a triumfat, iubind —
 acolo, unde zilele erau lungi ca anii, —
 acolo, unde sufletul creștea mai pur
 dintre colinzi, dintre câmpii, dintre jelanii,

acolo gândul nu mai știe unde să se-abată
 și nici unde să-și aplece fruntea umilită —
 degetul de lemn nu sângeră, nu doare
 și-unghia nu-i crește, ca 'n noaptea potolită.

Grădinile adânci se reazimă 'n baladă
 iar ceru-și șterge tâmplele între pomete,
 se zbate, auind, în cețuri tot mai mari,
 un cântec, o legendă, ca ploaia în omete.

George DRUMUR

Din "*Revista Fundațiilor Regale*", București. Anul VIII, Nr. 8-9, 1941.

Prinț de verde

- fragment -

“...Te-a cerut în cununie
Ți-a aprins soare de țară
Candelă de veșnicie
Verdele ținutului
Huetul haiducului
Flueratul vântului
Șoaptele pământului”.

Din ziarul *“Cuvântul”*, serie nouă. Anul XVII, Nr. 1, 14 Oct. 1940: “Cu câteva luni în urmă a apărut - printr’o scăpare a Cenzurei - un volum de tinerească poezie iscălit de un tot atât de tânăr camarad de slovă și gândiri - d. Ion Maican. Este vorba de cartea apărută în Ed. Bucovina - I. E. Torouțiu - frumos intitulată: “Luceafărul de seară”... Cartea asta cuprinde o adevărată interiorizare a poetului - o trăire incandescentă care-i girează valoarea”.

8 NOEMVRIE

Privește-ți Legiunea, Căpitane,
Așa precum ai vrut-o ‘n visu-ți dac,
Durată ‘n dăltuirea unei stane
Și fulgerând răscrucea unui veac.

În verde viu, peste furtuni de ură,
Tresare azi întreagă ‘n falnic val
Și’n pasul ei, a codrilor armură
Coboară din trecut voevodal.

Cu fruntea sus în cerul dimineții
Și fețe dârze ‘n luminări de gând,
E vie ca o flacăra-a vieții
Și nimeni nu e lipsă ‘n niciun rând.

Ea crește ‘n zări sub străji de fanioane
Nemuritoare ‘n Tine și în veac,
Privește-ți Legiunea, Căpitane,
Așa precum ai vrut-o ‘n visu-ți dac.

Const. ARGEȘANU

Ziarul *“Cuvântul”*, București. Anul XVII, Serie Nouă, Nr. 27, 9 Noembrie 1940.

GARDA!... CĂPITANUL!...

Cântă buciumenii'n vale
Într'un asfințit de soare
Și ecoul plin de jale
Tremură cu 'nfrigurare:
Garda!... Căpitanul!...

Gem izvoarele-argintate
Când zefirul le 'nsoțește
Printre dealuri depărtate
Și în taină, lin șoptește:
Garda!... Căpitanul!...

Codru-și cerne în durere
Frunza'n dungă pe cărare,
Roua plânge în tăcere
Peste-a florilor visare:
Garda!... Căpitanul!...

Marea 'n noapte crunt frământă
Valuri negre, spumegânde,
Zvon de moarte 'n stânci se-avântă
Și 'napoi pe val răspunde:
Garda!... Căpitanul!...

Iar în temniți depărtate
Plânge edera 'n unghere
Pe-amintiri de mult uitate,
Cânt de moarte și 'nviere:
Garda!... Căpitanul!...

Leonte DUMITRESCU

lucrător tipograf

AN NOU...

An nou și de nădejde plin
Ca un arhaic pelerin,
Vii prin nămeții de zăpadă
Ce cad din cer într'o cascadă,
Vii cu tristeți și bucurii
Și poate n'ai să întârzi
Să ni le dai cum știi!...

Noi te primim cu gând curat
Și suflet cald, neîntinat,
Și'n drumul tău fără popas,
Te vom urma din pas în pas,
Toți cei săraci și obidiți
Uitați de soartă, oropsiți,
Ai vieții troglodiți!...

Așa ne-au prins toți frații tăi
Robi la stăpâni haini și răi
Și-au stat cu noi și au plecat
Cum ne-au găsit ei ne-au lăsat
Al vieții stăvilă frângând
Și'n luptă ei stingheri râzând
Cu moartea, rând pe rând...

Dar tu să nu fii întristat
Căci de ne vii cu gând curat
De tine soarta ne legăm
Și munca noastră ți 'nchinăm
Iar când va fi în spre sfârșit
Să pleci la fel cum ai venit,
An nou, întinerit!...

Leonte DUMITRESCU

SFÂNTĂ TINEREȚE LEGIONARĂ!...

Inn de slavă și de biruință
Suflet verde ‘nmugurit în țară
Sfântă tinerețe legionară,
Cântă-ți cântecul în fapt de seară
Pentru neam și cruce și credință,
Sfântă tinerețe legionară!...

Tu nici când nu ai să ai odihnă
Viața-ți este fără de zăbavă
Sfântă tinerețe legionară.
Ai sorbit din cupa cu otravă,
Sufletele morților n’au tihnă,
Sfântă tinerețe legionară!...

Din pădure verde-ai luat vigoare
Sevă vie pentru țară nouă,
Sfântă tinerețe legionară,
Raze de lumini scăldate ‘n rouă
Dăruitu-ți-a străbunul soare
Sfântă tinerețe legionară!...

Peste stânci de crudă suferință
Se rostogolesc păcate grele,
Sfântă tinerețe legionară,
Sufletul tău trece peste ee
Neamu ‘ntreg să-l scoți din umilință
Sfântă tinerețe legionară!...

Tu ne’ndemni să răscolim pământul
Și ne porți pe drumuri neumblate
Sfântă tinerețe legionară,
Ne ‘nfrățim cu tine în dreptate
Și ni-i drag în cântul tău, mormântul
Sfântă tinerețe legionară!...

Leonte DUMITRESCU

CĂPITANE...

Te-ai zămislit din al Neamului scrâșnet și durere,
Dârză, îndărătnică și românească vrere
Și, Neamului, sufletul întreg Ți-a dăruit:
Să crești, spadă 'ntre două lumi, nebiruit
Arhanghel, pentru Balaurul ce-l scuipe cu venin și fiere!

Și, înfrățit cu strămoșeștile datini și legi,
Te-ai hrănit din seva românescului pământ,
Început de veac era al Tău cuvânt,
În care, Te'nălțai, Ceahlău, peste vreme și vremelnici regi.

De peste veacuri, în Tine'ncolțise, destin,
Dacica tărie de jertfă și credință;
Prin Tine, Neamul, reînvia din neființă
Cu codrii și câmpia sub cerul Aprilin.

În carnea Ta și'n suflet dospeai înfrigurat:
"O Țară ca și soarele sfânt de pe cer",
Și'n pas cu veacul călca omul de fier,
Din viața Ta de sbucium, din lupta Ta creat.

Te-au pândit din umbra, însă, și ți-au sortit osândă,
Căci vremea izbăvirii, o încă n'a sosit...
Și'n noaptea-aceasta rece, cu ceru'ncremenit
Pentru zidirea nouă, chiar Tut e-ai dat premândă.

Reghin, 30 Nov. 1938

Mihail PINTEA

Ziarul "*Cuvântul*", București. Anul XVIII, Serie Nouă, Nr. 77, 1 Ianuarie 1941.

ZVON DE DOLIU

Sună clopotele 'n turla, dangăt trist de 'nmormântare
S'a umplut o urnă sfântă, din a flacărei cenușe,
Un vulture cu aripi frânte, - a sfârșit prigoana mare
Și-a rupt sufletul și gândul din a lanțului cătușe.

Mai agonizează tainic până'n ultima scânteie,
Prinsă'n rugul de cenușe ce în jar l'a mistuit
Corpul sbuciumat în lupte de măreață epopee
S'a sfârșit! – sufletul însă, mai trăește, n'a murit!

Cu făclii ce-și ard în noapte limbi de foc în vâlvătaie
Luminează calea-i lungă, mulți flăcăi îndurerați,
Și'l urmează'n pas cu drumul, nesfârșitele convoaie
Unde toți martirii noștri, de martiri sunt așteptați.

Cer de plumb și nori de sânge a învăluit Predealul
Și în fiecare casă a pătruns un zvon de doliu,
Din morminte ies Martirii și se 'nșiră pe tot dealul
Să-și primească Camaradu'n bezna negrului lințoliu...
Leonte DUMITRESCU

Ziarul "Cuvântul", București. Anul XVIII, Serie Nouă, Nr. 81, 6 Ianuarie 1941.

MUNCĂ NOUĂ...

Din zori și până 'n noapte în uzină
Trăim cu toți o viață frământată
Trudită muncă fără de răsplată
Trist întuneric fără de lumină.

Prin roți de fier și lagăre abrupte
Ne strecurăm să punem în mișcare
Mașini ce-și iau avântul și'n vâltoare
Ne smulg brutal puteri din viață rupte.

Acasă ne aștepta întristarea
Și foamea și mizeria deodată,
Si în dureri tăcute-i sbuciumată
Trăirea noastră 'n luptă cu răbdarea.

.....
Azi muncitori cu brațe creatoare,
Pășiți în rând cu noua voastră viață.
Și veți schimba în bine a ei față,
Căci munca de robie'n veacuri moare!

Leonte DUMITRESCU

Ziarul "Cuvântul", București. Anul XVIII, Serie Nouă, Nr. 87, 13 Ianuarie 1941.

Strigătură de nuntă...

Foae verde, foae roză
Să trăiască *Domnul Groza*
C'a venit la noi în sat
Și pe miri i-a cununat.

Asta-i nuntă legionară
Că-i făcută la iuțeală;
Legionarul ce gândește
Dumnezeu înfăptuește.

Ziarul "*Cuvântul*", București. Anul XVIII, Serie Nouă, Nr. 87, 13 Ianuarie 1941. Redată de George Buznea (culeasă ad-hoc din Sebeșul de Sus, dela masa de ospăț pentru doi însurați legionari pe care i-a cununat Dumitru Groza, Comandantul Corpului Muncitoresc Legionar - "*Nunta lui Călin...*")...

EROU L

...O Musik der Krafte! - Rainer Maria Rilke

Pădurile arhaice vestesc departe,
în zorii morți de ploaie, vânători regale;
un semn ciudat îi cade'n ceața depe carte –
stejarii au pornit cu turlile la vale.

Chemarea sângelui răsună'n văi și bate
sălbatic în frunzișul fagilor, prin care
va luneca un chiot de eternitate –
cu focuri ciobănești și iz de depărtare.

Cu steaua viitoare vei porni; amară
va undui cu liniști stinse zarea noastră
de-arhangheli răsăriți pe lutul tău de seară,
dar iată cum pe tâmpla ta de steiu, albastră,

lucește-al veșniciilor elan
și țărna rumânească-ți stă de logodire;
dar tu din cenușiul ploii lan
ascultă cum trecutu-ți dă de știre!

Mircea STREINUL

Din vol. "*Mircea Streinul — Opera lirică, 1929-1939*", Cernăuți, 1939 (poem dedicat lui Cicerone Teodorescu - ciclul intitulat "*Divertisment*").

BALADĂ

- varianta originală -

Rămas bun, de-acum, frățân de cruce.
Vei porni spre țara ta de lut.
Eu prin săbiile zării mă voi duce,
Vânturi mari să-mi iasă la răscruce,
Visul, din albastrele-i cauce,
să-mi dea apa lui, amară la băut.

Dacă, într'o zi, o să se vadă
vultur de argint pe cer lucind,
scoate-ți straiul tău de nun din ladă,
pune-ți zările la coapsă ca o spadă,
și să vii la nunta-mi de zăpadă,
în duminica mea albă de argint.

Pajuri negre însă de-or să sboare,
să'nțelegi că ochii mi-au furat
să mi-i ducă 'n stele rotitoare,
și că fruntea mea, răpită 'n ghiare,
peste vârfuri de păduri tot mai răsare
ca un ciob de lună 'nsângerat.

Radu GYR

"Revista Fundațiilor Regale", București. Anul VII, Nr. 10, Octombrie 1940 (atribuită, din eroare, poemelor compuse în închisoare. Vezi varianta din primul volum al antologiei de față, în ciclul "Aiud". Facem prin aceasta rectificarea cuvenită)...

SCRISOARE TATII

Mi-i drag și-acum tată, câmpul,
De care m'ai legat pentru vecie.
Și tot de voi și tot de grâul nostru
Amara mea îngenunchere scrie.

Văd și-acuma teiul aplecat pe poartă
Și plopii drepti, cătând în spre pridvor.
Aș vrea să viu, dar când mă uit la lume...
Mă arde depărtarea sub picior.

Vă văd pe toți când seara dă să vie,
Cum stați la sfat cu visele de plumb,
Sau cum zâmbiți căruțelor
Când geme bătătura de porumb.

Mi-e drag și-acum țăranul, ca un frate,
Și Oltul greu de ape și nevoi,
Dar geme, tată, țara de prigoană
Și geme visu'ngrămădit în noi...

Nu m'aștepta, eu sunt ursit de vreme
Să mă ridic din greu și din popor,
Chiar dacă mâine voi muri, să știi:
Cei schingiuiți pentru tăria lor nu mor.

Nu mă chema, nu-i timp de duioșie...
La grâu mă'nchin și-aici pe unde sânt,
Vreau Țara asta, plină și de oameni
Nu numai Țara neagră de pământ.

Virgil CARIANOPOL

"Revista Fundațiilor Regale", București. Anul VII, Nr. 12, 1 Decembrie 1940.

Cântec de toamnă

Ascultă cum toamnele cântă când plouă cetini de brad
Și'n ritmuri de doliu coboară aduceri aminte pe ape,
Tu nu vii încă în vreme să plângem acum mai aproape
Din țarna uitării să 'ncingem cuvintele moarte ce cad.

În frunze doinesc atâtea limanuri și curgeri de moarte,
E-atâta rugină 'n pădure și toamna-i atât de urfă,
În șanțuri un pui de năpărcă omoară odrasla de ciută,
Nu-i nimeni să 'nfrângă durerea și viața s'o ducă departe.

De ce-i atîta tristețe și plânsul de ce ne 'nfioară,
Sau încă la poarta uitării privești amintirea cum curge
În lacrimi de doliu, cernite și-apoi în cupe se strânge
Ca toamna, în ritm de cuvinte, aduceri aminte să moară.

Să-mi scrii din orașul în care baladele cântă pe ape
Și'n porturi zăpezile cern cântări de rouă și soare...
Pe drumul de vis îți trimit această solie, — ninsoare, —
S'o ai pentru vremea de mâine când toamna-mi va plânge pe-aproape...

C. PÂRLEA

Revista "Munții Apuseni", Alba-Iulia. Anul 1, Nr. 2, Octombrie 1938.

N'AM OBOSIT

N'am obosit, iar nu mă doare pasul
Pot iar să iau în umeri vijelia
Cu cât dărâma noaptea ziduri,
Cu-atât îmi e mai dragă zidăria.

Clădesc mereu, mă urc mereu pe schele
Și umbra mi-o zidesc în zid, de-arândul.
Ce cade noaptea, ziua sui din nou
Și ce nu poate mâna, modelează gândul.

N'am obosit. Pe zi ce trece, parcă
Se scoală sângele din mine, în picioare
Mă ia în brațe liniștea și mă mângâie
Și cineva mă 'mpinge către soare.

Zidesc, zidesc, din zori și până 'n noapte,
Îmi pun în ziduri, anii și tristețea
Îmi sui pe înălțimi de basme bucuria
Și las în grija vremii tinerețea.

Nu-mi pasă dacă drumuri albe
Mă ispitesc, să-mi risipesc pe ele
Credința mea de astăzi și de mâine,
Când știu că drumul suie către stele.

N'am obosit și nu mă tem că mâine
Voi fi prin gândurile care vin o biată râmă...
Zidesc, din zori și până 'n seară altă viață
Și nu-i urâsc, pe cei ce mi-o dărâma.

Virgil CARIANOPOL

Din volumul "Frunzișul toamnei mele". Colecția "Universul Literar", București, Decembrie 1938
(scăpată de cenzură).

ÎNCHID ÎN OCHI MINUNEA

Închid în ochi minunea altor vremuri
Prin care mai găsesc și astăzi urme,
Din care brazii, mai cobor în vale
Din care gândul, mai aduce turme.

Cât a trecut de-atunci! Cine mai poate,
Să 'nhame vremea albă la trăsuri,
Să cheme timpul, să călcăm pe vise,
Să ne încurcăm tristețea prin păduri?

Cine mai poate, să-mi desnoade anii
În coarda lor, din nou voinic să sai?
Cine mai poate, să aplece munții
Să mă sui pe dâșii, ca pe cai?

Virgil CARIANOPOL

Din volumul "**Frunzișul toamnei mele**". Colecția "*Universul Literar*", București, Decembrie 1938
(scăpată de cenzură).

MOȘ CRĂCIUNE!...

Legionarilor ce-au fost în închisori

Legionari, din toată țara!
Moș Crăciun, la noi sosește
Cum legenda ni-l descrie
În lungi zile de poveste.

Liniștit, cad fulgi de neauă,
Tot în alb se'npodobește
Moș Crăciun, oprit pe-un munte
Din Carpați, stă și privește.

Ochii lui albiți de vreme
Privesc peste tot în țară
Și se miră gândind moșul,
Privind mereu la hotară.

Vede brazi înalți de veacuri
Cum plâng frunza lor cea verde
Parcă-ar zice: Moș Crăciune,
Nime'n lume nu ne crede.

Vine-un Crainic de pe-un munte
Este-un vultur mai bătrân,

Se oprește și se'nchină
Zicând către Moș-Crăciun:

-Vin din zarea 'ndepărtată
Unde privesc din Carpați
Din hotară în hotară
La toți frații 'nstrăinați.

Ungurii ne-au luat o parte
Din Ardealul ce suspină
Moș Crăciune! Moș Crăciune!
Suferința ne-o alină.

Plânge mândra Bucovină,
Basarabia – bătrână
Moș Crăciune! Moș Crăciune!
Rușii-au luat țară română.

Patrioți numai de fală
Au lăsat Patria Mamă
S'o ciunteze rău străinul,
Și s'o facă de ocară.

Și s'a dus mărețul Vultur.
Crivățul viscol făcea
Peste țara cu Legende
Moș Crăciun sta și privea.

Și s'a mirat, uimit, moșul,
Că an, când a colindat
Era țara neciuntită
Dar acum ce s'a 'ntâmpat?

Într'o țară unde doina,
A 'ntărit sfânta credință
A pătruns acum dușmanul
Cu-a lui mână comunistă.

Dar din vuetul durerii,
Eroii ne-au ascultat
Și sa'nplinit idealul
Ce de mulți a fost visat

Moș Crăciune. Ruga noastră
S'a auzit sus la cer
Și din jertfa fără margini
A învins Garda de Fier.

Din morminte sfinte jertfe,
Și din negre închisori,
S'au ridicat Legionarii,
Ca o grădină cu flori.

Moș Crăciune! Legionarii,
Care-au fost în închisori
Vin astăzi de ți-se 'nchnă
În aceste sărbători.

Fiindcă tu ne-ai fost nădejdea
Bucuria și dorința,
Fiindcă tot trăgeam speranța
Că va veni Biruința.

Noi te rugăm Moș Crăciune
De la noi când te despați
Du-te treci și acolo unde:
Avem frați înstrăinați.

Du-te mângăe-i acolo,
Și le spune că la anul
Țară mândră și dreptate
Le va face Generalul.

Generalul – Legionarii
Plini de sânge și închisoare
Cum a spus Martirul-Moța,
Fac o țară ca un soare.

Moș Crăciune, Moș Crăciune
Legionarii ți-se 'nchin
Și strigă trăiască Axa:
București – Roma – Berlin.

Miu EPURE

țăran-plugar, Ticvaniul-Mic

"Un Crăciun legionar", Decembrie 1940, Oravița.

Morile de pe Nistru

Aseară Nistrul hohotea hoinar
Din val în val ca o poveste veche;
Stătea culcată zarea pe-o ureche
Și morile cântau încet și rar.

Veneau din larguri doinele pereche
Și stelele cădeau lângă hotar;
Visa tăcerea lângă stăvilă
Și sta de veghe liniștea străveche.

E dimineață! Soarele răsare
Și pânza și-o destramă 'n depărtare
Pe fire nestatornice de vânt...

Și vlaga când zbucnește din pământ,
Morarii ca, în cronici, pârălabii,
Stau strajă scumpei noastre Basarabii.

A. G. DELAFÂNTÂNELE

Reprodusă în ziarul "Libertatea", New York. Anul V, Nr. 45-46, Aprilie - Mai, 1986.

Comandante, Comandante...

Mâine, mâine'n marea zi,
Comandantul va veni.
Răsări-vor noi minuni:
răsmărițe și furtuni!

Refren:

*Comandante, Comandante,
vino!, noi te așteptăm.
Să scapi Neamul dela moarte,
dușmanul să-l alungăm!*

Țara noastră geme iar
sub al mișeliei țar.
Fiara și lăcustele
ne pustiesc comorile.

Refren:

Ochii mamelor azi plâng,
brazii de dureri se frâng.
Casele noastre's pustii,
feciorii's în pribegii.

Refren:

Ziduri grele de'nchisori
sfarmă frunți de aurori.
În al neamului altar
s'a'nfipt lance de tătar.

Refren:

Nu e, nu e nu e ceas
de odihnă sau popas.
Vreme e de-a haiduci
cu mândre carabini.

Refren:

Pe cer cu toții ne legăm,
țării viața să'nchinăm;
din al jertfei noastre jar
crește veacul legionar!

Refren:

1945

ION G. DELAFETEA
(Ion Golea)

Din vol. de poezii "**De vorbă cu neamul**" apărut în Colecția "Omul Nou", Salzburg, 1952 –
ciclul: "Din Rezistență".

Imnul Târnăvenilor

Ion Moța, din Țara luminii,
coboară pe plai ardelean;
trimite-azi poruncă să vi
la luptă, tineret târnăvean.

Prezent! La chemarea lui Horia,
răspundeți feciori de furtuni.
La luptă! – azi iarăși Legiunea
pornit-a spre zări de minuni...

Pe Câmpul Libertății din Blaj,
umbre noi de eroi se adun.
Fiți gata! Cu-avânt și curaj,
Târnăveni, nepoți de tribuni.

Ruina Cetății de Baltă,
a lui Ștefan cel Mare și Sfânt,
v'asteaptă, acum ca și-altădată,
să'mpliniți al arcașilor gând.

Media, cetatea latină,
ce doarme pe-oseminte de străbuni,
de sub încălcarea străină
îți cere ție astăzi, s'o răzbuni!

Veniți cu cântece și salve!
Pășiți, Români, în marș de iureș!
Să ștergem jalea vechelor Târnave
ce-o calcă înfrățite către Mureș.

Din vifore clădiți-vă cetăți,
voi, născuți sub zodie de venin.
Ciopliți-vă, cu uriașe dălți,
altă vieată'n Arcul Carpatin!

Cu jertfe mari și vrere cruntă
s'au încrestat pe răboj gloriei.
Legionari, veniți la luptă! –
v'asteaptă pagini de istorii...

ION G. DELAFETEA

(*Ion Golea*)

Din vol. de poezii "**De vorbă cu neamul**" apărut în Colecția "Omul Nou", Salzburg, 1952 –
ciclul: "Din Rezistență".

“AUGUST”

August, tu lună haină,
îmi răvășești anii grei și tineri
lumina și ploaia ta străină -
blesteme de-ale Sfintei Vineri -
răscumpără păcatele trecute,
ce mute
s'au cuibărit între Români mei,
făcându-i mișei,
nevolnici,
și josnici -
slugi la barbari,
neamul meu de Cezari!

Iar ție
Românie,
ca și mie,
otravă
mârșavă
ți-au dat ca să bei
uneltele Iudei,
din cupă de aur,
să uiți că ești Ghiaur,
și că ești Român,
ursit să fi stăpân!

Tu ai uitat...
Dar peste anii cu păcat
bătut-a vânt răcoritor,
prigonitor,
răzbunător,
înnoitor, -
și alesu-s'au din zgura ta bolnavă,
cu sbucium de lavă,
feciori cu suflet de furtuni,
neînfrânți, nebuni,
cu pumni ucigași,
năzdrăvani pătimași

în credință de'nviere!
 Și cu gând de fiere
 pentru tot,
 ce nu-i creștinesc
 și românesc,
 pe acest loc!

ION G. DELAFETEA
 (Ion Golea)

la 23 August 1945

Poem în manuscris – vezi și varianta în facsimil de la finele acestei lucrări.

IMORTALIBUS

Tăcere... Tăcere... poruncă a sorții:
 Să tacă terestrele șoapte;
 Prin moartea vieții, prin viața morții
 Un veac prăbuși-tu-s'a'n noapte,
 Un veac s'a închis
 Și-un abis...

Auzita-ți zăvoarele porții?

Epoca duhorii, minciunii,
 Țâșnită din bezna genunii,
 Epoca de spasm și coșmar
 Sfârticată de-un gând temerar!

.....
 E visul cel falnic și strâns
 Din clocot străbun și din plâns,
 Din scâncetul neamului trist
 Din plânsul lui Crist...

Tăcere...
 Plutește un duh printre noi,
 E duh de eroi,
 E al lor,
 Un vecinic izvor
 De putere, de-avânturi în sbor
 Spre piscuri senine, spre forță,
 Spre sufletul neamului tău...
 Luci-va eterna lor forță

Prin zbucium, prin beznă și hău.

Dar iată un fulger despică văzduhul
 Și tremură zarea...
 Și lung se deschide cărarea...
 Minune? Mister?

Și imnuri de slavă se 'nalță spre cer...
 Plâng frați și surori și părinți.

Așa se jertfiseră Sfinții!
 În clocot de sânge și'n vuet de zare
 Urcat-ați spre crugul 'nălțimii...

Tăcere... Tăcere...
 E-un cântec din sfere...
 E-al lor, Heruvimii
 Ne cântă de'nviere...
 Tăcere...

ION AL. BRAN LEMENY

Din volumul "Traista Mea" (ciclul 1934 — 1940). Editura "Unirea", Brașov, 1941. Vezi și revista "România Eroică", București. Anul V, Nr. 1, Mai-August 1941.

CREZUL MEU

Iată – acesta-i crezul meu:
 Cred în Tine, Dumnezeu,
 Cred în codrul de brădet,
 Cred în tine tineret...

Cred în Tine, Domn-Isus,
 Trăznete, de cad, de sus
 Fulgere, de se desfac.
 Cred în neamul meu de dac.

Și cu freamătul de brad
 Surp urgiile din iad,
 Și prin aprige tăceri
 Gâtui dușmanii de ieri...

Svârcoli-se-vor în drum.
 Prefăcute'n ciob și scrum,
 Scârnaviile de lut,
 Ce din hoituri s'au născut...

Văd cadavrele umblând
 Fariseii surâzând...
 Mistui-se-vor în jar
 Frânți de gândul meu stelar...

Gândul meu și gândul tău
 Vine dela Dumnezeu,
 Din al cerurilor crug
 Miruind condei și plug...

Dați-i crezului sălaş
 Cum îi dă cel brav ostaș,
 Care cade pentru neam
 Și măicuța dela geam.

Care stă cu gândul dus
 Spre cărarea lui Isus,
 Ei prin luptă și prin vis
 Biruința ne-au deschis...

Iată-acesta-i crezul meu:
 Cred în Tine Dumnezeu
 Cred în codrul de brădet
 Cred în tine, tineret...

ION AL. BRAN LEMENY

Revista "*România Eroică*", București. Anul VII, Nr. 3-4, Iulie-August 1943.

PE-AICI

Pe-aici pe locul ăsta ca un plai
 Pe care îl lăsăm la venetici
 Suspină cneji și voevozi și crai
 Și freamătă frunți vechi de mucenici.

Dorm crăișori în lanuri verzi de grâu
 Și plâng vlădicii prin râpe și hoduni;

Curg lacrămile – Ardealului – pârâu
Pe sfinte mădulare de străbuni.

Ce crud destin avem de răsplătit;
Cum tremură gorunii și arțarii
Și Iancu'n munți din nou a 'nebunit
Că iar vuiră peste noi Maghiarii.

Nu-i brazdă de pământ și nu e glie
Să nu-și ridice coase și baltage
Suntem nemernici, vrednici de robie
Că oastea țării mele se retrage.

Privește drumul ăsta scris în veac
E odrăslit de umblet de profeți:
De natul tot, de fiecare dac
Ce-au încrustat pe-aici Letopiseți.

Pe-aici, pe-aici ne-au iobăgit magnați
Și ne-au fost tras pe roată 'n furia mare,
Dar tot pe-aici, să știți și voi magnați
S'o revărsa imensa răzbunare.

Petre PAULESCU

Revista "*Sfarmă Piatră*", București. Anul VII, Nr. 55 (serie nouă), 7 Ianuarie 1941.

DĂ-MI ÎNAPOI

Dă-mi înapoi, tu, vreme, copilăria verde –
Toți zarzării grădinii și câmpul meu natal;
Dă-mi lanurile-albastre aleanul să-mi desmierde
Și bătătura casei cu cer patriarhal.

Dă-mi înapoi credința din săptămâna mare
Și liniștea ogrăzii să-i fur toți licuricii;
Dă-mi florile de piersic și zarea de cicoare
Și sufletul măicuții și basmele bunicii.

Dă-mi florile de piersic și zarea de cicoare
Cu hoinăreli suave și limpezi, pe 'nserat;
Dă-mi înapoi pădurea cu boarea romaniții
Și bărăganul neteg, să-l umblu'n lung și lat.

Dă-mi înapoi odihna și largurile ‘n șes
 Și nopțile boltite de astre’n jurul meu;
 Dă-mi înapoi natura mănoasă de ‘nțeleș
 Să fiu mai lângă mine și lângă Dumnezeu.

Petre PAULESCU

Revista "*Sfarmă Piatră*", București. Anul VII, Nr. 56 (serie nouă), 12 Ianuarie 1941.

Biruința Legionară

Din bezna negurilor frânte
 Se'nalță glas biruitor.
 E glas ce vrea acum să cânte
 Imn legionar învingător.

Din bezne adânci de închisori,
 Cu lanțuri ferecate,
 Gândesc mereu la Nicadori –
 Flăcăi cu frunți brăzdate.

Ei vin viteji de sub pământ
 Cu fețe ofilite,
 Ei vin, și-aduc cu ei cuvânt
 De jertfe'ndeplinite.

Privesc spre cerul însořit
 De nu-l zăriră an de an.
 În ochi, luciri au tresărit;
 Zâmbesc, îl văd pe Căpitan!

Vladimir PANDELE

Revista "*Sfarmă Piatră*", București. Anul VI, Nr. 52 (serie nouă), 8 Decembrie 1940.

RĂSTIGNIRE

Mă cuprinde noaptea rătăcind pe-ogoare
 Cu stele ‘ngropate în pustii răzoare.
 Cine mă întreabă care mi-e pământul,
 cine-mi vrea cuvântul

de țăran sărac?...
Singur stau sub soare,
singur stau în veac.

Câte-odată glasul vântului mi-aduce
svon de zări aprinse,
și ascult tăcerea, mă caut pe mine
printre visuri stinse. –
Cine
mi-a bătut pe cruce
sufletul și mâna
și mi-a pus cununa
de spini peste viață?

Am băut paharul cu oțet și fiere, -
dar simt cum vă 'nghiață
gândul și lumina,
că-mi apropii pasul de Marea 'nviere!

George IONAȘCU

Sept. 1937

Revista "*Sfarmă Piatră*", București. Anul VI, Nr. 43 (serie nouă), 6 Octombrie 1940.

T A B Ă R A

Lucrează legionarii cu brațe de eroi
Suind în veșnicie Cupola țării mele;
Detună stânci piezișe, - vremelnicii rebele –
Și-o lume învechită în temniți de nevoi.

Nici lanțuri ferecate și nici furtuni de bici
Nu vor mai sta în drumul chemării legionare;
Înfăptuește 'n cântec, cu sufletul în soare
- Altar de viață nouă – tot neamul meu de-aici.

Când vei privi străine la țara mea de brazi
Și te-or opri troițe să 'ngenunchezi smerit,
Să știi că-i zidărită cum nu s'a pomenit
Din verdele credinței și freamătul de azi.

Ne înălțăm destinul cum sus rugăciunea;
 Și morții, morții noștri în suflet se tot urcă,
 Și 'n sus, mai sus tot saltă pornirile de muncă
 Strigând de pretutindeni "TRĂIASCĂ LEGIUNEA".

Petre PAULESCU

Carmen Sylva, 1936

Revista "*Sfarmă Piatră*", București. Anul VI, Nr. 47 (serie nouă), 3 Noembrie 1940.

Anul 1938

țară a mea, cu brațe pustii,
 de m'oi prăbuși, într'o zi,
 în vălmășagul oarbei bătălii,
 c'un glonț în frunte,
 în piept
 ori în rărunche, -
 pe drumurile tale de peste mîne.
 cin' va rămîne
 să stea, printre fulgere, drept
 și neclintit ca un munte
 strîmbătatea s'o 'nfrunte
 și crîncen s'o 'ngenunche?!

 cin' va rămîne
 cu gînd deslegat
 de pat
 și de pîine
 cu visul-uriaz curcubeu peste mîne
 să te frămînte
 să te'nfierbînte
 și ca un prooroc,
 cu vorbe de foc,
 sbuciumul surd, furtunos să ți-l cînte,
 țară cu brațe frînte,
 țara mea făr'de noroc?!

Lisabona

Aron COTRUȘ

Ziarul "*Cuvântul*", București. Anul XVII (serie nouă), Nr. 22, 4 Noembrie 1940.

MUCENICUL

trupul meu, hoți,
 trupul meu, iată-l!...
 suduie-l toți,
 scuipe-l toți,
 scuipe-l și bată-l...

gîndu-mi, prin goi
 munți, ca haiducul,
 țării mele noi,
 printre fulgere, ducu-l...

Bucuresti, 1938

Aron COTRUȘ

Ziarul *“Cuvântul”*, București. Anul XVII (serie nouă), Nr. 38, Miercuri, 20 Noembrie 1940.

MOȚA

Tu Moța, spadă vie și limpede vioară
 În care-și plânge toată durerea un popor,
 Mai pură ți-e ființa ca apa de izvor,
 Ca lacrima picată din ochii de fecioară.

Tu sunet ce alină și fulger ce'nfioară,
 Cu viața luminată de cer ca un pridvor,
 Ne-ai învățat că numai acele crezuri mor,
 Acele pentru care nu-i nimenea să moară!

Pe creștetul pe care l-ai logodit cu chinul
 O aripă de înger și-a scuturat seninul,
 Pe fruntea ta destinul svârlise într'o toană,

Lumină depe chipul lui Dumnezeu de sus,
 Și te-a trimis în lume să mori pentru Isus
 Semeț ca un arhanghel, curat ca o icoană.

Ianuarie 1937

G. URSU

Ziarul *“Cuvântul”*, București. Anul XVII (serie nouă), Nr. 75, Luni, 30 Decembrie 1940.

Ungher de rai

Pe Bistrițe de-azur și pe Ceahlău
Cădelnițează soarele lumină.
Comori de nestemare se prăvălesc prin văi
Și brazii-și flutură spre cer hlamida de răsină.

E Țara mea acest ungher de rai...
...și-aici au odrăslit daci dârzi de piatră.
Jupâni de stânci, cnezi, voevozi și crai
Și-au oțelit legenda lângă această vatră.

Această glie presărată cu morminte
S'a 'nveselit în ochi Voevodali...
...Pământu-acesta reavăn, aceste brazde sfinte
au descrețit lumină pe frunți de Decebali.

Când calci Rumâne pe al tău pământ,
Ascultă 'n adâncimi al vremii grai...
...și-apleacă-ți fruntea 'n rouă, primește-i harul sfânt
că un străbun a sângerat pe locul unde stai.

Ion ȚOLESCU-VĂLENI

Revista "*Sfarmă Piatră*", București. Anul IV, Nr. 108, 2 Ianuarie 1938.

Sus, pe dealurile Cernii

lui Alexandru

Sus, pe dealurile Cernii
unde crește firul ierbii,
sar doi cerbi ca neaua iernii.
Și pe unde sburdă cerbii
plânge sufletu 'n vecernii.

Cerbii vor văzduh să soarbă,
sufletul jindue 'n iarbă.
Cerbii ling lumina toată,
sufletul în vale cată
către Cerna 'ntunecată,
cea cu apa blestemată,
cu venin amestecată.

— Cerbilor ca neaua iernii,
ce vreți voi pe dealul Cernii?
— Iacă bem roua lucernii,
și-om mai vrea de-aici din plai
să intrăm la Domnu 'n rai.
Să intrăm pe poarta mare
unde's stele și izvoare,
ca să-i paștem stelele
limpezi ca minunile
și să-i bem izvoarele
reci ca veșniciile...

— Suflete din plaiul ierbii,
tu ce vrei pe culmea Cernii?

Sufletul tace și cată
cătrecerna'ntunecată,
cu venin amestecată.

— Suflete din culmea Cernii,
nu vrei stele cum vor cerbii?
Nu vrei să'mpingi porțile
ca să bei izvoarele
reci ca veșniciile...
limpezi ca țăriile?

Sufletul plânge și cată
tot spre Cerna'ntunecată,
cea cu apa blestemată:

— Nu văd poartă, nu văd ușă,
văd doar apa de cenușă.
Nu văd stele, nu văd poartă,
văd doar apa'nveninată...

Radu GYR

VERDE

Verde-aprins peste păduri
 Clocot șovăind pe-ogoare;
 Fulger ceru' nalt înfioare
 Zugrăvindu-l pe armuri.

Cântec verde, luminând
 Zarea clară ca-o psaltire,
 Pentru turn de mânăstire
 Lasă vulturi mari de gând...

Hei! Păduri de fier și-aramă!
 Flamuri de luceafăr cresc
 Peste voi, împărătesc
 Semn și flutur de năframă...

Sar peste gând și veac
 Moartea verde, drept, troiță;
 Țara-i svon de răsmeriță
 Clocotită 'n sânge dac!...

Dragoș VICOL

Revista "*Sfarmă Piatră*", București. Anul VI, Nr. 50 (serie nouă), 24 Noembrie 1940.

SUNT MARELE CÂNTEC

Sunt marele cântec ce-o să vă cuprindă
 Sfioșii mei frați de doruri, de moarte,
 Cerul ce-și scutură astăzi în tindă
 Frunzarul de liniști, pe-o toamnă departe.

Pe-aici trec mereu, bătrânii osândiți
 În noapte trudiți să vânture taine
 O zare-i înveșmântată, dar voi o să fiți
 Crengi înverzite să vă pună la haine.

Pășesc după ei sub înaltele stele
 Ce tremură 'n noi, încet ca niciodată,

Sunt verzile tăceri pe urmele mele
Când fruntea mi-o ridic să fie mai curată.

Sunt marele cântec, de ce nu cântați,
Azi, largile peteci de singurătate?
Voi treceți prin ape și-o clipă mai stați
Să iasă din neguri și ultimul frate.

Ovid CALEDONIU

Revista "*Sfarmă Piatră*", București. Anul VI, Nr. 52 (serie nouă), 8 Decembrie 1940 (preluată din ciclul "Nostalji", apărut în revista "*Meșterul Manole*", 1940).

PRIN MUNȚI

Munți, hatmani cu plete lungi de brazi
În hora lor prind apele domnițe
Tresaltă vremea 'n diademe pe cosițe
Și soarele în salbe pe grumazi.

În fiecă Parâng, în fiecare stei
În fiecare Jiu șoptește-o măreție,
Când Cerna-și saltă inima sub ie
Un voevod se 'nalță 'n visul ei.

În nopți adânci când fruntea 'n veac se-afundă
S'aude'n culmi la Vrancea Domnitorul
Cum din lumini și umbre-și strânge sborul
Și sue peste liniști ca o undă.

Și tot trecutul nostru luminos
E încrustat în munți și-aprins de ape...
Când printre stânci cresc basme pe aproape...
O, Doamne, parcă văd pe Făt-Frumos.

Ion ȚOLESCU-VĂLENI

Revista "*Sfarmă Piatră*", București. Anul IV, Nr. 120, 24 Martie 1938.

MOTIV LEGENDAR

Făclii crepusculare ard zările spre fund
Și candelii mari de aur aprind peste grădini.
Din troițe coboară lumină grea în drum
De se'ngemână cerul cu sfinții bizantini.

... Și, îngerii luminii pătrund vii în cetăți
ca niște magi ai orei veniți de peste mări.
Cu ei aduc ecoul cucernicelor bolți
Și flacăra nădejdei din albe depărtări.

Triumfă'n ochi tăria muceniciei noi
Și urcă'n slăvi trimisul pământului rodit;
Cresc gândurile firei colonne peste câmp
Cu vârfurile albe înfipte în zenit.

... Și, îngerii luminii își scriu solia sus!

Sergiu CRISTIAN

Revista "*Sfarmă Piatră*", București. Anul V, Nr. 155, 5 Martie 1939.

ÎN ANUL NOSTRU

De sub munți de brumă
Râuri trei se 'ndrumă
Și de la temei
Înspre zăriști trei.

Cel către amiază
Țarini luminează
Și sub naltul foc
Holdele se coc.

Înspre soare-apune
Altu-i de tăciune
Și cetăți de-oțel
Clătinase 'n el.

Către soare-vine,
Cel cu valuri line,

Iar pe luciul lui
Drumul omului.

Doar spre miază-noapte,
Pe hotare șapte,
Numai tun și tun,
Numai corbi s'adun.

Teofil LIANU

Revista "Gândirea", București. Anul XXIII, Nr. 3, Martie 1944.

ȘTEFAN VODĂ

Înalță-te rugă din moarte,
din cântec de clopot și noapte,
Arhanghel de foc și dreptate,
în lutul luminilor stinse,
din jalea revoltei închise
și treci peste veacuri uitate, —
lumină de sfântă 'nviere
ivită din veche tăcere;
să tremure slăvile mute
și vrerile vremii pierdute,
când pasu-mi va trece mormântul,
și codri-auzi-mi-vor cuvântul.

Aprindeți focuri pe munți
plăieși în războaie cărunți,
și dați-mi un corn ca să sun
oștenii din morți să-i adun,
să Învie a mei căpitani
din lut și din ani,
că Io Ștefan Voievodul
azi sfat vreau să țin cu norodul,
și vreau judecată să fac
pentru toate relele din veac,
voesc dreptate să fac
Neamului meu furat și sărac.

Ce mândre 'nflori-vor din nou
trezite 'n eroină ecou

străvechile noastre credinți
din jertfe și mari biruinți,
că sfânta chemare de-acum
e glas de lumină și drum —
spre alt destin și 'nțeleș
ai Neamului nostru, ales
să fie 'mpărat peste veac
în Țara viteazului dac, —
e cântec de piatră și slavă
pornit înspre zarea bolnavă,
spre zarea de vis și ninsoare
călcată 'n păgâne picioare,
să ardă umbra de câine
flămândă de suflet și pâine,
din sfintele noastre ogoare
scăldate în sânge și soare.

Iar când sub cerul senin
vedea-vom cetatea Hotin
'nălțându-se mândră și nouă,
spăla-ne-vom rănilile 'n rouă
curați să pornim închinare
de laudă 'n mândre altare
zidite în veac de dreptate
cu vieți de martiri luminate, -
și pururi străjeri vom rămâne
cetății și zilei de mâine.

5 August 1940

George IONAȘCU

Revista "*Universul Literar*", București. Anul L, Nr. 38, 13 septembrie 1941.

ROSTUL MEU

Cât poți cuprinde zarea și mai în sus de zare
În depărtări sfințite de cer nemărginit,
Pe aici pe șesul neted, învălurat de soare,
E rostul meu, prieteni, pe unde am odrăslit.

Legat pe veci de glie, de câmpuri și cămin,
Nu pot privi deasupra ogrăzilor natale,
Din țarinele mele mi-am plăsmuit destin
Și-altar de'nțelepciune din vremi patriarhale

Vroind în sus spre piscuri să-mi fulgui zbor vărativ,
 Mi-s tălipile-amândouă încătușate în glod;
 Și văd numai Colnicul meu ondulat molatic
 Și colțul meu de slavă înrumenit de rod.

Ce pot să fac? Îmi dărui prinosuri pe tarlale,
 Și-mi 'noptez sub strașini pământești elanii;
 Norocul meu aprinde foc sacru de vestale,
 Și-și scutură pe haturi credință și metanii.

Și atâta tot, că, Doamne, aici mi-i vrednicia;
 Ungherul meu de viață mi-i cântecul deplin;
 În el, în tainiști limpezi, ucid vremelnicia
 Și aici, imensitate – cresc raiul Tău divin.

Petre PAULESCU

Revista "*Dacia Rediviva*", București. Anul III, Nr. 2, 1943.

BALADĂ

Țara verde, basarabă,
 doarme'n giulgiu de otavă.
 Plaiul lin, ciscarpatin,
 zarea brazii i-o așin.
 Zodiile calme-și cern
 ritmul dulce, sempitern.
 Luna Doamna, rituală,
 varsă mir-argint în poală.
 Corul ielelor colindă
 iezerul aprins oglindă.
 Vulturul, Măria Sa,
 ca'n hrisov se legăna
 și în noaptea de zăpadă
 se urzia'n adânc baladă.

Crai-bălaiul teofor
 călăria cu ceata lui,
 să găsească loc-sobor
 la isvorul dorului.

Trâmbă de alai
Preacuratul plai,
Dulcele chilim
Loc de Rusalim.

Pasul 'nalt de voievod
Sapă'n stemă de izvod,
Aurul lunar să curgă
Peste ceata demiurgă.
Cruce albă'n cer rămas
Legendarul sfânt popas.

Geometrii răsar
albe, din calcar.
Zvelți pilaștri cresc
lutului ceresc.
Strune dese 'ntind
cerului pälind.
Seara, în amurg,
în țărână curg.
Stele-aprind lumini
doar peste ruini
Meșteri mari se'ntrec;
visul tot ne'ntreg,
De moloz și var.
Vracii n'au habar.
Șorțuri noi încing
blestem nu-l înving
Pământeanul șopot
nu dă zvon de clopot
nici nuntiri de crai
meșterul bălai.
Se topesc în van
albe de mărgean,
crucea de la sân:
spațiul tot păgân.

Aurora'n rouă
prinde trudă nouă.
Soarele'n chermese
lacrimi prinde, dese.

Euritmie domn
 Vede'n clarul somn
 cerul de atlas,
 cruce de topaz,
 tabernacol rar.
 chtonic nenufar.

Meșterul prea clar
 toarce'n gând, arar,
 Solilocviu-amar:
 - dragoste vioară,
 zidul viu să doară!
 Palid menestrel,
 cununat inel,
 fu, alesul, el,
 cerul viu să'ncuie
 raza lui căpruie.
 Menestrel în humă,
 claustrată mumă.
 Menestrel în piatră.
 blestemată vatră.
 Ape albe-arunc'
 biblicul ei prunc.

Schelele-aridic'
 vaier fatidic:
 - Vânte colăcer,
 crainice de ger,
 fii-mi grănicer!
 Blestemă ponoarele
 să-și mute hotarele;
 zărilor de scrum
 fă totemic drum –
 din granituri fă-mi
 interzise vămi
 face-mi-te tu
 glacial tabu -
 codru de aramă
 interzisă vamă!
 Fulgere, să'nturni
 grabnicii coturni.
 Culme de zăpadă

din luceferi cadă,
plaiul să răstorn,
pașii să-i întorn!
Nu cunoaște vad
misticul răsad.
Strictul augur
vrea destoinul pur
viului condur.

Din zenituri, orbi,
vin patetici corbi.

- Staroste senin,
sol primăverin.
arhitect lunar,
lirice gropar,
cum plantezi în var
palul nenufar?
Zidurile-aprind
tristul lor colind:
- stele, surioare,
mijlocul mă doare.
Soră căprioară
zidul mă'nconjoară,
Ciutelor parânge,
zidul greu mă strânge.
Frate căprior,
palid meteor
Sânii crunt mă dor.
Bradule ierarh,
Fă-ți tulpina arc,
inima-mi străbate
frasinule frate.
Mă săgeată'n brâu
blânde spic de grâu.
Pruncul meu fecior
plângeți, fagilor!
Puțuri negre fierb,
prea heraldic cerb.
Rocile au stors
mlădiosul tors.
Seva lui rubină

se prelinge, lină.
 Melancolic lied,
 tremură în zid
 stinsele viscere:
 - Mire-al meu, ce ger e!

Din sarmatici ulmi,
 cresc vâlvori pe culmi.
 Oaste cruciată
 brazii'n lăncii ceată –
 verzile armuri
 tremură'n păduri.
 Clar prohod tufanii
 biblice litanii.
 - Meștere prea lin,
 cum să-ți mai alin
 transcendentul chin?

Sfintele stigmat
 Sângeră'n agate.
 Mirul tors în fire
 boare de zamfire.
 Rouă smaragdie
 cer în bagdadie:
 Vulturul înalt
 stemă de cobalt;
 îngerul de brumă,
 taurul din humă,
 leul alb din plaur,
 mistic aurfaur –
 umple clarul mir
 recele potir.
 Albe stalagmite
 plaiu'n cer trimite.
 Chivotul ceresc
 veacuri îl doinesc,
 sepulcral Olimp
 peste anotimp.

Slovele închid
 inima în zid,
 lacrima în zid.

Stelele verzi în vraf
tristul epitaf.

Peste gemene arcade,
Cresc balade, cresc balade...

Horia NIȚULESCU

Din vol. de poeme "Toamnă în paradis", ciclul "Țara de brumă". București, 1943.

ISTORIE

Noi ne-am născut din aspră vijelie,
Și secole de-a rândul trăit-am în furtuni
Trecând peste prăpăstii de durere ;
Dar ne-a fost dat să fim o veșnicie
De Neam făuritori de mari minuni,
De jertfă, de credință și putere.

Nimic n'a stat în calea vieții noastre
Să ne oprească zborul către cer
Și să ne plece frunțile 'n pământ;
Căci din vremelnicia căderii — mai albastre
Zări de lumină înălțăm — străjer
Al drepturilor sfinte legate 'n jurământ.

De-avea stăpâni nedreți sfărmam blestemul —
Și mâinele robite 'n plug
Cu sânge împărțeau dreptate —
Când ne venea din ceruri semnul
Să dăm în foc ciocoi și jug,
Și singuri să clădim a Neamului cetate...

Azi timpul îl oprim cu piepturile deschise,
Și sufletul scăldat în har Dumnezeesc
Înalță în lumină tot visul lui de jar
Cules din biruința dreptății neînvînse, —
Să făurească Țării destin împărătesc
Înveștmântat în soare de veac fără hotar !

George IONAȘCU

Revista "Universul Literar", București. Anul LI, Nr. 17, 25 Aprilie 1942

Generație

Rătăcitori spre alte aurore
Cu sufletul în vânt ne-am risipit,
De piatra gândului ne-am deslipit,
Necârmuite insuli madrepore.

Și din avântul nostru, zeu sălbatec,
Tăgada năzuinței descuiem,
Alunecam spre putredul Edem
Pe-ocean îndușmănit și furtunatec.

Am vrut să fim din cer și din tămâie
Azi petecim un ideal pierdut.
Scânteia cerurilor ne-a născut
Și întuneric clipa ne rămâie.

Am vrut să fim izvorul nou al lumii
Și ne-am uscat de sete și de vis...
Biserica elanului s'a 'nchis,
Noi, umbre, spânzurăm pe colbul lumii.

Grigore BUGARIN

Revista "*Dacia Rediviva*", București. Anul IV, Nr. 2, 1944.

COLIND

Gârbovit cătun
Noți de 'ngheț priveghe.
Noțile-l adun
Cerului sub zeghe.

Strâns sub cerul dac
Vântul hun mi-l paște,
Gârbovit Albac
Noți de 'ngheț cunoaște.

Zeghe-i și zăbun
Cerul pește țară.
Rana, vântul hun
Zi de zi ne-o sară.

Sângeră-ne, sânger'
Inimă valahă !
Scrâșnete și plângeri
Vântul hun le 'nneacă.

Sângeră-ne sânger'
Inimă moțescă!
Trâmbiță de înger
Va să crăinicească

Ca trecut sub lună
Nour de furtună.
Că trecu sub seară
Vifor prin secară
Gând fârtat din țară.

Și-a trecut prin stele
Clinchet de oțele
Sclipăt de prășele
Fulger printre stele.

Cerul dac svâcni
Fulgere din teacă.
Fulger se trezi
Toată țara dacă.

Munți creștea sub frunți
Vrerea lor: să'nfrunte
Cu 'ndârjiri de munți
Frunțile de munte.

Prăști sbucnea, sub căști
Dârj, căutătura.
Ură 'mproască 'n prăști
— Grunji de sgură, — ura.

Munți cărunți, stăpâni
Mândru vă mai șade.
Lung tânjirăți, mâini
Chiot de Posade.

Codrule moșnean,
Oaste ești ? Dumbravă ?
Omu-i pădurean

Frunza-i basarabă.

Scoarță de-bușteni
Zale-s sub cămașă.
Trunchi de fagi-oșteni
Inimi sbat sub coajă.

Codrii de-i cunoști
Oști stejarii vădu-și :
Getici taraboști
Vântul hun ‘înnăduș.

Câtu-i șesul larg
Vântul bun atâtu-i.
Vântul hun mi-l sparg
Codrii, și mi-l gâtui.

* * *

Răzbunat Albac
Noți de rod l’îmbie.
Noaptea, cerul dac
Stele-i crește ‘n glie.

Stele când mi-l lae,
Cald boltit, și bun.
Pruncului cătun
Ceru-i e copae.

Leagăn cerul dac
Noului Albac.

ION FRUNZETTI

Revista "*Universul Literar*", București. Anul LI, Nr. 49, 20 Decembrie 1942.

1 9 1 8

Nu mă mai întreb de unde vin,
Nu mă mai întreb cine sânt,
Știu că strămoșii mei au fost toți legați de pământ.
Simt în mine cum îi bateau ploile.
Îi ardea soarele
Îi îngropa tristețile,
Când scoteau plugul să are cu el diminețile...

Știu că bunicul meu vâna cu flinta durerilor depărtările
 Și aștepta, haiducește, să se despice zărilor,
 Că-l prea ustura nedreptatea
 Când știa că dincolo de munți e Libertatea...

Dar într'o seară, jinduind așa,
 A rămas țeapăn și rece...

Era în anul una mie nouă sute optsprezece.

Aurel D. BUGARIU

Revista "*Dacia Rediviva*", București. Anul III, Nr. 4, 1943.

Moment de melancolie

Uite cum, uite cum,
 Amintirea ne rămâne'n drum,
 Visele ni se distramă și pier
 Ca o luntre fără de năier...

Uite cum, uite cum,
 Sufletul ni se preface 'n scrum.
 Și nu-i nimeni să ne spună cine
 Ne alungă dragostea ca pe un câine...

Uite cum, uite cum,
 Tinerețea ni se face ca un fum...

 Inima din mine-aș scoate-o că prea scânce.
 Da-o-aș câinelui pământului s'o mânce.

Aurel D. BUGARIU
 (Nicolae Novac)

Revista "*Dacia Rediviva*", București. Anul II, Nr. 6, 1942.

VRAJE

A ridicat noaptea privirea pe creastă
 Pe livadă — covor fermecat și pe cer
 Luna s'a strâns lângă mine — nevastă
 Cu mâna-i de aur masiv și de ger.

Așa am mers pe drum cu lăstunii;
 Ea îmi călăuzea pasul pustiu.
 Nu mai aparțineam nici cerului, nici lumii.
 Nici versurilor pe care le scriu.

M'a strâns în brațe, în treacăt, doar vântul
 Și amintirile — amante ce pier.
 Lăsasem în urmă pământul
 Și sufletul-l-uitasem în cer.

Din codrii cu cerbi și cu iele
 Cântau isvoarele besnelor lung,
 Cine-mi ducea ochii'n spre stele
 Și sufletul de ce nu-l ajung ?

Ion MAICAN

Revista *"Universul Literar"*, București. Anul L, Nr. 38, 13 Septembrie 1941.

Cântecele singurătății

I

Ochii aceștia de elegie
 Mai duc ei steaua ce i-a'nflorit?
 Mai poartă cerul viu despletit
 Peste lumină și veșnicie?

Mai știi minunea dintru'nceput
 Apele stinse, fără de zări?
 Visul, cu fruntea între mirări
 Își mai desmiardă somnul de lut?

Tăcutele ore își tremură ceața
 Prin rece'nserare sub care adorm
 Va fi, din acest întuneric enorm
 Să ies să-mi întâmpin cândva dimineața ?

II

Cântec bogat în horbote și ape
 Ce-mi crești sub arșițe aromitor,
 Rămâi de-apururi sfetnicu-mi de dor,
 Ascuns în umbre, sângelui aproape.

În liricele-i frunze'nvolutat
 Copacul sufletului, tors de vânt,
 Din flaute mâhnite, de pământ,
 Sub ceruri noi te-o crește, preacurat.

Când mi-or vărsa clepsidre oarbe visul
 În spornica lor mare de cenuși,
 Uscatului meu mugure ce nu-și
 Nunti azurul tu să-i fii promisul.

Sui-ș-vor umbrele crepusculul ca furii
 Spre flacăra comorii'nsingurate.
 Tu, cavalerul linei luni, curate
 Du-i neatînse zorile de Furii.

Aurel CHIRESCU

- Din vol. "Fântâna lui Narcis", sub tipar

Revista "*Universul Literar*", București. Anul LII, Nr. 31, 10 Noembrie 1943.

Z A R

Unde te-ai ascuns, lumină,
 Aruncându-mi visul jocului pieziș ?
 Nicio amintire, nicio stea străină
 Nu-ți cunoaște viul ascunziș.

Ceru-și stinge ultima bătaie
 Încrustată'n zarul aruncat.
 Pe sub nicio soartă nu mi-e dat
 Să-ți aduimec apriga văpaie.

În ce somn te-ai ferecat, înalto,
 De-mi lași jocul singur sub vecii ?
 Urma semnului tău viu să fie
 Steaua împietrită'n zar, aci ?

Aurel CHIRESCU

Revista "*Universul Literar*", București. Anul LII, Nr. 36, 30 Decembrie 1943.

Confesiuni

Iubesc cântecele mari, oceanele lor împărătești
 Viscolite, sfâșiate de sfinte furtuni,
 Imensități, imensități de ape stranii
 Din care nu mai poți să te trezești.

Ce înalte freamăte, ce limpezi raiuri
 Peste noianul de întrebări, de jos,
 Când dincolo de culmi, de dincolo de umbre,
 Își suie cerul palii crini de os !

M'apasă râsul veșted al amiezii
 Sub despletita zărilor fereastră.
 O, singura, neîntinată seară,
 În care-adie stingerea, albastră !

Aurel CHIRESCU

Revista "*Universul Literar*", București. Anul LII, Nr. 15, 30 Mai 1943.

Rugăciune de greu păcat!...

Doamne,
 trece-Mă'n uitare
 — rogu Te !

Într'o noapte de ninsori, îngerii Mi Te-au cântat. Omule !
 Dar zilele s'au răsturnat tăvăluc greu peste dorul meu,

peste plânsul meu,
 peste visul meu,
 peste aducerile, toate, aminte...

Cerurile s'au fost deschis paloșe de foc.
 Gonit din loc în loc cu dorul meu

cu plânsul meu
 cu visul meu,
 cu aducerile, toate, aminte —
 am zăbovit în noaptea aceasta de plâns.
 Doamne,

mi-e sufletul plin de Tine !
 Dar ce folos?...
 Îngerii s'au desprins de mult de mine
 și demonii mă cheamă'n abis.
 Drumul e vechiu acuma...
 La ce Te-ași mai ruga de iertare ?
 Păcatul în care m'am închis
 n'așteaptă mântuire.

Inima mi-e neagră și cugetu'ndoire...
 Doamne,
 Lasă-mă să intru în uitare !

Eugeniu V. HARALAMBIE

Revista "*Universul Literar*", București. Anul LII, Nr. 15, 30 Mai 1943.

Firavă stea...

Ce noapte limpede 'nflorea pe cer
 Și cât se resfira de clară
 Corola freamătului ei albastru!
 Ciorchini de-argint, rodind sub zări lumina,
 Mici fâlfâiri de cântec adiau
 Și — ca o apă — viu, se despletea
 Un zâmbet alb pe purpura stelară.

Sub cearcănul înaltelor altare
 Și-aprinde jarul vatra cu minuni, —
 Dar — neprielnice duh — vânăutul vânt
 Usucă veghea crinilor de seară
 Și — încă ne'nfloriți —
 Luceferii, ca niște umbre,
 Plutesc acum pe apa lui amară.

Doar tu mi-ai mai rămas, firavă stea,
 La marginile plânsului uitată
 Ca o fereastră — aprinsă'n fund de zodii !—
 Prin ceața orelor de spuză
 Îmi vei mai fi vreodată, poate, călăuză,
 Lumină, însă, niciodată...

AUREL CHIRESCU

Revista "*Universul Literar*", București. Anul LII, Nr. 2, 20 Ianuarie 1943.

Artur Enăşescu

De-un an, buimac, îşi moaie degetele'n soare
 Şi sălciilor chica le-o sărută, când îl prinde plânsul,
 Dece îl trag de umeri negurile? Ce-au cu dânsul ? —
 Sfios, la butoniera ruptă, el şi-a prins o floare...

Dar parcă'n jurul lui nu se găseşte nimeni !
 O ia, priveşte... Oare nu-i steauă?
 Mirat îşi plimbă ochiul prin petalele-i de neauă...
 Şi uite'n mijloc, cincii lumini de aur !...

Cu degetul le mângâie feştila...
 Ce mici-s ! Ce pufoase ! — Şi nu ard !
 Dar dece tremură atâtea stele 'n gard?
 Ce curios şi Dumnezeu ! Pe-Artur îl prinde mila.

Căci cine ştie cât le caută El prin cer, —
 Şi nu-s, şi nu-s oişele de aur !
 Tot lupul de azur, cu solzii-i de balaur ! —
 Şi-Artur zâmbeşte, când îl vede iar pe Dumnezeu stingher.

Hm ! I-am fost spus că nu-i mai mult decât un păcurar,
 Dar n'a crezut ! A zis că-i judecata-mi mică, —
 Nu-i mare lucru, lumea cu fulgerul când o despică !
 Oricine-ar face-o sus cu un amnar...

Şi stă... În juru-i cresc zăpezi şi nuferi.
 O rândunică tulbură albastrul cer din fundul unui lac,
 Alături negurile cresc, se fac şi se desfac...
 — „De Ți-aş aduce, Doamne, oişele, așa-i că nu Te superi ?

Şi gândul izbucneşte ca un Soare'n faţă-i, după plâns.
 Şi iată-l căţărat să rupă flori, împovărat de împăcatu-i gând
 Dar un sergent îl flueră... Vreo câţiva gură-cască-l râd...
 Poetul stă. Priveşte buimăcit. Si pleacă iar,
 Cu funia-i de cânepă încins...

Pavel P. BELLU

JOAGĂRUL

În urma mea n'a mai rămas
decât un joagăr peste vreme.
Un joagăr lacom a rămas
și, zi de zi și ceas de ceas,
tot țipă, ronțăe și cerne.

Pe rând, sub dinții lui de fier,
muriră brazii vieții mele.
S'au stins, sub dinții lui de fier,
copaci care visau pe cer
și crângi care 'nflureau în stele.

Scrâșnind, țipând, oftând amar,
își plimbă joagărul arcușul
Oftează joagărul amar
și așchii mari din suflet sar
și curge, putred, rumegușul...

În urma mea a mai rămas
un joagăr ce retează ciotul...
Și, zi de zi și ceas de ceas,
în rumegușul ce-a rămas
mă pierd și mă scufund cu totul.

Radu GYR

Revista "*Universul Literar*", București. Anul LII, Nr. 9, 30 Martie 1943.

Munți

O, munții mei dragi acoperiți cu zăpadă,
Frunțile voastre ce clare urcă spre soare !
În arșița neprihănitelor amiezi,
Se pierd în depărtările amăgitoare.

Nemuritori păreți, peste larguri stăpâni;
Se revarsă din înalturi alba lumină
Și vă cuprinde ca o apă. Munți bătrâni,
Așteptați nepăsători noi vremuri să vină.

Dar toamna, trist se cern de sus și peste voi,
Intunecate nopți. Cad negre pe coline,
Prevestitoarele de moarte dese ploi.
Și-atunci v'asemănați, dragi munții mei, cu mine.

Ion ȘIUGARIU

Revista "Universul Literar", București. Anul LII, Nr. 11, 20 Aprilie 1943.

MÂINILE TALE

Pentru Dumneata

Mâinile tale,
Albă fugă pe albele clape...
Mâinile tale,
Ce daltă-o să poată cândva să le sape ?

Blândă odihnă pe cărți și mătănii,
Palid popas sau veselă fugă...
Mâini de copil pe cercuri și sănii,
Mâini de durere întinse a rugă.

Albă-alinare, aspră ispită,
Mâinile tale, cin' să le cânte ?
Mâini de neliniști, mâini de iubită,
Gândul în versuri, cin' să-l împlânte?

Mâinile tale,
Joacă de șarpe 'n păr de castană,

Mâinile tale,
Mâini de păcate; mâini de codană

Iubito...

Mâinile tale
Albă goană pe albele clape...
Mâinile tale,
Ce daltă-o să poată cândva să le sape ?

Traian LALESCU

Revista "Universul Literar", București. Anul LIII, Nr. 23, 20 August 1944.

Punte de poveste

Cu fiecare clipă destinele înving,
cu fiecare oră tăcerile se sting.

Hai ! Cântă lăutar,
să sară țândări din pahar.

De sub ruine cadavrele zâmbesc.
Hei ! Cârциumar ! Dureri se încuscresc.

Tu nu știi că'n astă seară
Ly-i brândușă'n primăvară.

Dumnezeu ne-așteaptă doar,
hai printre cadavre lăutar !

Furtuni se vânzolesc pe creste,
pe unde trece puntea de poveste.

Peste munți se pleacă dania,
ne dorește Transilvania.

Să cânti întâmpinarea stelelor pe cer,
cântă lăutar, de dor, îți cer !

Hei ! De dragoste nu știi să cânti,
să scoți oamenii din minți?

Vezi, ochii-s vulturi însetați,
cu azur cuminecați.

Te-am așteptat, fârtate lăutar,
cu Dunărea pe drum hoinar.

Hai ! Mai cântă lăutar,
dorul meu n'are hotar !

ION TH. ILEA

PLOILE

Ah, ploile se urcă'n noi pe scări de scrum
să ni se uite până 'n suflet și să geamă,
și'n anii cu ferestre sparte bat și chiamă;
ca niște oaspeți triști și 'nalți de fum...

Merg ploile în toamnă, clătinate,
pe piciorangele lor negre și subțiri.
Și plouă pe păduri cu piepturi sfâșiate,
pe flori cu pleoape arse de-amintiri.

Și plouă 'n cimitire și 'n morminte
pe ochii ce-au zâmbit curați ca niște nunți,
pe-obrajii putrezi sărutați, cândva, în ore sfinte,
pe mâinile care ne-au mângâiat pe frunți...

Radu GYR

Revista "*Dacia Rediviva*", București. Anul IV, Nr. 1, 1944.

Poem despre rostul poetului

Pădurile virgine pe somnul tău valsează
și tropicele-aprinse le duci la subsuori.
Dar degetele tale, când pipăe o rază,
se rup, și glesna plânge când s'a ciocnit de flori.

Zadarnic, ca un câine blând, Evul mâna-ți linge
și'n dans Eternitatea ți-arată sânii goi...
Ziua te palmuește, crepusculul te stinge,
te surpi scuipat de vânturi și huiduit de ploii.

Tristețile scot limba și te țintesc cu praștii,
când fugi, lătrat de gânduri, pe ulițele lor.
Ai vrea să-ți torni o spadă, dar nu ai decât așchii,
vrei cască și ai numai pieptar legat cu sfori.

N'ai brațe să-i prinzi vieții grumajii și s'o sgudui,
nici piept să spinteci foamea talazului salin.
Te aperi cu rimoze, cu libelule sudui,
și pumnul tău se sparge ca un pahar de vin.

Unealtă, pentru viață, stă biata călimară
unde-ai topit sumatre și plânsul tău bolnav,
că lacrima ta caldă creneluri nu doboară,
în ea stingi doar obrazul madonelor, suav.

Nu-i rostul tău pe lance să-ți pleci tâmpla sfințită.
În cârji îți sprijini crinii șchiopi, domnule poet.
Auzi savana tandră-a tristeții te invită
și, vezi, a tras la scară cupeul violet.

Din lună, ia-ți rindele de ghiață și unelte,
și scule de zăpadă din dalii să-ți aduni.
Lucrând, în strung, gazele și golfuri largi și delte,
pe-o coală de hârtie poți dulgheri furtuni.

Radu GYR

Revista "*Universul Literar*", București. Anul LII, Nr. 13, 10 Mai 1943.

Dimineața

Tulpinile ard liliachii
Între tremurul genelor sinilii;
Sfiite, depărtările lăcrămează
De dimineață pân' la amiază.

De nu cădea aprins un ghem
N'ar fi fost nici un bluestem.
Pentru borancicul aruncat,
De un înger la dereticat,
Nimeni nu s'ar fi supărat!...

Ioan I. MIREA

Revista "*Dacia Rediviva*", București. Anul II, Nr. 2, 1942.

RĂSĂRIT

Soare răsărit
Lesne poleit
Cam neisprăvit
Parcă e un ban

Sărit dintr'un han
De la un boer
Și pierdut pe cer
În spre miazăzi
Plată pentr'o zi!

Ioan I. MIREA

Revista "*Dacia Rediviva*", București. Anul II, Nr. 2, 1942.

RUGA LUI GORUN

Gorun spart – al lui Horea
Iancu doarme-alătura:
sub piatră, ca sub hârtie –
învelit cu veșnicie;
sub piatră, scutit de bură -
doarme cu un crin în gură.

Gorun sur – cu crengi de jale
mult mă rog măriei tale:
nu-l izbi cu rădăcina!
Pune-i căpătâi lumina;
iar când noaptea o fi mare
pune-i luna lumânare
și-un luceafăr din trei spice
să îi ardă sus, pe cruce...

Pavel BELLU

Poezie reprodusă în ziarul "*Cuvântul Românesc*" din Canada, la pagina antologică îngrijită de Nicolae Novac (Anul V, Nr. 51, Iulie 1980).

PLECARE

Mai grea tristețea strânsă în pahare
Și zâmbetul mai silnic, mai amar...
Ne scuturăm mereu: un calendar
Cu file negre și de sărbătoare.

Nu mă mai doare ceasul și clipa n'o mai simt.
Crescut din vreme dincolo de fire,
Pornesc de-acum veșnica adormire,
În piept cu luna, scutul meu de argint.

Prea mult mi-am amânat pe-aici plecarea.
Aceeși fluturare de batistă
A'ntârziat atât fregata mea cea tristă,
Să nu mai simtă'n pânze, grea, uitarea.

Nici n'oi mai ști pământesca boală;
Pierdut pe'ntinsul pururi calm și verde,
N'aud vremelnicia cum se pierde,
În drumul meu etern, fără escală.

Horia NIȚULESCU

Din vol. de poeme "Toamnă în paradis", București, 1943.

ȚARA DE BRUMĂ

Stelele tremură, stelele mint
Calmele funduri, înșelătoare.
Până când unde, până când oare,
Vaste peluze de hyacint!

Colo, pe dungă, pajura, norul.
Cerulele invocă heruvii marini.
Neliniștite, la proră s'anini,
Fără vintrele, inima, dorul.

Jos, lângă mume, naște sideful,
Tot mai departe criptica noimă.
Apele multe mă fură și-apoi mă
Cufundă în leasă măestru-i ghergheful,

Târziu și nu prea foarte, pe la
Culesul meteorilor,
Dintr'un capriciu, ca al norilor.
Marea-și sfâșie dantela.
Fluxul își scrijelă rar
Inscripții obscure'n calcar.

Vâsle la umăr, încă invoc
Nemărginitul itinerar.
Largule, du-mă! Soarbe-mă iar,
Țară de brumă, țară de foc!

Horia NIȚULESCU

Din vol. de poeme "Toamnă în paradis", București, 1943.

SEARA CEA MARE

Ca mâine și... dar ce să vă'ntristez,
Când clipa clară gălgâie'n pahare?
Aduceți vinul acel, bătrân, cyprez,
Să beau cu voi în seara mea cea mare.

Viorile să geamă'ncet! Clavirul
Să-mi tremure durutele sonate!
Mai este mult, e noaptea jumătate
Și nu-mi astupă gura cimitirul.

Smaraldul acesta vechi ți-l dau, iubite,
Să-ți amintești de nopțile acele,
Când rătăceam înfășurați în ele –
Doi pelerini cu frunțile trudite.

Iar ție, bunule, nu am – O, nu-s de vină! –
Decât această caldă mână tristă.
Când inelarul ei va fi de mult rugină,
Să-i strângi cenușa vie în batistă.

Nu vă uitați că mi se curmă glasul;
Ceva, aici, în piept, mereu îmi spune
Că printre voi eu pururi voi rămâne,
Chiar dincolo, unde-mi va fi popasul.

Lăsați perdeaua! Cruntul răsărit
Îmi năvălește'n casă. Iar mă doare!
Zdrobiți, prieteni, cupele'n picioare.
Plecați acuma. Balul s'a sfârșit!

Horia NIȚULESCU

Din vol. de poeme "Toamnă în paradis", București, 1943.

SUNT FRATE CU BRADUL

Sunt frate cu bradul, cu firul de nalbă,
Biserică tristă, biserică albă...

Pământul acesta de viață-i mai leagă...
Biserică veche, biserică dragă...

Dar grele neliniști pe-aici mă frământă,
Biserică mică, biserică sfântă...

Și căile mele se pierd sub furtună,
Biserică mută, biserică bună...

Aron COTRUȘ

Poezie reprodusă în ziarul "*Cuvântul Românesc*" din Canada, la pagina antologică îngrijită de Nicolae Novac (Anul V, Nr. 47, Martie 1980).

CĂLĂTORIE

Cine înspre regate de lut ne'ndreaptă,
înaintea căroră, privirea-ne dreaptă,
se va înălța, cum marea în azur,
iar ploile ne-or acoperi 'mprejur!

Vom trece, zic oamenii – câteodată –
prin bărgane de liniști clare,
alteori prin vifore de sloată,
căci sunt drumuri pentru fiecare...

Ne vom recunoaște copilăria
în pădurile cu balauri, cu cerbi,
în jocuri de pitici pe pălăria
ciupercilor, ori brotăcei suiți în ierni
să caute în bobi de ploaie leac.

Și poate sufletul fratelui de sub veac,
se va ridica încet, din umbra
frunzarelor de ani, să ne întâmpene
intrarea 'n catedrale pentru înviere,
pe sub aureolele din cumpene
a căror maiestate ne cere.

La răscruci cătăm popas,
N'avem umbră, n'avem pas...

George DRUMUR

Ziarul "*Buna Vestire*", București. Anul I, Nr. 69, 18 Mai 1937.

UMBRE DE BALADĂ

Pe sub stea,
Pe sub nor,
Pe sub cerul târzior
Trecea, mări, trecea
Înnoptatul călător.

La ceasul fumului,
La crucea drumului, -
Din somn mai de vale, -
Îi ieșii în cale
Să-l întreb ce gând
L-o mai fi durând,
Ce dor nou ivit
L-a ademenit
Pe-ascunsul meu frate
Să-mi umble cu toate
Luminile stinse,
Prin liniști, prin vise.

Dar, sub stea, sub nor,
Sub cer târzior
Sumbrul călător,
Lin, prea-lin apuse
Și nimic nu-mi spuse.

Îl cătai o vreme
Prin albele steme;
La aprins de candeli
Întrebai pe-arhangheli
Și, cu frânte mâni,
Pe sfinții bătrâni
I 'ntrebai plângând
Și pe ei, pe rând,
De nu au văzut
Trecând abătut,
Drumeț mohorît
Și întunecat
Pe la ei prin Sat.
Dar nimeni nu-mi spuse,

Ca un lin amin,
Tristul pelerin.

Nimeni nu-mi întoarse
Privirile arse
De-atâta priveghi,
Spre cerul cel vechi
Unde, poate, șade
Ascuns în balade,
Ocrotit de spade
Cu flăcări rotate,
Misticul meu frate.

1939

Aurel CHIRESCU

Scăpată de cenzură. Vezi volumul de poeme "Finister", București, 1939.

S'A ABĂTUT O LUMINĂ

"S'a abătut o lumină ciudată peste codri. Ca în preajma unei minuni. Cerbii se adună. Vin tot mai mulți. Mii și mii. Lumina îi întovărășește pretutindeni. E o lumină, cum v'am spus, tare ciudată. Și tare frumoasă. Iată-i cum pășesc! Freamătă pădurea!" - Mircea Streinul.

Ziarul "**Buna Vestire**", Bucuresti. Anul I, Nr. 39, 7 Aprilie 1937.

Desen apărut în revista "Glasul Strămoșesc".

RADU GYR

Patru schițe din Cișmigiu

Revista "Universul Literar", București. Anul LII, Nr. 27, 30 Septembrie 1943.

CIȘMIGIU DE PRIMĂVARĂ

Sclipește parcul: tandru, smălțat patrulater.
Alei, boschete, ronduri și ramuri, — ce contraste
cu tot ce porți sub frunte, cu tot ce'ngropi sub coaste,
cu-amurgul dumitale prea vânăț, prea sever.

În aer ard miresme, pe lac trec, evident,
mari bulgări de candoare sau lebedele pure.
Ca 'n colivii, prin ronduri tânjesc mici flori obscure
ce parc'ar vrea să sboare'n parfumul transparent.

Pe ramuri moi, așteaptă — plutind peste gazon —
sălbatec, fructul fraged omizile să-l roadă,
sau, inutil și putred, în pulbere să cadă,
ca să-l strivească pasul grăbit de pieton.

CIȘMIGIU DE VARĂ

În bărci, îndrăgostiții despică lacul plan.
(Prin parcuri, fericirea e, uneori, concretă.)
Un domn corect citește pe bancă o gazetă,
visează o dudge în mână c'un roman.

Plutesc, prin straturi, crinii pe aripi de serai
și e un dans molatec de gladiole svelte...
Într'un careu, copiii, cu joc de mici unelte,
clădesc, răsând, castele, îngenunchiați în praf.

Curând, încep să sboare castelele spre cer
în vântul serii care le dă, perfid, ocolul.
Treci, meditănd pe-alee că-i foarte vechi simbolul
și-amar zâmbești la jocul acesta efemer.

CIȘMIGIU DE TOAMNĂ

E lacul grav, cu nobil efect de aqua-forte.
În gând vei recunoaște că parcul are stil.
Și-i aerul atâta de palid și fragil
că nici suspinul toamnei nu poate să-l suporte.

Trosnește-o creangă ? Geme un vreasc ? Sub moi dezastre
leșină frunze'n aer, distinse menestrel.
Ah, domnul meu, firește, acest violoncel
ce-l auzim e plânsul melancoliei noastre.

Și-acest havuz, ce urcă spre-un ciob de stea minuscul
și tremură cu umeri subțiri de alpaca,
e 'nalt ca amintirea și-i trist ca dumneata,
când fruntea-ți cade'n palme și inima'n crepuscul.

CIȘMIGIU DE IARNĂ

Sub recea draperie de sălcii hibernale
fântâni cu bărbi de ghiață ca zeei scandinavi,
prin arbori policandre cu ciuturii suavi,
pe lac înghețul alb cu solemnele lui dale...

Ciori grave, — oficiale, fac vizite'n jachete.
Brazii ciocnesc pahare subțiri de bacchara.
Era adolescența, cândva, pe-aici. Era
invazia de nuferi a inimii, poete.

Ce degerat e totul ! Cum luneci sub banchiză !
Cu eleganță fruntea ridică-ți-o semeț :
în jurul tău, cochete sub marele îngheț,
boschetele-au perucă pudrată de marchiză.

Radu GYR

V. OPRESCU-SPINENI

Mircea-cel-Mare *)

Din culmea albă a Cernii cu frunți de promoroace
 Și până ‘n sbuciumatul liman Pont-Euxin,
 Se ‘ntinse stăpânirea de largi avânturi dace
 A vajnicului Mircea – Cneaz cruciat creștin –

Nesățioasa poftă a Turcului păgân
 S’a frânt îngenunchiată la Dunărea bătrână;
 “Io Mircea Voevodul, îndătinat stăpân
 Nu rabd picior de liftă în țara mea străbună!”.

Astfel gândea Voevodul încins cu a jertfei spadă
 Și ‘n suflet cu credința și crucea lui Hristos;
 Încărunțit de glorie se ‘nalță azi și crește
 Din a istoriei criptă viteaz și majestuos.

Veleatul lui de lupte, străinelor jivine
 Le-a fost deschis în cale: mormânt și stăvilă,
 Valaha bărbăție înscrisă la Rovine
 O pildă triumfală de sbucium legendar.

O țară, scumpă țară – Crăiasă între nații –
 Tu ce-ai fost ctitorită de astfel de eroi,
 Ai dreptul la mărire și glorie eternă
 Spre care te vom duce jertfindu-ne noi azi!

Revista *“Sfarmă Piatră”*, București. Anul VI, Nr. 52 (serie nouă), 8 Decembrie 1940.

*) _____

- Din volumul “Țara Dacilor”.

Cântecul Dacului

M'am risipit prin țară cu vântul primăverii
Îmi este fruntea udă de roua dintre cetini,
Îngenuncheai în sbucium pe stâncile durerii,
Călcând prin veac cu frunza și flautul prietenii.

Aici e țara, iat-o cum freamătă sub tâmple
Și iat-o cum tot crește rotunda peste veac,
Atât mai vreau; în sbucium de lupte să mă umple
Lumina ei de fulger... să-mi fie pe răni leac.

Mă oglindesc în ape: dac colțuros și dârz
Sunt frate bun prin haturi cu cerbii și mistreții,
Gorunii mă adastă cu ciripiri de sturz
Și mă tot poartă zilnic prin zodii aspre Geții.

Aici, aici e țara sub tâmple și sub frunte
Lumina ei de fulger în lupte să mă umple
Din șesurile mării și până'n stei de munte
Aici, aici e țara sub frunte și sub tâmple!

Revista "*Sfarmă Piatră*", București. Anul VI, Nr. 52 (serie nouă), 8 Decembrie 1940.

*) _____

- Din volumul "Țara Dacilor".

VENIȚI ?

Veniți, ne chiamă țara s'o ducem spre lumină
Glas tainic se ridică din râuri și din brazi,
Virtutea seculară din dacica tulpină
Din ce în ce mai aprig ne răscolește azi.

Pe creste și pe dealuri, prin țarini și ogoare
Grămezi de oase sfinte albesc mereu sub ploi
Și glasuri ancestrale tună poruncitoare
Din Roma milenară și Dacia de eroi.

Veniți, umăr la umăr, să strângem țara toată
Românii au destine și drumuri de împărați,

Pe-aici în chinuri grele au fost zdrobiți pe roată
 Profetii țării dârze bătuți și ‘nsângerați.

Să ‘ntruchipăm o mândră și tinerească țară
 - Cuib de conduri carpatici și castă de viteji -
 Cu Căpitanu ‘n frunte și ‘n sunet de fanfară
 Călcând pe urme sfinte de Voevozi și Cneji.

Revista *“Sfarmă Piatră”*, București. Anul VI, Nr. 52 (serie nouă), 8 Decembrie 1940 (vezi și varianta apărută în aceeași revistă cu Nr. 112 (IV) din 27 Ianuarie 1938, ultimul distih din strofa finală).

*) _____

- Din volumul “Țara Dacilor”.

Tulnicul biruinței

Noi n’am urcat cu fruntea aspre crestete de ghiață
 Și n’am isbit cu pumnul în plasa vremii aspre,
 Ci ne-am plinit destinul în codri și în castre
 Prea blânzi și prea sfielnici și prea smeriți prin viață.

Dar noi suntem nepoții neînvinșilor illiri
 Și creștem peste veacuri din Roma milenară;
 Dece lângă istorie să trecem într’o doară
 Crucificați de ceriuri, robiți de uneltiri?

Că fluviul legiunii, s’a revărsat pe maluri,
 Din nou răsbind în soare cu vuet lung, prelung –
 O, scoală țară mândră din Dorna în Parâng
 Și auzi-l cum năprasnic a detunat din valuri.

Și ‘nalță-te spre glorie și culmi de strălucire
 Din propria-ți cenușă ca pasărea măiastră,
 A ta e biruința și zarea cea albastră
 Și-al tău e viitorul ce te așteaptă: mire.

Revista *“Sfarmă Piatră”*, București. Anul VI, Nr. 52 (serie nouă), 8 Decembrie 1940.

*) _____

- Din volumul “Țara Dacilor”.

Letopiseți

Pe Stei, ecou de lupte răsună lângă ape
 Și oseminte dace albesc în prund de vad;
 Lângă Poiana Ruscă mai arde'n flăcări Tape
 Și jos Banatul crește din sbuciumul lui Glad.

În Hațeg pe argestre răsar bătrâne dave,
 Păștorii duc în sarici și'n ochi prinosul dac
 Și secolii de mărire coboară pe Târnave
 Cu Decebal de mână din getic zodiac.

Zamolxis dintre cetini de brazi toiag ridică
 Să binecuvânteze răsboinicul norod,
 Aud suspin de flaut și doine de Rodică
 În ctitoria Bârsei și peste Homorod.

Spre cheutori de munte s'avântă Oltu'n șarjă
 Crestând pe stânci cu sgomot veleat de Feldioare
 Și stau conduri pe creste cu pliscu'n zări de strajă
 În țara cu luceferi și turme de mioare.

Revista "*Sfarmă Piatră*", București. Anul V, Nr. 155, 5 Martie 1939.

*) _____

- Din volumul "Țara Dacilor".

ȚARĂ

Țara mea mândră, țară bogată
 Dușmanii la hotare,
 Adulmecă în vânt ca niște fiare
 Să te mai sfârtece odată.

Dar, din fiecare piatră
 Din fiecare stâncă,
 Va crește viforoasă și adâncă
 Jertfa pentru dacica vatră.

Din fiecare loc,
 Brațe de oțel neînvinse și tari,

Vor aduce flăcăii tăi legendari
Pentru încleștarea de foc.

Că mucenicii îți vor da atunci ție
Viața lor pentru glorie,
Ca tu luceafăr să crești la datorie
Țară de dureri, țară de bejenie!

Revista *"Sfarmă Piatră"*, București. Anul VI, Nr. 51 (serie nouă), 1 Decembrie 1940.

LEGIONARUL

Eu trec pe-a vieții mare legionar de fer
În tulnicul meu aspru tăcerea vremii sparge-și
Sticloasa ei tunică, ridică-se sub cer
Din truda mea o țară cu glorii vechi pe Argeș.

M'am contopit cu plaiul, cu doina și cu glia
Mi-s dragi țăranii harnici cu tălpile'n țărână,
În Ibrăsinul zării crescând cu România
Din freamătul illiric și zodia latină.

Am ascultat în noapte sânețele la Baia
Și vâlvătăi pe zare m'au luminat în Lipnic,
M'am înfrățit prin grâne cu roua și cu ploaia
Și-am ars ca o făclie pe crugul țării zilnic.

Că trec pe-a vieții mare legionar de fer
În tulnicul meu aspru tăcerea vremii sparge-și
Sticloasa ei tunică, ridică-se sub cer
Din truda mea o țară cu glorii vechi pe Argeș.

Revista *"Sfarmă Piatră"*, București. Anul VI, Nr. 51 (serie nouă), 1 Decembrie 1940.

RUGĂCIUNE

Dă-mi Doamne-o pană dreaptă și fină ca o spadă
De luptător năvalnic pe câmp de bătălie
Și dă-mi vâlvori de slavă și rimă în cascadă,
Să cânt dârzenia dacă și strămoșeasca glie.

Dă-mi Doamne glas de tunet și ritm de jărăgai
Și dă-mi răbdare adâncă, de sclav uitat în lanțuri,
Să pulber lânzezeala ce zace în pospai
Pe suflete ca sgura și huma de pe șanțuri.

Să urc pe vârful de munte cu răbufniri de tulnic
Svonind în zarea albă ecou de-avânt prelung...
Să sângerez urcușul spre crugul țării zilnic
Cu mii și mii de sulii de gând ce mă străpung.

Din margini dunărene spre bolte adânci silvane
Să-mi port al drumeției neobosit toiaș,
Să plâng cu toți țărani pe pluguri și cormane
Îngenunchiat cucernic lângă al țării prag.

Ca să-mi slăvesc poporul și strămoșeasca glie
Tu dăruie-mi Părinte rostire de cascadă
Și dă-mi o pană dreaptă și fină ca o spadă
De luptător năvalnic, pe câmp de bătălie.

Revista "*Sfarmă Piatră*", București. Anul IV, Nr. 144, 11 Decembrie 1938.

ÎNVIEREA

Din turle de biserici se furișează svon
De clopote pioase în sfântul revărsat,
Iar preoții 'n odăjdii se urcă în amvon
Să strige adevărul: Hristos a înviat!

April – copil sburdalnic – cu ciripit de păsări
În cinstea Lui ieșit-a s'aducă flori – prinos –
Și din grădini, din ape, din aer și din zarzări
Acelaș cânt s'aude: a înviat Hristos!

Pe aceste plaiuri albe, române plaiuri albe,
Hristos reînviază în fiecare an,
Întâmpinat cucernic în cale cu flori dalbe
Și cu aroma pură de câmp și svon silvan.

Și odată cu Învierea în inimi se aprinde
Noianul de speranțe, în suflete pustii;
Cu vin și ouă roșii ies toți sătenii 'n tinde
Să prăsnuiască veseli pe Hrist în Sfânta zi.

Că'n davele înnoit din șesuri dunărene,
Din văi cu ape limpezi, sau din străbuni Carpați,
Hristos învie astăzi în cugete mirene
Mărturisit în șoaptă de Dacii reînviați.

Revista "*Sfarmă Piatră*", București. Anul IV, Nr. 124, 21 Aprilie 1938.

Primăvară dacă

Au înflorit cireșii și persicii 'n livezi
Și mugurii râd tineri în zarzări și în ulmi,
În aerul subțire aleargă miei și iezi
Și cresc din zarea alba pe șesuri și pe culmi.

E aceeași primăvară și înviere dacă
Pe acest pământ illiric și multimilenar,
Hristos se 'nalță în grâne și peste ierburi calcă,
Odată cu zefirul – copil bălai hoinar.

Și binecuvântează strădania română
Ce se 'nfiripă iară în svon de primăvară,
Din fiecare minte, din fiecare mână
Crescută în credință și dragoste de țară.

E primăvară dacă, e primăvară nouă,
La muncă toți Românii pășesc reînviați,
Să plămădească harnici, cu brațele-amândouă
O țară îmbelșugată la poale de Carpați.

Revista "*Sfarmă Piatră*", București. Anul IV, Nr. 124, 21 Aprilie 1938.

ȚARA DIN BASM

I

Ce țară este 'n lume în care pruncii cresc
În cântece de leagăn și 'n basme cu Ilene;
Ce țară saltă mândră din șesuri și poene
Și-și tae 'n stei carpatice destin împărătesc?

E țara minunată unde muncesc țărani
- Daci colțuroși cu cioareci și bete de arnici –

Purtând în braț milenii și vremuri de bejanii,
Ce ‘ncrâncenă și astăzi ponoasele pe aici!

II

De lângă țărmul mării, țara din basme se ‘ntinde
Spre arce boreale sub orizonturi albe,
Întinerind în ierburi și licurind oglinde
De râuri și de câmpuri cu ‘nzăpeziri de nalbe.

Chezașe la hotare stau fluvii – coliere –
Iar înspre miezul țării cresc șesuri verzi și lunci,
Pierzându-se sub dealuri în blândă împerechere
Și dealurile toate îngenunchind sub stânci.

Iar stâncile înnalță cupole tari de piatră
Crescute în matca țării, sub cerul lung boltit,
Mărturisind prin veacuri daco-latină vatră
- Neclătinată strajă – la porți de Răsărit.

Revista "*Sfarmă Piatră*", București. Anul IV, Nr. 119 (I) - 120 (II), 17 - 24 Martie 1938.

HOTĂRNICIE

Câmpiile mănoase sunt toate ale noastre,
Ai noștrii sunt și munții înfășurați de nori
Și urmele bătrâne de dave și de castre
Și râurile line și larma din vâltori.

Că pe ogorul țării noi ne trudim – albine –
Cu secera și plugul din veac în prag de veac,
Croind destin năprasnic de hărnicii române
Străfulgerat din osul și mitul geto-dac!

Revista "*Sfarmă Piatră*", București. Anul IV, Nr. 119, 17 Martie 1938.

SBOR ALB

Te văd destin rumân în straie albe
pe munți: tânăr pastor de veacuri sure:
Tu-ți svârli elanu'n străluciri de salbe
pe ape unduite ‘n verde de pădure.

Din vrerea ta de cneaz învălurit de ani,
 durat sub schele de cleștar ceresc,
 curg peste plaiuri și ‘n Parânguri cresc
 glorii trezite ‘n steme de hatmani.
 Arhanghelul cu brațul greu de fier
 te-a înveșmântat în veșnicii de zale...
 ...și tu – sbor alb – rupt din avântul dac
 te-ai înălțat în raze către cer,
 să duci Dumnezeirii prinosurile tale...
 și să aprinzi făclia credinței peste veac.

Revista *"Sfarmă Piatră"*, București. Anul IV, Nr. 119, 17 Martie 1938.

CÂNTEC DE STĂPÂNI

E crug de vreme nouă: ne ‘ncinge gând viteaz
 Și sânge cald, năvalnic ne freamătă în vine;
 Noi suntem Dacii aspri din dave și obcine
 Stăpânii țării mândre cu râuri și cu brazi.

Sub clipe de urgie cu Dacii sau Illirii
 Stăm drepti și nu ne temem decât de Dumnezeu,
 Pornind dela Zamolxe, gândind ca Deceneu
 Și ne sfădim cu soarta și vitregia firii.

Revista *"Sfarmă Piatră"*, București. Anul IV, Nr. 111, 20 Ianuarie 1938.

Ioan-Vodă

Jungher înfipt până ‘n prăsele
 În ale Turcilor inimi de câini
 Ai fulgerat;
 Cu Zimbrul Moldovei în gând și ‘n mâini
 Te-ai ridicat,
 Voivod martirizat!
 Uragan de revoltă azi
 Crești, potop revărsat,
 Peste al lăcustelor stol înfometat
 Cneaz viteaz, Cneaz viteaz!
 Ca un puhoi de munte înspumat
 Se dau în lături anii

Și la orizontul țării, sângerat,
 Cu vâlvătăi de sânge ard Roșcanii.
 Ard Roșcanii!
 E ceasul intrării în istorie,
 Ceasul Daciei străvechi de glorie;
 Roșcanii, Roșcanii, Roșcanii!

Revista "*Sfarmă Piatră*", București. Anul IV, Nr. 130, 16 Iulie 1938.

ȚĂRANII

Letopiseți și cronici i-am pomenit în treacăt
 Și prea săracă slova le-a cântărit icoana;
 Că nu putea să 'nșire în miezul ei bucoavna
 Destinul lor de slugă pecetluit cu lacăt.

Așa le-a fost sortirea să sufere 'n tăcere
 Purtând pe frunți pecetea și mirul geto-dac,
 În țara cea mai mândră torcând destin sărac,
 Restrași în subistorie ca'n besnă de unghere.

Și acești munciți arhangheli, acești țărani de fier
 Uitați de toți și toate, luptând cu moartea 'n uliți,
 S'au ridicat ca unul cu seceri și cu sulii,
 Să-și apere moșia și locul lor sub cer.

Să-și apere moșia de haitele barbare
 -Cete de lupi, lihnite, ce totul sfârtecară –
 Năvălitori sălbateci în cea mai blândă țară
 Și cea mai roditoare din câte sunt sub soare.

Dă-mi Doamne cel mai aprig și dur dintre condee,
 Ca să 'ntregesc bucoavna ce-i pomeni în treacăt,
 Să sfărăm nepăsarea, - veriga cea de lacăt
 Ce mi-a ținut țărani în smârcuri și bordee.

II

Din munți se lasă spre Dunărea bătrână
 Și ogoare de cernosium se pierd în Bărăgan,
 Iar stelele – mărgele – se țin pe văi de mână
 Desmiezuind cătune ce cresc din an în an.

Pe aici trăesc țăranii munteni cu fața arsă,
Semeți și buni la sfaturi și muncitori isteți,
Din truda lor strâng aur de grâne și-l revarsă
Precum odinioară nemuritorii Geți.

Și ca un bulb sub frunze a răsărit pe aceste
Coline argeșene și lunci subcarpatine,
Întâiul gând de viață și dibuiri modeste
Spre un făgaș de jertfe și căi neolatine.

Cine a fost piatra care rămase neurnită –
De apele străine, ce s’au prelins spre zare?
Au fost țăranii harnici cu viață oropsită
Eri, ca și azi: tulpine și stâlpi de țară tare.

V. OPRESCU-SPINENI

Revista *“Sfarmă Piatră”*, București. Anul IV, Nr. 130, 16 Iulie 1938.

CUIBURI DE LUMINĂ — ÎNDEMIN

“Ne trebuie o literatură de stele, de slăvi românești, de imensă dragoste. În creionul nostru să reînvie codrii lui Ștefan cel Mare, să aburească sângele lui Mihai Viteazul, să răsunе cântecul pământului, amplu, cuprinzător, binecuvântat... E timpul să creăm. Să muncim zi și noapte. Să fim ca la ridicarea unei catedrale, chiar dacă dușmanii noștri ne vor lua în râs. Râsul lor..., noi n’avem timp să-l ascultăm... Eu văd deacuma biserica, la care lucrăm, și nu vom avea hodină, până n’o vom înfăptui asemenea cerului” - Valeriu Cârdu.

Ziarul *“Buna Vestire”*, Bucuresti. Anul I, Nr. 38, 6 Aprilie 1937.

Desenul: Ion I. Mireca

ÎN CRUCIADĂ

Poezie de pe front

Grafica: Gh. Voinescu ("Universul Literar")

RĂZBOIUL SFÂNT

- fragment -

S'a despicat în două zarea,
Se frâng obuzele de fier,
Pământul geme, zburdă marea,
Se'nfioară hidra în ungher...

Vifornița e aspră, cruntă,
În încleștarea de pe glob,
Năpraznic cetele se 'nfruntă
Văzduhu-i numai fum și ciob...

Purtând izbânda 'n vârful de spadă
De-acum zdrobi-vom lanț și jug,
În sfânta noastră Cruciadă
Întinde-om țara pân'la Bug...

Prăpăd jivinelor! Căci Bradul
Stă paznic, dârz, la heleșteu!
Români! Deoparte luptă Iadul,
De partea voastră... Dumnezeu!

Iulie 1941

Ion Al. Bran Lemeny

Revista "România Eroică", Anul V, Nr. 1, Mai - August 1941.

Grafica: L. Bulencea, ziarul "Sentinela". Anul III, Nr. 41, 1942.

PETRE PAULESCU

PE FRONT

Și uite-așa, m'a prins un dor de țară,
De câmpul blond, de arii, de tarlale,
De vastele livezi, de vechi podgorii
De munții mei ce-au cătănit răscoale.

Simt sulițele Prahovii în coaste
Și satul meu natal, mă arde'n trup;
Mă doare gândul, ochii, lung, suspină
Și brațele de-atâta dor se rup.

Chemări adânci îmi tremură sub frunte
Și-mi plânge, greu, copilăria'n gene;
Adolescența umblă prin balade
Prin solitudini și prin verzi poene.

Crește țara'n mine ca un rai;
Șesul ca o apă de lumină,
Dealul ca o glorie albastră
Muntele ca o tristețe lină.

Și uite-așa când stau pe prispa serii
Și-aici pe front cobor în anii mei,
Umbrele trecutului plutesc
Ca un freamăt alb de porumbei.

Locot. Petre PAULESCU

“Crucea de fier”

Și dela Prut în marea Cruciadă,
 În Iunie, în leatul patruș'unu,
 Ca să intrăm lumină în baladă
 Cu Dumnezeu, cu spade și cu tunu'
 Pornim sub semnul crucii la război
 Alătura de camarazi, giganții
 Mărșăluim și asaltăm prin ploi
 Noi infanteriștii... dorobanții.
 Tot înainte prăbușind dușmani
 În viscole albastre fremătând;
 Și cot la cot cu vulturii germani,
 Trec vulturii Carpaților luptând.
 Te'nvrednicești spre răsărit, Ioane
 Să 'nalți credința pân'la Dumnezeu;
 Te bați căzând cu fața la icoane
 Și'n suflet ești cu 'ntregul neamul meu.
 Oblăduiți de sfinți și de morminte
 Și scut având arhanghelii din cer
 Calci peste vreme, treci mereu 'nainte
 Purtând soldat viteaz “Crucea de fier”.

Revista *“Sentinela”*, București. Anul IV, Nr. 5, 31 Ianuarie 1943.

B O P P I I

Și uite-așa într'un picaj
 Din piscuri de căpăi, pe cazemate;
 Sar țandări și pământul sare 'n trombe
 Și urlă lung sirenele cu toate.

E freamăt greu și dur de avioane
 Și trag rafale, brave echipaje;
 Își dau târcoale roșii adversarii
 Și aerul miroase a viraje.

Cad bombele fără răgaz pe culmi
 Și dorobanții iau zarea 'n baionete;
 Trec prin baraje, năruie rețele
 Și din tufișuri trag spre cer rachete.

“Suntem aici” și valuri mari de aripi,
Se'ncumetă 'n jos, ulii și aquile;
Și fumegă văzduhul de pârjoluri
Și-azurul tot e zvon de escadrile.

O lună de prăpăd și rotogoale
De forturi arse și de cer aprins;
Și pot să spun elanurilor mele:
“La Don și Volga Boppii au învins”.

Stalingrad, 1 Iulie 1942

Revista “*Aripi Românești*”, București. Anul I, Nr. 4-5, Decembrie 1942.

Scrisoare mamei

Măicuță dragă,
Îți scriu din Crâm, din Cherci, scrisoare
Și-ți trimit veste despre mine;
Pe-aici e luptă grea și gerul mare
Si ne luptăm cu hoardele gruzine.

Eu pân'acum sunt bine, sănătos
Și am scăpat de orișice primejdii;
Dela Tighina mărșăluind pe jos
Am cunoscut doar freamătul nădejzii.

Îl știi pe Gheorghe Dincă al Ioanii
Și pe Vasile cel ce-i șchioapă sora;
Pe Panait și Radu al Vădaniei
Căzură câte-și patru la Djantora.

Mi-i dor de zarzări, de plăvani, de casă
De frate-miu, și de surori, de stele;
Și de ograda noastră prea frumoasă
Mi-i dor grozav de câmpurile mele.

Ce face satul verde fără mine
Și'ncoace cine oare a mai plecat?
Le spune tuturoră că sunt bine
Și sunt în luptă grea, neîncetat.

Mi-i dor de voi toți, de bună seamă
 Și m'așteptați, de Paști, că vin la vetre;
 Dar pân'atuncea te sărută mama
 Băiatul tău din Crâmul ăsta, Petre.

Revista "*Sentinelă*", București. Anul IV, Nr. 9, 28 Februarie 1943.

GRENADIERUL

Fruntașul Marian Ion
 E un mare grenadier,
 Este iute ca un zvon
 Și îl străjui sfinți din cer.

Când atacă forturi crunte
 Se încinge cu grenade,
 Știe Rusia să'nfrunte
 Când zdrobește baricade.

Miroase a fum și-a zgură,
 Biruința albă-l arde
 Moartea-i intră, vânt, în gură,
 Viața-i flutura stindarde.

Dragostea de țară
 Îl păzește de primejdii.
 Umblă – cântec de vioară –
 Sub văpăile nădejzii.

La asalt de cazemete
 Este cel dintâi la luptă,
 Trece val vârtej prin toate
 Cu icoana feții, suptă.

Smulge culmi de biruință
 Sub explozii de grenadă,
 Sub o nouă suferință,
 Sub o nouă cruciadă.

Revista "*Dacia Rediviva*", București. Anul III, Nr. 1, 1943.

EROII

Așa ne-a fost norocul ca să murim aici,
Să fie țara asta un cimitir de sfinți.
Ne-am îngropat sub lespezi, noian de mucenici,
C'ășa ne porunciră părinții din părinți.

Mormintele cu toate ni-s pietre de hotar:
Unde-avem morți, se'ntinde pământul țării mele;
Ei sunt de-apururi stâncă puhoiului barbar
Și zidul de lumină 'nălțat până la stele.

Pe oasele lor sacre, se reazimă tot neamul
Și ele-s baricadă și temelie țării;
Pe ele plâng gorunii, păduri de brad, tot ramul
Și văduve – orfani și mila îndurării.

Din Bug până'n Danubiu, din Pind în Vihorlat,
A'mpins Boerebista centurii de viteji.
Când urlă răzbunarea în noi în lung și'n lat,
Din cripte se ridică vlădici și-armuri de cneji.

Eroi – furtună mare – destinul meu dac
Crescuți în coapsa gliei și vremii strămoșești;
Voi lespezi și troițe păziți în veac de veac
Medalia de soare, a țării românești.

Ziarul "*Transnistria*". Anul I, Nr. 11, 6 Octombrie 1941.

MAREA PLECARE

Și am plecat pe front în răsărit
Ca să călcăm pe Iuda în picioare;
Să înălțăm un neam batjocorit
Și pe Isus să-l punem în altare.

Ne măsurăm credința cu eroi
Și cu elanul, potolim barbarii;
Lovim în iad cu sufletul din noi
Și pentru cer noi nu avem fruntarii.

Am fost prezenți cu cnejii toți aici
 Și viața ne-este alba cruciadă;
 Pe Nistru am oprit pe venetici
 Și-am scris în cronici cu oțel de spadă.

Balada viforosului trecut
 E dăltuită'n schituri și amvoane;
 Cu stâncile și brazii ne-am născut
 Și-am suferit cu sfinții din icoane.

Suntem o oaste și un freamăt sfânt
 Când ne-adunăm din cele patru zări;
 Se'ndeamnă viii, morții din mormânt
 În iureș crunt spre marile plecări.

Ziarul "*Transnistria*". Anul I, Nr. 24, 19 Ianuarie 1942.

TREC ANII

Eupatonia-Crimea, 10 Ianuarie 1942

Trec anii peste mine ca un sbor
 Și nimeni nu mă știe cine sânt;
 Sunt pururea prin viață călător
 Și cerul doar mă leagă de pământ.

Îmi ies în cale zări și aurori
 Mă scald în roua stelelor sublime
 Trec amintiri în cărduri de cocori...
 Unde cobor, și urc, spre ce 'nălțime?

Mă bat cu crivățul și stepele în piept
 În mersul meu, mereu spre răsărit,
 Adorm în ger, mă scol, iau drumul drept
 Și sparg cetăți și sunt nebiruit.

Pentru Iisus n'am teamă nici hodină
 Nu-s obosit și nu cunosc repaos
 Vreau besnele ca să le fac lumină
 Și liniștea s'aștern unde e haos.

Mă mișc, vârtej, spre puncte cardinale
Și'nalț troițe, unde-i hulit Hristos;
Din viață Doamne-Ți dărui osanale
Iară din moarte Ți-aduc smerit prinos.

Locot. Petre PAULESCU

Revista "*Gândirea*", București. Anul XXI, Nr. 4, Aprilie 1942.

I. B.: Gravură

I. U. SORICU

ȘOIMI ȘI VULTURI

Ai Dunării șoimi se'nfrățiră
Cu vulturii mândrului Rin
Și'n viforul morții porniră
Cu crucea și steagul creștin.

Depart, spre Soare-Răsare
Dreptatea plângând i-a chemat,
Și trăsnetul brațului tare
A iadului bolți a surpat.

La Nistru, la Bug și la Dalnic
Sdrobiră al nopții talaz,
Căzu Sevastopolul falnic
La iurăș de piept de viteaz.

Sutașii satanei căzură
În valul de sânge și fum
Și peste noianul de ură
Lumina se varsă acum.

'Nainte viteji, înainte,
În arme și cugete frați,
Cu flacăra jertfelor sfinte
Al Patriei cer luminați.

A voastre eroice flamuri
Și tânărul vostru avânt
Vor duce dreptatea 'ntre neamuri
Și pacea pe-al nostru pământ.

Eroilor...

O, nu sunt morți aceia
Ce'n tainiți de mormânt
Cu moartea lor păcatul și moartea au înfrânt.
Când soarele se lasă'n val de Mare-albastră,
El nu s'a stins, veghează pentru odihna voastră.
Nu lacrimi aducem eroilor prinos,
Ci binecuvântare din suflet credincios.

Revista "*Sentinelă*", București. Anul IV, Nr. 24, 13 Iunie 1943.

Către privighetoare

Verde foaie de cicoare,
Gingășe privighetoare,
Preoteasa zorilor,
Mângâierea florilor,
Lasă cântecul din strune
Pentru zilele mai bune,
Că nu-i vreme de cântat,
Cât sunt răni de răzbunat.

Ci-ți îndreaptă zborul tău
Către cer, la Dumnezeu
Și te roagă zi și seară
Să ne'nvie codrul iară;
Să dea glas potecilor,
Arme tari voinicilor,
Și cu dâșii să doinească
Doină nouă vitejească.

Revista "*Sentinelă*", București. Anul IV, Nr. 39, 26 Septembrie 1943.

Mult se miră luna plină

Mult se miră luna plină
C'a rămas pe cer străină,
Cată'n noapte'nspăimântată
Nicio stea nu se arată.

Nu știu, stelele-au picat,
 Ori Vodă le-a adunat
 Cu-a lui mână să le-așeze
 Pe piepturile viteze.
 Nu știu stele nu mai ies,
 Ori că Vodă le-a cules,
 Să le dea pe la ostași,
 Tot o stea de trei vrăjmași.

Revista *"Sentinela"*, București. Anul IV, Nr. 40, 3 Octombrie 1943.

PĂMÂNTUL

Noi nu voim pământul nimănuia,
 Dar vatra, vatra noastră ne-o păzim
 Și ne păzim credința, ca și graiul
 Urzit în dulce viers de cheruvim.

Streinule, de ce ne ceri pământul,
 Ce poartă 'n sânu-i oase de Cesari?
 Pe plaiurile noastre crește pâine,
 Dar cresc și mândri codri de stejari!

Din lapte și din miere și din struguri
 De-ai fi cerut, cu milă ți-am fi dat,
 Și ți-am fi dat învietoare apă,
 Să-ți primenească sufletu 'ntinat.

De ce n'ai cerut aur? Datoria
 Ne-ai fi plătit-o, poate mai târziu...
 Și lemne ți-am fi dat din codrii noștri,
 Că poate-ți foloseau pentru sicriu.

Pământul însă, plămădit cu sânge,
 Cu sfinte oseminte strămoșești?
 Pământul ăsta e vieța noastră
 Și n'ai atâtea vieți, ca să-l plătești!...

I. U. SORICU

Revista *"Sentinela"*, București. Anul IV, Nr. 40, 3 Octombrie 1943.

SONETE DE RĂȘBOI

Cpt. Av. Horia AGARICI

FULGERĂTORUL

Lui Băzu Cantacuzino, la Kopens Kaya

Prin cețuri diafane, din fum de front apare
În zbor de liliac, cu două cozi verzui,
Avionul așteptat, zbatându-se tehui,
Urmându-i cu scânteii un rus de vânătoare...

Din ceruri năvălind ca cloșca pentru pui,
Un vânător al nostru, sosit în așteptare,
Adulmecă prăpădul și pierce'n depărtare
Lansând văpăi din bot și fum în urma lui.

Și fulgere țâșnesc din ochi prin mâini și sar
Cu lăncie de trăsnet prin cerul opalin,
Dușmanul presărând cu stele de amnar!

Se zvârcolește rusul... dar e lovit în plin.
Trei tunuri și un ochi de șoim îl țes cu jar,
Topind o stea de foc în raiul lui Stalin!

Acum... ca și demult...

Cpt. Av. Serbănescu Alex, la Mius

E strânsă bătălia!... din nori... pân' la pământ...
Pe jos: e fum și jar... pe sus: scânteii și foc...
Prin cețuri cad comete și joacă la noroc
Voinți înaripate, la zar, pe vieți, în vânt...

Măselele se strâng... priviri sticlesc pe loc...
Motoare talmăcesc al luptelor avânt
Și norii se sfâșie sub tragicul descânt
De fluierie în zbor și trăznete în joc.

Doi ochi albaștrii și trei tunuri țes văpăi
Și Messerschmidt-ul "Unu" cu Șerbănescu zboară,
Scandând cu preoectile avânt și năbădăi.

Se joacă prin vârtejul de ruși ce-l înfășoară
Și pare, când sfarmă pe inamicii săi,
Un nou Mihai Viteazul când liftele doboară!...

Revista "*Dacia Rediviva*", București. Anul IV, Nr. 1, 1944.

ÎN VÂLTOARE

Lt. Av. Diezare Ion, la Mius

În văi la Marinofka, puzderie de ciuperci
De fumuri alburii, din mici scânteii răsar
Și norii scapără și umbrele tresar
Și 'n frământarea lui pământul pare terci.

Țâșnesc roind avioane în jocuri de țipar,
Pe furnicar de tancuri cu forme de balerci
Și deslușiri din luptă să prinzi, oricât încerci,
În haos de mișcare reperele dispar...

Prin caerul din ceruri, un șoim cu flăcări mușcă
Din drum pe inamic, se zvârcolește, sare,
În slavă se aruncă... și'n jos se duce: dușcă!

Și clipe fugărite de foc, duc spaimă mare
Prin rușii urmăriți, ca ‘n jocuri de biciușcă,
Din ochi de Salamandră, de bravul Diezare...

Revista *“Dacia Rediviva”*, București. Anul IV, Nr. 1, 1944.

“De-a pisica”...

Adj. Moldoveanu Ion la Slaviansk

Din pânza de trasoare ieșind cu fum în coadă,
În chip de titirez un “Jak” s’a dus la vale
Și vânătorul nostru, urmând aceeași cale
Îl paște ‘n ochitor, din chin ca să-l sloboadă.

Și rusul iese... însă prin aripile sale
O grindină cu jar străfulgeră să-l roadă!
Se zvârcolește ‘n sus! – mișcare cam neroadă
Căci focul îi străbate elicea printre pale.

Țâșnește către soare... dar flăcări vin de jos,
Motorul se sfărâmă zvârlind văpăi și fier
Și sare ‘n parașută dușmanul furtunos.

Iar sus, românul spune la radio, pișicher:
“Am prins un rus deștept... O fi!... Dar nu-i frumos
Să caute să ‘nșele pe “Marele boier”!

Revista *“Dacia Rediviva”*, București. Anul IV, Nr. 1, 1944.

Năbădăi în largul mării

Peste plapumă de nori,
În zaveră de motoare
Ciolovecii zburători
Spre Constanța vin pe mare.
Dar e cale de osândă:
Vânători plecați la pândă
Țin fulgerul fierului
În torțile cerului.

Uite colo bombardieri!
 Vânătorii sar furioși.
 Însă Rușii, pișicheri,
 Fug ‘napoi în norii groși,
 Urmăriți, cu gânduri sumbre,
 De Români, ca niște umbre:
 -Bau! Sub nori. Și sus: Bau, bau!
 Unde dracu să te iau?! –

Ies departe ‘n larg de mare
 Un Român și doi Germani
 În pustiu fără de zare
 Tăbărând peste dușmani.
 Joc de fulger se aprinde
 Hora morții se întinde
 Și e soarta dracului
 Pentru steaua macului!

Cad dușmanii în fum de smoală
 Și prin ei trăsând Românul
 Cu privirea în răscoală,
 Încingând în foc păgânul.
 L-a trimis să se boteze,
 Cu blestem să cerceteze
 În fundul abisului
 Tainele “Vascrisului”!

Cpt. Av. Horia AGARICI

Revista “*Sentinelă*”, București. Anul IV, Nr. 24, 13 Iunie 1943.

Desen reprodus din ziarul “Buna Vestire”, 1937.

V. OPRESCU-SPINENI

SANTINELA

În bezna de ceață
Cu arma la umăr,
Veghind peste haturi
Minutele 'număr.

Urgia de ploae
E sus detunând,
Oțelul din gând
Nu mi-l îndoae.

Brațul călit,
Vocea încordată
În post niciodată
N'au șovăit.

Paseri în somn
Grânele coapte,
În tainica noapte
Mă mirue domn.

Amnarul credinței
În inimă-l scapăr ;
Cu unghia, cu dinții
Linia mi-o apăr.

MEDALION

Îmi stăruie în mimte
 Înfațișarea sumbră
 A recillor morminte
 Pierzându-se în umbră.

Și câmpul de bătae
 În sora dimineață,
 Octombrie cu bura
 Cernirilor de ghiață.

Prin ierburile arse
 Zăcând în spasm eroi,
 Cu fețele întoarse
 Spre sbuciumul din noi.

O! negura rapace
 A corbilor flămânzi
 Peste imensitatea
 Ceroaselor oglinzi !

Încremenește pasul
 În scâncet împietrit,
 Covârșitor popasul
 Pustiului cernit.

Mereu îl duc sub frunte
 - Medalion ceresc -
 Calvarul cât un munte
 De chin să-l viscolesc.

Revista *"Universul Literar"*, București. Anul LI, Nr. 16, 18 Aprilie 1942.

Ni-s tineri, ageri anii

Ni-s tineri, ageri anii
 Jertfelnici stăm în posturi
 În mucedă adăposturi
 Trăim ca șobolanii.

Pământul ca o mumă,
Sau dornică amantă,
Ne'nfășură în mantă
De lipicioasă humă.

Aproape — a bombei
Trosnind în iureș geme,
Cu schije-anateme —
Pe groapa ta adâncă.

Dar fumul se topește
Și fruntea ți-o ridici.
Pe zările de-arnici
Victoria zâmbește.

Balada ta de pândă,
Mereu aceeași carte;
O groapă mai departe
Te duce la izbândă.

Revista "*Universul Literar*", București. Anul L, Nr. 50, 6 Decembrie 1941.

În stepa asta 'ntinsă

În stepa asta 'ntinsă a cruzilor mongoli
Războiul se întinde — neodihnită apă —
Noi suntem pentru veacul cel nou puternici soli
Și arhangheli pentru altul ce'n mlaștină se 'ngroapă.

Plugari din toată lumea ne-am adunat aici
În țarina scăldată în amiros de cimbru,
Dar arme noi în mână purtăm în loc de bici
Și steaguri cu pecetie de vultur și de zimbru.

Alătura zilerii din fabrici și uzine
Ne sunt frațiori de sânge la veghea grea din gropi,
Să rânduim capcane patrulelor haine
Precum odinioară cirezile în snopi.

Și fruntea brobonată de rouă și de mană
Nivicând sub obidire nu ni se vrea plecată,
În plumbi și calde schije o trudnică hrană
Acum, — în loc de brazda ce șade nearată.

Că'n stepa asta 'ntinsă a cruzilor mongoli
Ne-am revărsat în lupte — nestăvilită apă —
Și suntem pentru veacul cel nou puternici soli
Și arhangheli pentru veacul ce'n mlaștină se'ngroapă.

V. O. SPINENI

Revista "*Universul Literar*", București. Anul LII, Nr. 7, 10 Martie 1943.

ALTII...

Fragment dela Don

Și tunul s'aude pe-o creastă de deal.
Ostașii, în jurul lui Leahu s'adună.
Un semn, doar așteaptă, și toți ca un val,
Porni-vor la luptă, furtună.

Frânturi de baladă se pierd peste văi.
Marcoci, ca o stană, privește departe.
Pe drumuri tăcute, șirag de flăcăi,
Se'ntorc hăulind dela moarte.

Șrapnele de branduri se sparg lângă noi.
Hariga așteaptă o veste de-acasă.
Ion Sfârâială cu ochi de strigoi,
Vrea negură deasă.

Prin negură, spune Ion mânios,
Dușmanu-i mai lesne de prins.
Departe, în vale, spre Don, mai în jos,
Surâde luceafărul nins.

A. G. DELAFÂNTÂNELE

Revista "*Sentinelă*", București. Anul IV, Nr. 6, 7 Februarie 1943.

Crăciunul la Don

A venit Crăciunul și la Don,
Brandurile-și țipă bucuria.
A'nmărmurit pe-un vârful de deal, Ion,
Cu ochii îndreptați spre România.

Trei Crai își poartă pașii spre apus.
 Andrei Potcoavă spune un colind.
 A fost cândva... Dar basmele s'au dus...
 Rachetele, tot mai avar s'aprind.

Și Craii străbătură multe țări...
 Dați foc, răcnește dârz, sergentul Bran.
 Obuzele se'ncaeră în zări
 Și mai cedează înc'un sat, Ivan.

Și se'nchinară Craii lui Isus
 Când au ajuns trudiți în Betleem.
 Trasoarele se urcă tot mai sus
 Și tunurile, după creastă gem.

Maiorul Dan își face'ncet o cruce
 Și se gândește-acasă fără vrere.
 Privirea lui, în depărtări se duce.
 În vale, toacă trei mitraliere.

Șoptește parcă vântul o poveste.
 Din Țară, parcă a venit un svon
 Obuzele se'ncaeră pe creste,
 Vestind că e Crăciunul și la Don.

A. G. D. (A. G. DELAFÂNTÂNELE)

Revista "*Sentinelă*", București. Anul IV, Nr. 2, 10 Ianuarie 1943.

CÂNTEC

Vântule ce legeni stele pe vâlcele
 Și pe creste neumblate de colnic,
 Du-te iar spre zarea țării
 Peste valurile mării
 Până'n pragul dragii mele
 Și să-i spui că sunt departe și voinic.
 Pleacă vântule cu norii călători,
 Când vor adormi "gândacii" de necaz,
 Pe sub lună, printre aștrii,

Spune-i că doi ochi albaștri,
-Ochii de pe Valea Morii –
Sunt cumiți și stau de veghe'n Caucaz!
Iar de vei găsi-o încă lângă stâncă,
Așteptându-mă cu flori de rosmarin,
S'o desmierzi cum se cuvine
Și sărută-i, pentru mine,
Fruntea albă de româncă
Și să-i spui că o dorește-al ei Marin...

Cezar FLAMURĂ

Revista "*Sentinelă*", București. Anul IV, Nr. 31, 1 August 1943.

CALEA OȘTENILOR

Tăcute seri se adună
din margini de promoroacă –
oștenii trec prin amurguri,
mitralierele toacă.

Și-i arșiță – și-i tot noapte,
iar pașii-i duc spre victorii, -
întă-i steaua, - înaltă, -
și n'o întâmpină zorii.

Cresc din inimi și dor
istorii drepte ca brazii –
mai dârzi, mai aprigi ca vântul
se-avântă azi camarazii.

Și sparg hotare dușmane
zidind destin românesc –
cresc noi tipare de viață
și satele, altele, cresc.

Din țarnă urcă, mai albă,
lumina stinselor trupuri –
sărută calmele miriști,
dorm oștenii în grupuri.

Ninsoarea stelei închide
sub viscol palida rugă, -
lăptoase cețuri de brumă
otrava și-o lasă'n lăptugă.

Trufașe stânci se dărâmă
dușmanii nu mai au parte –
cu piepturi roșii de amurguri
oștenii trec mai departe.

Tăcute seri se adună
din margini de promoroacă,
oștenii rād prin amurguri,
mitralierele toacă.

George DRUMUR

Din "*Calendar Creștin 1943*". Editura Mitropoliei Bucovinei, Cernăuți.

LÂNGĂ LEAGĂN

Să urcăm odoru'n leagăn
Și să-l culce mama lin,
Că tăticu-i dus departe
La război cu'un neam hain.

Tata vine, vine tata,
N'avea grijă, dormi ușor!...
Pe deasupra umbra serii
Flutură mângâietor.

O poveste fără capăt
O să-i spunem fir de fir...
Și cum doarme'n perinuțe
Nu-i băiat, ci trandafir.

Iar alături sfânta mamă
Într'un zâmbet de nespus
Parcă-i însăși bucuria
Sfintei Mame-a lui Iisus...

E. Ar. ZAHARIA

Revista "*Sentinelă*", București. Anul III, Nr. 42, 4 Octombrie 1942.

A T A C

Cu păru'n vânt, trăsnete ies
din largi spintecături de șes.
Băltoace, smârcuri, eleștaie
sar din nămol și țopăie vâlvoaie,
Ceru'ndârjit scui pă lavă,
fontă lichidă, otravă.

Crunt ne mai biciuie cnutul Prea-Sfântului,
Sfârșitul pământului, sfârșitul pământului.
Pământul crapă,
zările crapă,
apele crapă,
văzduhul crapă,
totul se spintecă și ne îngroapă...

Ura, țâșnim din gropi și din șanțuri.
Iadul se smulge și scapă din lanțuri.
Îngeri de fier ca niște mari cruci
plutesc prin amiază de tuci
și varsă pe noi numai stânci și butuci.

Toate jivinele lumii spurcate
făcutu-s'au tancuri și cazemate.
Munții s'au rupt din pripoane
și-aruncă în noi cu prăpăstii și stane.

Sar giurgiuvelele lumii,
sar toate zăvoarele humii,
sare pământul, întreg, din țâțâni...

Scui pă sânge,
scui pă bucăți de plămâni;
sunt tot pucioasă și zgură.
Moartea îmi intră țărână'n gură.

Vin proiectile, vin proiectile,
desfundă morți îngropați de opt zile,
îi smulg din noroi, cu gheare haine,
și-i zvârle în șanț, peste mine...

Doamne, nimic din prăpăd nu-Ți mai scapă!
 Totul se spintecă, totul se crapă,
 totul ne'ngroapă.

Oh, urletu-acesta, de unde
 răzbate și mă pătrunde?

Vine din ce zăcăminte?
 Din care profunde țării?

Ieșiți, voi morți, din morminte,
 ca să intrăm noi, de vii...

Radu GYR

Din vol. "Crucea din stepă — Poeme de războiu", 1942 (eliminată de cenzură din cea de-a doua ediție apărută la editura "Gorjan" în anul 1943).

MORMINTELE

Sapă, camarade, sapă
 Au venit alți morți pe drum.
 Frunți de ceață, ochi de fum,
 pentru viermi și pentru groapă.

Alte cruci, pe alt colnic,
 tot mai multe, tot mai dese,
 luna grea să le apese
 cu zăpezi de borangic...

Toarnă glod, varsă argilă,
 adu crucea de molid,
 casca spartă - ciob de blid -
 pune-o'n vârful de șindrilă.

Sapă, sapă înainte,
 cu sudoarea pe grumaz...
 Sapă pentru camarazi
 reci și vinete morminte.

Sapă, sapă. Beznă cade.

Toarnă viermi, zvârle noroi
Peste ochii mari și goi,
sapă, sapă, camarade...

Pune râme peste vis,
pune lut pe mâini de ceară,
mâinile ce dezmiardară,
mâinile care-au ucis...

Doncevo, Septembrie 1941

Radu GYR

Din vol. "Crucea din stepă — Poeme de războiu", 1942 (eliminată de cenzură din cea de-a doua ediție apărută la editura "Gorjan" în anul 1943).

ÎNTÂIA CHEMARE

Toți am plecat sub un soare străin,
În căutarea soarelui, minunatul.
Drumul soarelui, ah, drumul amar!
Pe ce hartă oare stă scris tristul itinerar?
Vara agoniza glorios, în frunzele salcâmlor,
În platanii încă verzi de pe bulevarde,
În neuitate amurguri când ne plimbam gravi,
Plini de întristate aduceri aminte.
Femeile mai în vârstă ne priveau cu fereală,
În uniformele noastre noi, care miroseau a naftalină.
Fetele însă habar n'aveau ce'nseamnă războiul.
Una, cea mai dragă mie, îmi spunea mereu:
Ce frumos trebuie să fie pe-acolo!
Să-mi aduci și mie ceva din Rusia.
Ne plictiseam de zor așteptând ordinul nevăzut,
Din cine știe ce mape ale destinului.
Eram totuși veseli nevoie mare și
Mesele noastre se țineau lanț,
Uneori până spre luceafărul de dimineăț'.
Plutea parcă un aer de sărbătoare.
Speranțele ne învăluiau ca niște steaguri.
Fluturau în preajma noastră numai zile de aur.
Ah, tinerețea noastră juca în scumpele baniere.
N'aveam timp să fim triști.
Ne lustruiam armele, cumiști.

După deal făceau ultimele trageri cei de la mitraliere.
 Când ne-a chemat domnul colonel în birou –
 Parcă-l văd, cu fruntea luminată de lampă –
 Privea o hartă. Dar eu știu că nici n’o vedea,
 Așa cum sta descifrând alte hărți,
 Mai tainice, ale zilei de mâine.
 De-odată a tresărit, și-a scos ochelarii:
 – Băieți, peste două zile plecăm!
 Și ne-a întins o mână mare și caldă.
 Noaptea, plânsul locomotivelor din gară
 Răzbătea până la fereastra mea,
 Ca țipătul unei păsări speriate.
 Vântul se umfla în perdele și arome tari
 De călătorie veneau dinspre mare.
 Mă ridicam prin întuneric și închideam
 Ușor fereastra dinspre lume.
 Și așa, am plecat îmbrăcați numai în fier
 Să culegem luna, ca pe-un trofeu, în baionete –
 Drumul ne era scris, ca într’un oracol, sus pe cer...
 De ce plângeau, oare, nemângâiatele mame, tristele fete?

Horia NIȚULESCU

Din volumul "Drumul Soarelui – Poeme de război". Col. "Luceafărul", București, 1944.

IN MEMORIAM

Vă regăsesc pe toți la orice pas,
 Pe drumuri împreună străbătute,
 La mari răspântii, teafăr începute,
 Unde eram, pe unde ați rămas.

Suișul nostru ager în tărie,
 Întâmpinat de-atâți luceferi reci,
 S’a destrămat, răpus, printre poteci,
 Lăsând în drum povara noastră vie.

Câți ați primit în pieptul plin săgeata
 De aur, iscusită de Arcașul
 Și câți străbat acum, din nou, fâgașul
 De jos, – rămâne plină ceata.

Sub cerul pretutindeni bivuac
– Oriunde, aici, sau care parte altă –
Același cort ne-adună laolaltă,
Ca stelele și umbra lor din lac.

Din abur zămisliți, din lut, din sânge,
Același sorț rămâne scris pe chip
Și'n ochi plutesc fantome de nisip:
Când râde-ar vrea, atunci pornește-a plânge.

Horia NIȚULESCU

Din volumul "Drumul Soarelui – Poeme de război". Col. "Luceafărul", București, 1944.

Cruciatul dispărut

Cine mă strigă, cine mă chiamă
Îndepărtat, cu neliniști, cu teamă ?

Rătăcit, mă caută cineva, un frate
În neguri, în alt ev, în singurătate.

L-ascult după uși, după pereți, cum vine
În somn, cu miros greu de orașe 'n ruine.

Mi se pare c'am pornit cândva împreună,
Într'o călătorie sub bolți înalte cu lună.

Și mergeam alături pe cai albi, cu scuturi,
În zale, prin necunoscute ținuturi.

Stele subțiri luminau inscripții înflorite
Frumos pe lespezi cu ierburi și mărgărite.

La ziduri întunecate cu porți de aramă
Cu mâinile 'ntinse am dat arginții pentru vamă.

Rătăcit, mă caută cineva, un frate
Și parcă singur mă strig și mă chem în singurătate...

Teodor ZUCA

Revista "Universul Literar", București. Anul LII, Nr. 36, 30 Decembrie 1943.

Moara de pe Prut

Cântă-o moară lângă Prut
La mormânt sărac de lut.
Brațe răstignind pe cer —
Cruce de ostaș stingher.

Doar un pumn de țarnă zace,
Moviliță grea de pace,
Peste cel căzut lovit
Cu fruntea spre răsărit.

Cine l'a 'ngropat aici
Între ierburi și furnici.
Unde curge în bulboane
Apa Prutului cu toane ?

Nici o cruce, nici o slovă.
La hotar frânt de Moldovă
Nu spun ce fecior de țară
Fu sortit aici să moară.

Numai aripile morii
Taie apele viitorii
Și pe valuri verzi de râu
Numele lui scump îl scriu...

...Cântă-o moară lângă Prut
La mormânt sărac de lut
Prohodind în svon de spume
Pe-un oștean fără de nume.

ION SÂN-GIORGIU

Revista *"Universul Literar"*, București. Anul L, Nr. 37, 6 Septembrie 1941.

RĂVAȘ DE LUPTĂ

Mamă mică, mamă bună,
Sufletu-mi coardă, se 'nstrună,
Cântec de furtună cântă,
Dumnezeu binecuvântă.

Inimi cresc, carpatice.
Vis de zile dacice
Și se urcă pân' la cer
Vulturești năluci de fier,
Taina să o spună cui?
Domnului și vântului...

Mamă bună, mamă bună,
Viers de mierlă împletit
Îți trimit în asfințit,
Lăstărit cu iță nouă
Pentru țara cea de rouă,
Pentru cei căzuți ca spice
Pe dealuri și pe colnice,
Cu fruntea proptită 'n lut
Ceas de jertfă greu durut...

Astăzi, mâine, fi-voi eu
Cel ales de Dumnezeu
Cerului să duc solie
Semn din marea bătălie,
- Mamă mică, mamă bună!

Aurel D. BUGARIU
(Nicolae Novac)

Revista "*Dacia Rediviva*". Anul II, Nr. 8, 1942.

Țigară cazonă

Mă simt astăzi mai tare, mai curajos, mai bun...
Găsiți în tabacheră opt fire de tutun.

Cu trupu'ntins la soare, stăm, eu și Iorgu Sterea
Și tragem din țigare, pe rând, câte un fum...
Par'c'am pornit acasă, voioși, pe vesel drum,
Așa ne râde chipul și am uitat durerea.

Din fumul ce se pierde, albastru'n alba zare
Noi făurim imagini din lumea noastră dragă,
Și gândul ni-e mai vesel, și vorba ni-e a șagă,
Pe când în piept își face un val călduț cărare.

Vorbim despre iubite și ne mințim pe rând
 — Eu spun că mă iubește ca nimenea pe lume —
 Și, ca în alte vremuri, noi facem iarăși glume,
 Râzând când ne dăm seama c'avem acelaș gând.

Dar din țigarea strâmbă a mai rămas un muc,
 Din fericirea noastră, o amintire ștearsă...
 A sfârâit pe buze miros de carne arsă,
 Mi-a năpârlit mustața și-arăt a eunuc.

Cu fumul ce se pierde, albastru 'n alba zare
 Se stinge bucuria aprinsă în țigare.

Traian LALESCU

Revista "*Universul Literar*", București. Anul LIII, Nr. 32, 20 Noembrie 1944.

Cântec de slavă

Dormiți, dormiți, feții noștri luminați,
 Odihna prinde bine ostenelii voastre de bărbați.
 Steagurile nu s'au plecat,
 Ajungă pân' la voi mulțumitele murmure
 Ale străbunilor cu chivară și cu secure.
 Pământul nu 'n zadar sau fost deștelenit
 Cu păsul vostru de metal și de granit.
 În vinele voastre șubrede, bătrâne,
 A mai rămas ceva din voi și mai rămâne.
 Simțim ades cum gălgâie, măreț, nestăvililit șuvoi,
 Sângele țâșnit ce curge de departe, dela voi.
 Mâna asta veștejită nu mai tremură,
 Începe iar să ardă
 Și fiecare braț, nou răsvrătit, se face bardă.
 Pruncii pe cari i-ați lăsat niște lăstari — Domnul se 'ndure !—
 Cresc ca'n poveste, până mâine sunt pădure.
 Țara își întinde mâinile pe la fund.
 Vă caută pe sub răzoare streine,
 Să vă mângâie 'n somnul vost' profund
 Și-oricât de-adânc ar fi, parcă tresare
 Trunchiul neputrezit, ca subit o sărutare.
 Toți, într'acolo, toți fugim mereu
 Și în adâncul marei noastre vetre, ca 'n fund de eleșteu,
 Se scurge tot ce-a fost odată viu.

Întru acelaș mare subteran sicriu.
De-acolo suie ca o sevă groasă'n glie
Și holda-și soarbe hrană, nădejde și tărie.
Decât putred de viu, cerșind morții 'ndurare,
Mai bine fulgerat năpraznic, precum steiul tare.
Din osul vostru umilit și țărănesc,
Țara-și hrănește osul ei domnesc
Și marginile până acolo se întind.
Până unde aude oasele voastre tresărind.
Când nu trosnesc morminte dedesupt.
Țara se spulberă, hotarele s'au rupt.
Lăsați femeile să tot bocească 'n limba lor!
De un' să știe ele că moartea-i o altă primăvară
Din adâncuri, o năvală, un zăpor?
Somnul răpune osteneala voastră de bărbați.
Dormiți, dormiți, feții noștri luminați!

Horia NIȚULESCU

Revista "*Universul Literar*", București. Anul LII, Nr. 34, 10 Decembrie 1943.

ÎNSEMINARE

Am amurgit într'un sat — nici nu știu cum îl cheamă.
Pe aci nu ninge niciodată. Pomii parcă sunt de aramă.
Oamenii sunt triști, n'au cunoscut clipele bucuriei;
Cu câteva zile 'nainte, rușii le-au luat pentru totdeauna copiii.

Mă gândesc la ai mei: ce fericiți sunt acolo departe
Unde nici cântecul nu le pomenește de moarte,
Unde nici durerea, unde nici o 'ntristare
Nu le întunecă strălucirea de soare !

Săracii oameni, sărace nesfârșituri de lut,
Ce-ați văzut voi din lume ? Ce-ați cunoscut ?
Ehei, sclavilor, neagră și fără Dumnezeu Rusie,
Știți că dincolo de voi, e numai cântec de veselie ?

VIRGIL CARIANOPOL

Anapskaia, 28 Ncembrie 1942.

Revista "*Universul Literar*", București. Anul LII, Nr. 4, 10 Februarie 1943.

Holda izbânzii românești

În seara asta cu noi se 'ncunună prietenia,
Dumnezeu se cuminică 'n zori cu glia
și țara se ridică pe brațe de flăcăi
spre stele, strivind în depărtări călăi.

Aici Țara cu Dragoș Vodă se 'ntâlnește,
aici doina cuprinde durerea mocănește.
Hei! Uite, cum tăcerile pe spade isbucnesc
și drumurile toate prin drumuri se 'ntâlnesc !

În seara asta cu voi se 'ncunună prietenia
și visul își duce spre alte visuri solia
până 'n țara albă trecută în povești,
unde ne-așteaptă holda izbânzii românești.

ION TH. ILEA

Revista "*Universul Literar*", București. Anul LII, Nr. 2, 20 Ianuarie 1943.

Rugă pentru eroii Regimentului 9 Călărași

D-lui maior SEVER CRISTESCU

Undeva departe, peste zare, peste nori,
A început șarja Călărașilor nemuritori.

.....

Numele Lor zadarnic Îl strig, zadarnic Îl chem ;
Liniștea, doar liniștea-mi răspunde ca un blestem.
Spuneți-mi: cine-I va aduce 'napoi
Pe Călărașii viteji, pe Călărașii eroi ;

Când or să coboare pe pământ
Eroii porniți pe aripi de vânt ?

.....

S'a deschis pământul negru, să-I îngroape,
Dar eu Îi simt aicea, aproape...
Iată: mă'nconjoară numai tăcerile grele
Dar eu simt cum eroii mă privesc dintre stele ;
Le simt mâna blândă, pe tâmpile, pe frunte,
Umbra Lor se 'ntinde peste zările cărunte,

Și — par'că s'ar fi desprins dintr'o poveste —
Văd șarja glorioasă, departe, pe creste...
Și mă 'ntrec cu vântul, cu apele 'n șuvoi,
Strigând numele Lor, al Călărașilor eroi :

“Știu ! Din zăările-albastre, de-acolo departe,
Voi ne-apărați de dincolo de moarte !
Numele Vostru e sfânt ca o rugăciune,
Moartea Voastră vitează, mare e ca o minune...
Colonel Lăzărescu... Ți-e numele mare și sfânt...
Maior Șerban Petre... Îmi plec genunchiul, smerit la pământ”...
Și-atâția viteji... Și toți, zâmbind au murit
Cu ochii în zare, cu visul 'mplinit.

.....

Pentru Călărașii eroi, smerit mă închin...
În numele Tatălui, și-al Fiului, și-al Sfântului Duh!... Amin!

Traian LALESCU

Revista “*Universul Literar*”, București. Anul LII, Nr. 32, 20 Noembrie 1943.

Desenul: Gh. Voinescu (revista “*Universul Literar*”).

EXTRA

AUREL MARIN

Note de pe front

IARĂȘI OPRIM

Iarăși oprim. Ce naiba ! Să te oprești, să mergi
Tălăzuind coloana, că noaptea nu-i destul ce
Ne sâcăie ! Și calul visează să se culce
Și stă ca o momâie, o labă să i-o ștergi.

Hăt, către ziuă 'n câmpul imens și neclintit
Din care fug ca umbre pasărilor stârnite
Dela un cap la altul trec ordine pripite.
- Bivucăm ? - Nu-i glumă ? - Nu ! - Doamne, în sfârșit.

Jos cu bocancii. Numai o clipă, peste tot,
Lungiți în ierburi nalte, ostașii trag aghioase;
Îi stânjenesc ciudate și multe flori ochioase
Și vântul îi îngână și-i mângâie pe bot.

* * *

O, somn obligatoriu, vei mai fi fost cândva?
La drumuri lungi, în grâne, să-ți dăruim tributul.
O, noapte nesfârșită, oferă-ne iar scutul
Și nu lăsa ca luna să scapete 'n vâlcea.

Bolborosim de una, de alta, ca și cum
N'am prețui răgazul ce nu știm cât va ține,
Simt sufletul deodată că s'a desprins de mine
Și-mi pare că rămâne, călcat de toți, în drum.

E O LUMINĂ, NUMAI UNA

E o lumină, numai una,
În câmp, în grânele prea coapte.
Patrula noastră e de noapte
Și tocmai că răsare luna.

Până să pregătim, scurt, saltul
Târâș, în marginea de groapă,
Un nor, ca o enormă pleoapă,
Ne-acopere. La unul și-altul

Mă uit. Ce palizi, fără veste !
Dar să pornim oricum, acuma.
Parcă sunt morți. Dar lasă gluma.
Pândarii se târăsc la creste.

Un glonț îmi piuie aproape,
O pasăre-a tâșnit năucă.
Simt gura cum mi se usucă.
Și fruntea toată numai ape.

Ne ridicăm și nu știm unde
Și, cum ne fofilăm, ne trece
Pe frunte raza lunii rece
Și norul repede ne-ascunde.

Și dintr'odată înainte
Sunt numai limbi de foc subțire.
Sub apriga deslănțuire
Stăm țintuiți, cu luare-aminte.

Răniți îmi cad echipierii.
Dușmanul a fugit ca unal !
Arareori mai bate tunul.
În zori, ne strâng brancardierii.

Cei răniți, nici să le vie-a crede,
Dintr'un loc în altul se tot mută !
Și, când, tolăniți, nimeni nu-i vede,
Boarea nopții trece și-i sărută.

DOAR O RAZĂ

Doar o rază mai străbate până 'n cort
Dela luna peste vârfuri clătinată.
Când și când, în șoapte, se arată
Sanitarii care poartă înc' un mort.

Somnu 'n gene cade ca de plumb
Și-l înlătură prelunga prohodire,
Răgâiala broaștelor subțire,
Pe deasupra verdelui porumb.

Mă trezesc sărind afară drept
În picioare, care-mi tremură deodată.
Pe brancarda slab iluminată,
Stau întins c'o rană grea în piept.

AU RĂMAS

Au rămas pe câmp răniții, morții,
Sub obuze 'n șuer și șrapnele
Până ce apar sfioase stele,
Ca să lumineze calea sorții.

Vaiete străpung tăios văzduhuri
Îmbibate cu mirosuri crude,
Unuia-i se pare că aude
Cum aleargă, printre rânduri, duhuri.

Dă ca să se 'nchine, brațul însă
Îi atârnă frânt de jumătate.
Aiurează-apoi întins pe spate.
Vântu-i șterge leneș fața plânsă.

În privire cerul se destramă.
Lacrimile curg lin, în neștire.
Singură, aproape, cu iubire,
Luna-l oblojește, ca o mamă.

Aurel MARIN

"Revista Fundațiilor", București. Anul XI, Nr. 1, 1 Ianuarie 1944.

VERSURI
DIN
ÎNCHISORI

Unde sunt, cei care nu mai sunt?

Întrebat-am vântul, zburătorul
 Bidiviu pe care-aleargă norul
 Către-albastre margini de pământ;
 Unde sunt cei care nu mai sunt ?
 Unde sunt cei care nu mai sunt?

Zis-a vântul: Aripile lor
 Mă doboară nevăzute'n zbor.

Întrebat-am luminata ciocârlie,
 Candela ce leagănă'n tărie
 Untdelemnul cântecului sfânt:
 Unde sunt cei care nu mai sunt?
 Unde sunt cei care nu mai sunt?

Zis-a ciocârlia: S'au ascuns
 În lumina celui nepătruns.

Întrebat-am bufnița cu ochiul sferic,
 Oarbă care vede'n întuneric
 Taine necuprinse în cuvânt:
 Unde sunt cei care nu mai sunt ?
 Unde sunt cei care nu mai sunt?

Zis-a bufnița: Când va cădea
 Marele'ntuneric, veți vedea.

Nichifor CRAINIC

Nichifor Crainic s'a alăturat Mișcării Legionare, iar până în anul 1935 a făcut parte din Consiliul de Onoare al Legiunii.

ÎNTOARCEREA

Iar când s'or întoarce, teferi, la căminuri
 Fâlfâind în soare steagurile sfinte,
 I-or primi cu frunze verzi în baldachinuri,
 Cu ghirlanți și jerbe li-or ieși'nainte.
 Intr'o'mbrățișare vor uita tot răul,
 Petrecuți de imnuri, doine și urale:
 Cerul va surâde, luminându-si hăul
 Peste sărbătoarea zilei triumfale.

Și când s'or întoarce, palizi, mucenicii
Mursicați de moarte în vârtejuri dârje,
Doar având din umăr mâneca tunicii,
Sprijinindu-și lipsa de picioare'n cârje,
Măreția jertfei va pluti în aer:
Sărutând cucernic semnele de rane,
I-or primi'n tăcere, fără plâns și vaier,
Cum primiau, pe vremuri mândrele Spartane.

Dar când s'or întoarce.
Doamne, fie-ți milă,
Când se vor întoarce veșnicele nume
Ale celor care s'au făcut argilă
Și-i așteaptă totuși pruncii, femeii și mume,
Fie-ți milă, Doamne, ca nemângâiații
Cercetează zarea, speră și suspină,
Zile după zile, așteptând plecații
Care niciodată n'au să mai revină.

Nichifor CRAINIC

Aiud

CÂNTECUL POTIRULUI

Când holda tăiată de seceri fu gata,
Bunicul și tata
Lăsară o chită de spice 'n picioare,
Legând-o cucernic cu fir de cicoare,
Iar spicele'n soare sclipeau mătăsos
Să'nchipuie barba lui Domnu Cristos.

Când pâinea'n cuptor semăna ca arama,
Bunica și mama,
Scoțând-o sfielnic cu semnele crucii,
Purtau parcă moaște cinstite și lucii.
Și pâinea, dând abur cu dulce miros,
Părea că e fața lui Domnu Cristos.

Și iată, potirul la gură te-aduce
Iisuse Cristoase, Tu jertfă pe cruce,
Hrănește-mă carne de sfânt Dumnezeu.
Ca bobul în spice, ca mustu'n ciorchine

Ești totul în toate și toate prin Tine,
Tu, pâinea de-apururi a neamului meu.

Din curpănul viței ce'nfașură crama,
Bunica și mama
Mi-au rupt un ciorchine, spunându-mi povestea:
Copile – grăiră - broboanele-acestea
Sunt lacrimi de mamă vărsate prinos,
La caznele Domnului nostru Cristos.

Apoi, când culesul de struguri fu gata,
Bunicul și tata,
În joc de călcâie zdrobind nestemate,
Ce varsă ca rana șiroaie 'nspumate,
Copile – grăiră - e must sângerous
Din inima Domnului nostru Cristos.

Și iată potirul la gură te-aduce,
Iisuse Cristoase, Tu jertfă pe cruce;
Adapă-mă, sevă de sfânt Dumnezeu.
Ca bobul în spice, ca mustu'n ciorchine
Ești totul în toate și toate prin Tine,
Tu, vinul de-apururi al neamului meu.

Podgorii bogate și lanuri mănoase,
Pământul acesta, Iisuse Cristoase,
E raiul în care ne-a vrut Dumnezeu.
Privește-Te'n vie și vezi-Te'n grâne,
Sângeră'n struguri și frânge-Te'n pâine.
Tu, viața de-apururi a neamului meu.

Nichifor CRAINIC

Aiud

Variantă apărută în vol. "Voi n'ați fost cu noi în celule..." (poezii din închisoare). Editura "Căminul", Nicu Iancu-Păltinișanu, Sao Paulo, Brazilia, 1972.

POEMUL ECLUZEI

Pământ, te scurm!...
Și piatra ți-o sfarm cu târnăcopul.
În truda-mi, cad și mă târâi; lovit cu piciorul,
Bătut și scuipat, păgânii mă'njură...

Și eu înfrunt senin privirea lor, blestemul
Și orice lovitură.

Pământ, te scurm!...
În orice zi. Și noaptea, în ploaie și vânt,
Prin gheata-mi ruptă și udă,
Răceala apei în oase o simt.
Mâna mea-i roasă, în ochi e amurg,
Pe frunte, noroiul și stropi de sudoare
Ca lacrima curg.

Pământ,
Sunt fără odihnă și lutul adânc
Îl scot din largile șanțuri și'n cupe-l arunc;
Cleios și gălbui, pe vârful lopeții,
Pe diguri înalte cu râpe și spini,
Îl duc vagonetii.

Cu roaba îl urc pe scânduri în coastă,
Mai sus, în vârf, spre zarea albastră.
Genunchii îmi tremur, plămânii mă dor,
Abia respir și mă clatin, cu pasul mic,
Încet mă urc și cobor.

Prin stufuri și trestii, printre coline,
Tractoarele poartă cu ele dragline:
Nisipul și melcii și mълul îl sapă;
Cu brazde adânci pe valea pustie
Stă șanțul cu apă.

Deasupra mea paseri, cu miile-n cârduri,
Rotesc peste holde și pleacă în rânduri.
Pe bolta 'nnegrită se'nvorbura norii...
Ce trist și duios răsună văzduhul,
Când zboară cocorii!

Nu-i floare, nici iarbă, un arbore nu-i,
Nici sate cu oameni. Nu-i nimenea, nu-i...
Doar linii, conture, pe micile dealuri
Cu straturi de ceață groasă și albă
Ca niște valuri.

Nu-i nimenea și sună în goana lor trenuri,

Trezindu-mi ecouri și-atâtea refrenuri...
 Cum trec, la geamuri, priviri spre noi se îndreaptă;
 Sunt mii de oameni acasă, tineri, bătrâni,
 Care ne-așteaptă.

Sunt mii de oameni și neamul, o țară!
 Cu morții ei, cu toții'n noapte se scoală
 Și'n vuit de luptă cu fruntea senină,
 Pornesc flăcări din codri, moșnegii-toiag
 Să-și facă lumină.

Pământ,
 În jur e sârmă cu ghimpi și tăcere,
 Semne pe stâlpi, gherete cu sentinele.
 Prin aerul rece un strigăt tăios, ascuțit...
 Doi oameni, piciorul și coaste sub roți de vagoane
 Iar și-au strivit.

Cum bate în pieptu-mi inima tare,
 Că tâmpla îmi arde și capul mă doare
 În suflet durerea abia mi-o înfrâng!
 Ce viață mizeră și plină de chinuri...
 Să rabd? Să blestem? Să plâng?

Pământ,
 Te năruie'n prăpăstii și miile de stânci,
 Le sfarmă ca și mîlul apelor adânci.
 Cum stă pe ele urma sângelui din mâini!
 Un semn de ură crudă ce l-au avut pigmeii
 Cu inimă de câini.

Pământ,
 Din cei ce sunt aici, câți mâine vor muri?
 În groapa fără cruce, nimeni nu-i va ști!
 Câți n'o să aibă rugă și nici lumini ce ard,
 N'o să lumineze locul acoperit cu buruieni
 Și fără niciun gard?

Pământ, te scurm...
 Și piatra ți-o sfarm în stâncă:
 O scot de jos, din șanț, pe schelă și'n groapă adâncă
 În daltă lovesc ciocanele malul;
 Mai larg, mai larg și adânc,

Să fie canalul.

Și mâine, când nave purta-vor rodul în pântec
Cules din holde cu flori și un cântec
Suna-va'n amurguri, ecou înserat;
Câți oameni ști-vor atuncea că lutul și piatra
Ieri, eu ți-am săpat?

Flămând și gol, în frig, bătut de ploi și vânt,
Te scurm într'una, ziua și noaptea, pământ
Cu dinții mușc în țărână și dintre ruine,
Privesc departe cerul aprins
Cu mii de lumini!

Doamne,
Cu gândul mâine de-oi trece,
La lut și la piatră, la apa cea rece,
Pe bolta senină fără de ceață
Trimite țării augur alt soare
Și-o altă viață.

Simion GIURGECA

1952, Canalul Dunăre-Marea Neagră.

LA JILAVA, ÎN TURN, LA NEAGRA

Mi-e foame, tare foame și mi-e frig
voi, semenilor, știți că nu mai pot.
Am fost un om și am ajuns un ciot.
Mizeria, cărui Dumnezeu s'o strig?

M'ați chinuit destul! În carnea mea
durerile și-au ascuțit tăișul.
E mult mai greu pe Golgota suișul
când fruntea nu ți-o șterge nimenea.

N'am meritat atâta suferință:
Nici cel mai bun, nici cel mai păcătos.
Am fost un om, o viață de prisos,
pendul între păcat și pocăință.

Un om am fost, un purtător de gând
un sâmbure de adevăr în lume.
Banala cifră trasă peste nume
m'amestecă cu ființele de rând.

Întinde moarte, mâna către mine
și'ntoarce torța cu lumina'n jos.
Cât de blajin pari tu, Thanatos,
alături de umanele jivine!

Din pâinea neființei dă-mi miez
să-mi amăgesc neostoita foame.
Adâncă noapte mintea-mi împresoare,
să uit că sunt, să nu știu că visez.

Radu BUDIȘTEANU

Ziarul "Cuvântul Românesc", Hamilton, Canada. Anul VII, Nr. 75, Iulie 1982.

SLAVĂ

Binecuvântată fie suferința
care scoate omul din fâgașul plat,
praștie repezită într'un Goliat,
pom în care duhul naște cunoștința.

Binecuvântată fie suferința.
Fără ea ogorul e argilă coaptă,
inima n'ar prinde lacrima în șoaptă
și n'ar ști păcatul ce e pocăința.

Binecuvântată fie suferința.
Unde nu e moarte ar mai fi iubirea?
Tuturor, valoare le dă despărțirea,
prag pe care urcă pașii neființa.

Binecuvântată fie suferința.
Sânul ei sprijoane; fruntea ți-o mângâie,
tâmpla grea de sensuri veșnic să rămâie
arc sub care treacă singură dorința.

Binecuvântată fie suferința.
Rod în aria-ascunsă razei călătoare,
sufletul cu brațe pline-mi înconjoare,
cum cuprinde șoldu'n jocul ei, catrința.

Radu BUDIȘTEANU

Din vol. "Poezii din închisori". Ed. Cuvântul Românesc, 1982.

Un fir dintr'o legendă

Mă dor anii! – anii mei –
 O! Țară!
Și parcă numai tu mai ești în ei!
Eu nu mă mai văd...
Că peste atâția ani de-amar și de prăpăd,
Eu sunt,
Doar cerul tău și piatră, și pământ!

Doamne!
Sub poală de pădure verde
Pe unde și-altădat'
Te-am cântat...
Când cu n'aude, n'a vede,
Cine mă știe, mă poate crede?
Dar pe unde nu Te-am căutat?
Sunt tot cioban, băgat la niște
Oi, ce-ți caută urma în neguri, prin miriște.

Mi-e fluierul mut,
Căci dedemult,
De prin străbuni,
Români,
N'a mai cântat!

Colea'n tarla,
Nu-i nimenea,
Să oprim pe Sfântu mai deoparte,
Cu oile mele,
Să caute cărările întoarcerii în stele,
Și eu să-mi deschid sufletul, ca pe o carte.

Sân Petru, Doamne, să nu știe,
 C'am tras sabie în lume, vijelie.
 C'am scurtat cu un cap,
 Tot ce-am crezut că nu încap,
 Sub cerul dreptilor!
 Sau, cine știe?
 Am tăiat și ruși și turci și tătari,
 Și Români de-ai mei, dar tâlhari!
 A fost să mă pună în furci,
 Dar fugii într'o noapte.
 Ascultam de glasul ielelor,
 De semnele stelelor,
 Făcute printre gratii, la geam...
 De luna cu șoapte!...
 Și, cum îți spusei, într'o noapte,
 Fugii!

Dar lumea de-acum,
 A luat alt drum!
 Cu tot ce mă'mpresoară,
 Simt că mă omoară!

Uitasem,
 De ce n'am vrut,
 Să știe Sân Petru, toate...
 Să nu-și aducă aminte, de trecut!...

Uhu... huuu!
 Un câine... na dulău!
 Ferește oile de lupi,
 Că eu vorbesc cu Dumnezeu!...

Ți-ași spune Doamne și Te-ași ruga,
 Dar să nu mai știe nimenea...
 În Țara mea, Țara de Români,
 Unde-a trăit Ștefan...
 Un Jian,
 Un Codrean...
 Pe unde-am haiducit odată și eu,
 Sunt alții stăpâni.
 Iară noi, Români,
 Slugărim pe la netrebnici și la câini!...

Ne doare,
Lumina de soare!
Speranțele noastre sfâșiate, cresc,
Mormintele noastre sporesc,
Arzând în țării...
Credința ne-aprinde făclii,
În drumul pe care Te-așteaptă să vii,
Românii, plângând!
Până când Doamne, până când?

Doamne!
În Țara mea,
Și zorile,
Și florile,
Și fetele,
Plâng, bieteles,
Și se roagă pentru soarta asta rea!

Până când Doamne,
Până când atâtea dureri, în Țara mea?

Ion PIN

(Ion POPESCU)

Revista "*Carpații*", Madrid. Anul XXIV, Nr. 14, Noiembrie — Decembrie 1978.

MAMA!

Înfloresc trandafirii și crinii,
Ard – alb -, sus în cerul grădinii.
Alintă căsuța din stele –
Și pașii măicuții, - picurați printre ele.

E plină grădina de-amurg și dureri, -
Sunt în ochii ei calzi -, lăcrămând primăveri...!
În ce depărtări ca de vrajă – și când!?
A fost o măicuță cu aur în gând...!

Avu un copil în micul ei vis,
De lume și vremuri, - acuma ucis.

Pe ce cărăru un gând se reped...!?
Deschide-te cer, - copilul să-mi văd! –
Dă-i drumul stăpâne...!
Și arde plângând, măicuța bătrână,

În cer luminând,
S'aprinde trandafirii durerii – și crini,
Suspul tăcerii, tresare'n grădini...!

ION PIN

(ION POPESCU)

Revista "Carpații", Madrid. Anul XXIV, Nr. 16, Martie – Aprilie 1979.

ÎN LOC DE COLINDĂ

- varianta originală tipărită în exil -

Lerui-ler!

- peste păduri
cântă parcă munții suri!
Nu știu, stele-albastre ard?
Poate lacrimile cad -
Plânge cetina de brad...

Lerui-ler!

- A fost odată
Țara asta minunată
Că nici basmul n'o cuprinde!
Din adâncuri care pier,
Veneau îngerii din cer,
Peste Țară, să colinde.
Tremurau lângă bordei
Cântece de clopoței -
Cântau clopote de-argint,
La palat de mărăgărint,
Și lăsau atâta pace,
Pe bătrânele conace!

Cobora și Domnul Sfânt,
Cu Sânpetru pe pământ!
Doi moșnegi, cu mâini de ceară,
Întâlneai umblând prin Țară.

Nu știai că prin nămeți
Trece Sfânt isvor de vieți,
Nu știai că ai la cină,
Sfânt isvorul de lumină!
Lerui! - basmul ar tot crește,
Nu-l mai spun că prea lung este!

Lerui – Doamne - dalbe flori!
În Țara colindelor,
Numai vântul mai colindă!
Spartă-i ușa de la tindă,
De prigoana răilor!
Casa nu e luminată,
Copilașii s'au culcat -
Nu cântând ca altădată...
Mama plânge'ncet la vatră,
Tata-i dus – întemnițat!

Lerui – Doamne - dalbe flori!
Pentru cei din închisori, -
Nu sunt clopote să sune,
Astăzi - pentru rugăciune.
Eu'aștept colindători!
Și'n loc vine-un stol de ciori...
N'am nici nuci,
Nici mere dulci,
Nici colaci,
Nici pâine, mamă!

Le-oi da pieptu-mi de aramă
Ca să-i smulgă inima,
S'o sfășie - prada grea,
Hrană pentru Țara mea!

Le-oi da ochii mei de cer,
Licărind albastre stele,
Peste anii grei de ger,

Ca să-i ducă Țării mele!
Pentru dorurile-i grele,
Pentru tot amarul ei!

ION PIN

(*ION POPESCU*)

Revista "*Carpații*", Madrid. Anul XXIV, Nr. 14, Noiembrie — Decembrie 1978. Vezi și "Imn morților — Cântece și colinde din închisori" interpretate de Corul Maicilor dela Mănăstirea Diaconești. În același context, vezi și varianta din vol. "Poezii din închisori", Ed. "Cuvântul Românesc", 1982.

Calfă la diavol

- fragment -

"Calfă la diavol, ucenic la tâlhari
De-aș fi fost pus între zănoage crunte
Încă n'aș fi purtat răni atât de mari
Drept semn al osândeii pe frunte."

Radu Gyr

(din manuscrisul de "*Poezii din închisori*" culese și transcrise de fostul deținut politic C. Caragață, învățător din Tichiriș, Vrancea): "Cu versurile lor, - scrie acesta - ne-am hrănit sufletele zi și noapte, și cu ajutorul lor, am putut supraviețui. Ajuns acasă, după eliberarea de la Aiud, pe la sfârșitul lui Iulie, 1964, m'am apucat de scris. Scriam numai noaptea, cu mare teamă și cu mare atenție. Cu ajutorul lui Dumnezeu, am ajuns să scot din memorie cele peste 5400 de versuri, să le fixez în caietul de față, caiet care a stat ascuns timp de douăzeci și cinci de ani".

Desenul: Ion Mirea (revista "*Carpații*", Madrid).

VERSURI
DIN EXIL

Grafica din revista "Universul Literar" (autor, cel mai probabil, Rudolf Rybiczka)

ALEXANDRU SILISTREANU

DOINĂ

De la Tisa pân'la Bug
 Nu e casă, nu e plug.
 Jalea grea străbate zarea,
 A secat parcă și marea.
 Soarele nu mai e soare,
 Neamu'ntreg în închisoare.
 Gem Carpații, Oltul, Jiul,
 Căci i-au năpădit pustiul.
 Dunărea se sbate'n lanțuri
 Zac cadavrele în șanțuri.
 În genunchi pe la icoane
 Mor copiii mici de foame...
 Morții's mii și zeci de mii
 Iar cei vii, îs doar stafii...
 Câinii urlă'n miezul nopții
 Peste tot îi spectrul morții.

Jalea-i rea, durerea cruntă...
Cine oare-o mai înfruntă?...
Dela Tisa pân'la Bug
Nu e casă, nu e plug.

6. II. 1963

Ziarul "*Cuvântul în Exil*", Freising. Anul I, Nr. 11, Aprilie, 1963.

DIN ȚARĂ

Siberica noapte
șoapte mi-aduce...
din țara unde
putredu-mi dor
zace pe cruce...
Siberica noapte
doliu de gheață
flutură'n crivăț...
tăios ca lama...
În crud Aiud
Zace de-un secol
Tata și Mama...
Siberica noapte
seamănă moarte...
și stalingrade –
Țara Martiră
străbate veac
de verzi balade.

6. II. 1963

Ziarul "*Cuvântul în Exil*", Freising. Anul I, Nr. 11, Aprilie, 1963.

DOC DORUL...

Duc dorul
Dunării Albastre...
duc dorul sălciei sihastre...
Duc dorul
munților Carpați...
cu milioane 'ntemnițați...

Duc dorul
Nistrului divin
pe und' barbarii
trec și vin...
Duc dorul mării
mamii mele...
ce odihnește
între stele...

Ziarul "*Cuvântul în Exil*", Freising. Anul I, Nr. 11, Aprilie, 1963.

PRĂPĂD

A murit fratele meu...
Cu gândul la Dumnezeu –
a murit fratele meu,,
A murit și mama mea –
A murit și tatăl meu,
ars de negru chin,
în sat,
pe altar crucificat...
A secat și Dunărea...
Secară Târnavele...
Când fi-vor descătușate
apele?...
Moldavele?...

Ziarul "*Cuvântul în Exil*", Freising. Anul I, Nr. 11, Aprilie, 1963.

ÎN CHIP

Durez pentru veac
din sângele meu,
în chip de dac,
altar lui Dumnezeu...
Din suferinți
fără margini,
seamă bob,
soare,
pe-ale exilului

îndoliate pagini.
Pentru țara mea,
pentru neamul meu,
pentru mama,
pentru Dunărea mea...
Durez pentru veac,
semen...

Revista "*Drum*". Anul V, Nr. 2, Aprilie - Iunie 1969.

TALISMAN

Strâns ca o scoică
Luna mi-e doică
Dunărea o am,
În suflet,
Talisman.

Printre manuscrise,
Pescuiesc vise...
Vise ghimpate
De răni încărcate.

Speranțele mele
Niște șalupi,
Cu dinții de lupi...

Pe apele vieții
Plutesc ca o scoică...
Luna mi-e doică...

Revista "*Drum*". Anul X, Nr. 2, Aprilie - Iunie 1974.

URCÂND RUGUL

Strâns în lanțuri
și cătușe,
după ghimpatele
zăbrele...

Fără soare...
 fără lună...
 fără stele –
 Neamul zace'n
 temniți negre...
 păduri de uimire
 funebre!...

Când Neamu-i
 la răscruce...
 port golgotic
 Sfânta Cruce...
 Florile...
 flori moldave,
 prin Aiuduri
 reci,
 jilave!!!...

Când Neamu-i
 la răscruce...

Prin Aiuduri
 reci,
 jilave...
 se sting florile
 moldave...
 Biciuite...
 chinuite –
 urcând Rugul
 Învierii...
 din iadul crud
 al durerii!...

Ziarul "*Cuvântul Românesc*", Hamilton, Canada. Anul VI, Nr. 64, August 1981.

Și-a răsărit...

Și-a răsărit acum când scriu,
 din putredul albit sicriu,
 icoana munților Carpați...
 cu mii de frați

întemnițați...
Toți trec în marș
la față arși
încătușați,
înlănțuiți,
bătuți cu pietre
și huliți.

Și-au răsărit acum când scriu
trei frați căzuți
la Stalingrad,
sub cer de sânge,
cer nomad...

Și-au răsărit pe Volga'n sus
unde-i crucificat
Iisus.

Ziarul "*Libertatea*", New York. Anul VI, Nr. 55, Martie 1987.

MISTICUL CREZ

Mai bine învins...
flămând,
decât trădător...
sângele Daciei
bând!...
Mai bine zdrențuit
cu Putna'n suflet,
cu Eminescu'n suflet...
cu eterna "Doină'n suflet".
Mai bine...
nebun de nebunie...
pentru pământul iubit...
azi...
prin aiuduri-jilave-canaluri
prin blestemate ocne
răstignit!!...
Mai bine...
dormind pe drumuri,
gonit ca un câine...

de către hienele fără Dumnezeu...
Mai bine mort
decât profanând
Crucea-Isusul...
Verde Rarăul...
misticul crez
al Neamului meu!!!...
Mai bine...

Alexandru SILISTREANU

Revista "*Carpații*", Madrid. Anul XXIII, Nr. 8, Decembrie 1977 – Ianuarie 1978.

Vigneta: revista "*Carpații*", Madrid.

VARIOUS

MOȚA

Se cerne foc și pară din văzduh
Și'ncremenesc sub trăznete stejarii,
În luptă cruntă-s prinși legionarii,
Plutește peste toate-al morții duh,
Iar ochii lor croesc sub cer fruntarii.

Trăznesc mașini din fund de iad scăpate,
Pământu-i vâlvorat de'nflăcărări
Și păsări de oțel din vânătări
Vuesc cu moartea greu îmbrățișate.

În șanț veghează Moța, serafim,
Și-așteaptă al destinului mister.
Răvaș trimite'n țară, cum să fim,

Viteazul fără seamăn, cavaler,
Că țara-atât de scumpă'n cari trăim,
S'o facem soare lucitor pe cer.

I. G. DIMITRIU

Revista "*Pământul Strămoșesc*" (Seria II) – Anul I, Nr. 1, 1952, Buenos Aires.

O D Ă

Camaradei martiră Titi Gâța

Cu fruntea'mpodobită de glorie și lumină
Te-ai înălțat năpraznic în clocot de Vulcan:
Măreață'n suferință, cu inima senină
Ai dat pilda iubirii și-a jertfei pentru Neam!

Înferecată'n lanțuri, cu ura ne'mpăcată
Te-au schingiuit călăii, cerându-ți ceas de ceas,
Lozinca cea de luptă – dar tu, înverșunată
Și dârză ca o stâncă din codri, ai rămas!

Când cei setoși de sânge ți-au sfărâmat ființa
Și'n oarba lor turbare rânjeau triumfători,
Din fața ta crispată mai licărea credința
Doi ochi, ca doi luceferi, în veci nepieritori!

Porni un cânt de-adâncuri, vestind o re'nviere...
Trecuse pe sub boltă și despicasă-o stea;
Destinul se împlinise, ca o mângâere
Murea în taină lutul, dar spiritual trăia!

Martiră-a rezistenței, eroică Fecioară,
Când moartea'nălțătoare ți-a stins al vieții pas
Și te-ai dus cu fală, jertfind-o pentru Țară,
Ai dat o pildă vie acelor ce-au rămas!

15 August 1949

T. NOUR-MIRON

Revista "*Pământul Strămoșesc*" (Seria II) – Anul I, Nr. 1, 1952, Buenos Aires.

VALERIU CÂRDU

Îți știi și-acum cântarea cea din urmă,
În care te rugai de-o biată mama,
Ce-o plânge năbușit într'o năframă,
Copilu-i drag, târît în sfânta turmă,
Ce versul l-a cântat cu glas de-aramă.

Pe scara de lumină ce se suie
Spre zarea dumnezeu, infinită,
Te-ai înălțat, văpaie nesfârșită,
Cu trupul tău cel țintuit în cuie.

Tu ai simțit acea zi sângerată
De toamna, ce-ai cântat-o deseori,
Dar cum știauși s'o cânti de astădată,

Când pământeste fuse ca să mori!
Te-ai dus cu fruntea ta încununată,
Dar sufletul tău cântă'n închisori...

I. G. DIMITRIU

(din ciclul "Arhanghelii")

Revista "*Pământul Strămoșesc*" (Seria II) – Anul I, Nr. 1, 1952, Buenos Aires.

NICOARĂ

Martir ce-ai hărăzit pe-acest pământ,
Doar milei și iubirii îngerești,
În ochi cu străluciri dumnezești,
Balsam ți-era duiosul tău cuvânt,
Al păcii sol și-al dragostei cerești.

Călăilor, n'ai dat ce se cuvine,
Ci numai bunătate ca și nouă,
Nu le-au picat din gene stropi de rouă,
Că n'a mai fost om să semene cu tine.

Tu ai surâs la jertfa ta cea mare...
Din stâncă te-ai suit spre zări senine,
Erou crescut din mituri legionare!

Voiai să afli'n toți puteri depline
Și să-i înalți biruitori spre soare,
Fecior născut pe plaiuri mușatine!

I. G. DIMITRIU

(din ciclul "Arhanghelii")

Revista "*Pământul Strămoșesc*" (Seria II) – Anul I, Nr. 1, 1952, Buenos Aires.

V I S

Lui Ion Chiriac căzut pe front (1942)

Spăl
mereu:
Cămășile cenușii,
zăbrelele,
și mâinile vătămate.
Spăl
amintirile
cu scai
și nuferi.
Cugetul
îl spăl
în spuma spuzei
cărunte.
Spăl
muștrările
în post negru,
și înfrupt.
Simțurile
văzute,
și nevăzute
le spăl
cu busuioc
ruginit.
Spăl
ochii

ce nu văd
 firea.
 Ființa
 mi-o scald
 și-o clătesc
 în
 Leteu.

Ovidiu GĂINĂ

Revista "*Drum*". Anul VI, Nr. 2, Aprilie - Iunie 1970.

PE GRANIȚĂ

Lui Valeriu Boleanțu

Graniță flămândă,
 flămândă, sângerândă,
 gând românesc la pândă...
 graniță-osândă,
 zare de foc și isbândă, -
 m'opresc aci, la marginea satului
 în ziua ce moare
 și parcă-o simt, svâcnindu-mi sub
 picioare,
 ruptă'n două – inima Banatului...

Aron COTRUȘ

Revista "*Drum*". Anul X, Nr. 2, Aprilie - Iunie 1974. Vol. "*Măine*".

DE VORBĂ CU NEAMUL

O, neam al meu,
 a vremilor nemernică ursită,
 cu mâna-i urgisită,
 ți-a scris mereu în cronici și zapise
 încătușări,
 și sângerări,
 cum nu au mai fost altui neam niciodată scrise.

Dușmani din cele patru laturi de pământ,

umblat-au ani de-arândul să-ți caute mormânt,
și cu mult încercatele lor iatagane,
să-ți curme firul visurilor tale transilvane...

Din timp în timp, mâncat de neputință,
ai trimis răvașe în care tu ți-ai spus
jalbă către o lume din Apus,
ce-și rumega tihnită ei credință.

Ai dat binețe cu comănacul nădejdlor la lumea toată;
ai bătut în pribegia-ți tăcută
și'ndurerată,
pe la toate porțile ce'chideau țăriile
cu domniile.

Și, cu privirea în care-ți plâneau desnădejdiile,
ai colindat toate zările
și depărtările,
dar te ardea amarnic așteptarea,
cu jarul ei, înșelarea.

De nicăeri o vorbă, un ton... Ba, drepti să fim,
ci-că, în vremea aceea un Papă de la Rim
ți-ar fi scris o carte cu vorbe de prinos,
numind pe Stefan Vodă atlet al lui Hristos.

Iar astăzi, măi creștine,
te uită cum ne calcă hoardele străine;
cum s'a'ntunecat cerul peste noi,
de parc'ar fi ajunul veacului de-apoi...

Fecioarele noastre, în tremurarea clipei,
își plâng amar vifornița ursitei;
copii, cu mânuțele în cruce,
sunt gata și ei să apuce

spre țara tăcerilor,
cu îngerașii lor,
cari prin colțuri răvășite,
plâng, în rând cu el, dureri împărtașite.

Mamele, în sloiul desnădejdiei,
stau țepene și mute ca umbrele de cedri.

Bătrânii, ca troienele de nea, încremențiți pe margini de morminte,
așteaptă ca Domnul să dea clipa destrupărilor prea-sfinte.

- "Ascultă-mi vorba, tinerețe,
tinerețe fără bătrânețe",
începu arar să-mi spună,
glasul nopții fără lună:

"Domnul mi-a dat,
Domnul mi-a luat...
Păcatul celor morți, de vremi crucificați,
să nu-l mai judecați!

Sculați-vă voi,
din umilinți tirane și nevoi,
și-apucați cu mâini de goruni,
pe cei căpcăuni!

Frângeți-i vreascuri,
strângeți-i în ale Carpaților teascuri!
Purtați în voi a veșniciei vrere;
în numele ei spintecați-i cu securile
care-au cioplit pe pământ alte ere!...

ION G. DELAFETEA
(*Ion Golea*)

Din vol. de poezii "**De vorbă cu neamul**" apărut în Colecția "Omul Nou", Salzburg, 1952.

RUGĂCIUNE

Unde ești, Doamne, unde
Ți-ai putut lumina feții ascunde?!
Din anii când ne'nfierea orice gând și taină,
noi nu Ți-am mai văzut a strălucirii haină!
Din splendida-Ți icoană de-altădată,
- din copilăria noastră curată -
n'a mai rămas nici urmă.
Sălbateca păcatelor turmă
a pustiit cale:
curățenii, doruri și rugăciuni serale...

În trista grădină-a minții,
s'a scuturat liliacul.
Mărăcinii suferinții
au crescut în noi cât veacul.

Doamne, ai fost și Tu în lume
și ști, desigur,
cât e de greu când pe Golgote nădejdea apune,
și ești singur...

Doamne, rugămu-ne, iarăși Te-arată,
căci rămas-am prin lume singurei
ca, ici-colo, nuferi pe-o baltă.
Doamne, dacă vrei,
apleacă-Te să vezi, să ne-auzi,
cum scrâșnim sub biciul anilor cruzi,
și cum mai sângerează a sufletului stea,
sfârtecată de-a blestemelor ghiulea.

Doamne, poporului de-ocnași fără vină
aprinde-i în suflet torțe de lumină;
mamelor cu ochii pironiți în zare
adu-le bucuria cea mare...
Pe fiii Tăi ce poartă comorile făpturii
întoarce-i depe drumurile bântuite de furii,
căci cu-ale gândurilor albe mistrii și ciocane
ridica-Ți-vor uriașe temple transilvane!

ION G. DELAFETEA
(Ion Golea)

Din vol. de poezii "**De vorbă cu neamul**" apărut în Colecția "Omul Nou", Salzburg, 1952.

O ȚARĂ ȘTIU!

Departate, mult departate, spre soarele-răsare,
Eu știu că este-o țară, cu munți ce cresc în zare
Și frunțile în nori;
În plaiuri aurite, de rod spicul se frânge,
Fiindcă miezul gliei e frământat cu sânge
Din trupuri de feciori!

Surd s'aud și de departe
stins sunînd prin neguri moarte,
ca din zarea altor vieți,
clopotele'n Voroneți...

Numai ceață-i, numai nor
cerul Cernăuților;
numai poteri și pribegi
din Ceahlău pînă'n Bucegi...

Din Bucegi la Severin
doar tîlhari de neam străin;
țara'n lanțuri crunt se sbate,
între porți însîngerate.

Mor cu miile rumâni,
le mîncă inima cîinii;
n'are cine să le sape
gropi în care să-i îngroape.

Bozu-i țar, doamnă-i neghina,
dela Dorna la Tighina;
ca un iad spre noi se'nhoalbă
Marea, la Cetatea Albă...

Duși au fost sub bici să cadă,
spre Siberii de zapadă,
ca muți, macri mucenici,
toți flăcăii de pe-aici...

Plînge-s'ar și n'are cui
sufletul Ardealului,
Că n'are voinicii-i toți
să se apere de hoți...

La graniți ce se destramă
îți lași sîngele drept vamă;
smulg vrășmașii și desleagă
ce-ai în gînd, ce-ai în desagă...

Ca din piatră, ca din fum,
unde calci îți iasă'n drum;
unde lucrî, unde mături,
te trezești cu ei alături...

Iau măsura pasului,
gîndului și glasului,
cuțitului din serpar
și focului din amnar...

Vreau sufletul să ți-l prindă
din a ochilor oglindă,
și-apoi luat, pe grea dobîndă
ca pe-o vită să te vîndă.

Să te vîndă, să te ducă
ca pe-un rob, ca pe-o nalucă,
sub bătaia vîntului,
spre fundul pămîntului...

Stau la pîndă pe aproape,
vreau de vii să ne îngroape,
odată cu Dumnezeu,
unde-o fi lutul mai greu...

Garduri cad, se uscă vița
la Hotin și Sucevița,
cresc doar ghimpii spinului
de-urîtul străinului...

Pe-unde trec cu oști și oști,
țara nici c'o mai cunoști,
pe-unde vin cu noui ciocoi,
rămînem ca vai de noi...

Moșnegi și copii de-o șchioapă,
n'o să-i ierte nici în groapă,
pînă'n veacul veacului,
pe călăii neamului.

Domnul ziua n'o amîie,
să-i vedem numai călcîie,
tălălîmbi și fără spor,
cu corbii pe urma lor.

Cînd spre-Ardeal în gînd mă'ntorn,
parcă-aud furtuni de corn
și de-atîta furie oarbă
prinde sîngele să-mi fiarbă...

Trec dealul Feleacului
tot nepoți de-ai Iancului:
geme drumul sub picior,
cum gem ei în țara lor...

Tac tăcere ca de stîncă,
parcă inima și-o mîncă;
parcă-odată cu mălaiul
mîncă-și doina, mîncă-și graiul...

Gîndu-și caută-adăpost
în măririle ce-au fost
și de luptă 'ncins rămîne,
pîndind zilele de mîne...

Și cum trec cei moți, domol,
numai ochi-i dau de gol,
ochii cu-ale lor cuțite
de răsmerițe mocnite...

Duși de semne, duși de șoapte,
drum își iau spre miazănoapte,
cu-uitături și fețe crunte,
parcă-l au pe Iancu'n frunte...

La răscruci pe unde-apuci,
fulgerînd țîșnesc haiduci,
în năvala cailor,
în drumul tîlharilor...

Pe dealuri, ce'n ceți se'nglugă,
potere se'ncurcă'n fugă;
peste rîuri fără punți
trec pietroși voinci spre munți...

Trec să moară ca'mpărații
unde-s mai înalți Carpații;
drepti să cadă, ca'n povești,
cu ochii spre București...

Cît îi Maramureșul
toți le-așteaptă iureșul
și, veghind, ne'nduplecătă,
îi așteaptă țara toată...

Crunt să salte în picioare
din hotare în hotare,
să se scuture de jug
dela Tisa pîn'la Bug...

Răsvrătind hotare ciunte,
creste mîndră, cît un munte,
din a stepelor hrisoavă:
umbra lui Hatman-Potcoavă...

Ah! cît ține 'ntinderea,
țara fi-va cum vom vrea;
stepa'n visu-mi se trezește
grăind iar moldovenește...

Cu iuți arme, făr'de număr,
drepte'n cremenea din umăr,
cu cuțite grele'n teacă,
țara'n haiducie pleacă...

Cu pornire dîrză, dreaptă,
neamul rabdă și așteaptă
cea din urmă încleștare,
unde-o fi lupta mai mare...

Nenorocul nu-l alungă
clopotele trase'n dungă...
Țara albă, țara mea
strînge pumnul pe prăsea...

Și cu arma grea, flămîndă,
ține-se de-oțel, la pîndă,
pentru zorii-i ce-or să vie,
pentru tot ce-o fi să fie...

Aron COTRUȘ

Din vol. *"Drumuri prin furtună"*, Madrid, 1951 (a nu se confunda cu poemul care poartă același titlu^{*)} publicat în *Almanahul ziarului "Cuvântul"*, 1941 — neinclus în vol. *"Aron Cotruș — Opere complete"* întocmit de Nicolae Roșca, Editura "Dacia", Madrid, 1978).

^{*)}_____

Vezi poemul în primul volum al antologiei de față, pg. 111.

SCRISOARE

Dragă frate Geto-Dac,
 Nu ți-am scris de-un sfert de veac,
 De când țara a căzut,
 În robie și sub cnut.
 De când osândesc poporul,
 Lanțul, foamea și pistolul.
 Dar nu-mi socoti tăcerea,
 Ci năpasta și durerea,
 Nedreptatea și urgia,
 Că ne-au jefuit moșia.
 Lăcuste înfometate,
 De prin stepe blestemate,
 Au căzut nouri pe sate.
 Rod grădinile în floare,
 Ne sorb apa din izvoare,
 Neucid frații, părinții,
 Schingiuesc în temniți sfinții.

* * *

Doamne! Mii de creștini pier,
 Sub cortinele de fier.
 Prigoniți și deportați,
 Se sting scumpii noștri frați.
 Dragi arcași și voi stejari,
 Scăpați țara de tâlhari
 Și spuneți-mi ce să fac
 Pe toți românii să'mpac?
 Să strigăm în lumea 'ntreagă,
 Pentru glia noastră dragă,
 Pentru munții pleșuviți
 Și țărani chinuiți.
 Să nu trăim în deșert,
 Ci cu arma lângă piept,
 Ca haiducii cu oțele,
 Scapere păgânii'n ele.
 Îneca-s'ar coala'n Bug,
 Să ne scuturăm de jug.

Tot pribeag de ani cum sunt,
Lupt și scriu câte-un cuvânt,
Pentru crezul nostru sfânt.
Caut prin nori un strop de soare
Pentru neamul care moare.
Într'o țară ca un rai,
Nu-i o coajă de mălai.
N'are azi românul, frate,
Nici măcar o țăndră'n spate.
Duc surghiunul înainte,
Spre-ale noastre dragi morminte.
Face-m'aș ca Vântul Mare,
Ca să sbor pân' la hotare.
Strecura-m'aș și pe brânci,
Testament săpat în stânci.
Strecura-m'aș până'n zori,
Plaiuri verzi fără miori.

* * *

Să străbat drumul cel greu
Și s'ajung sus pe Rarău,
Să chem satele străbune,
În răscoală să s'adune.
Neamu'ntreg cu Căpitanii,
Să înghețe toți dușmanii.
Codrii cu brațe de fier,
Să văd mișeii cum pier.
Să urcăm din vale'n deal,
Pe urma lui Decebal.
Trăzni-i'ar Domnul de Sus,
Pe tovarăși și pe Rus.
Să se scrie'n cronici, frate,
Mare "SFÂNTA LIBERTATE".
Și-apoi, mamă, pot să mor,
Lâng'al Dornei drag izvor,
Sub cetini și curcubeu,
În Țara lui Dumnezeu!

Brasilia, 27-11-70

Dumitru PAULESCU

22 SEPTEMBRIE 1939

De câte ori ghirlande mari
 De albe flori
 Îmi trec pe dinainte
 Îmi vine'n minte
 Toamna-aceea'n care-au fost
 Atâția morți
 Atâtea flori
 Și-atâtea albe, sfinte
 Oseminte.

Mirosul greu de albe crizanteme
 Ca pentru morți crescute
 În reavănul pământ hrănit
 Cu sângele și trupul lor,
 Și azi plutește în văzduh
 În zilele ce-aduc aminte
 De lungi convoiuri funerare.

Atâta tinerețe'n strai de sărbătoare
 Pășea încet și greu,
 Senin și rar
 În urma nevăzutelor sicrie
 În care-atâția morți trăiau pentru vecie.

Era atâta tinerețe
 Și-atâta jale stăpânită
 Și-atâtea amintiri însângerate'n
 Suflet...
 Atâția morți
 Flori albe ce mureau...
 Erau atâtea flori și-atâtea lacrimi
 Cât ochii nu puteau de jale să mai plângă!

Leonida LUTOTOVICI

S'a întors un om în sat

Mergea'n amurg un om pe drum...
În sat ieșea din coșuri fum,
Copiii osteniți de joc
Ceaunu' l-adăstau la foc...

Măicuța robotea'n pridvor...
Copiii îi cereau de zor
De cină și'ntrebau mereu
Dece-i departe Dumnezeu.

Dece tăticul nu s'a 'ntors...
Pisica a sfârșit de tors.
Mămica a ieșit în prag...
-O, doamne dragă, Sfinte drag!...

Un om 'n ogradă c'a intrat
El fața nu și-a arătat...
Un greer țârâia în tindă
Și candela doar priveghea sub grindă!

Leonida LUTOTOVICI

Din vol. "*O altă lume*" (1939 – 22 Septembrie – 1964). Col. "Dacoromania", Madrid, 1965.

PRIMĂVARA DIN VIS

Am visat o primăvară,
O minune pe pământ.
Mugurii creșteau în taină
Și în adieri de vânt.

Peste țarini aurite,
Picurau stele aprinse,
Re 'nviind o nouă viață
În atâtea inimi stinse.

Peste tot, un câmp de flori,
Ca'ntr'un rai fără sfârșit.
Rânduri, rânduri de cocori,
Se'ntorceau spre răsărit.

Pajiști verzi de Bucovine,
Sfinte praguri basarabe,
Numai lacrimi și suspine,
Plaiuri dragi, plaiuri moldave.

Dulce, sfântă primăvară,
Înflorită'n visul meu,
Strânge-ne de prin străini
Și ne du'n freamătul tău.

Brasilia, 21 Martie 1983

Dumitru PAULESCU

Revista "*Carpații*", Madrid. Redactor: Traian Popescu. Anul XXVII, Nr. 37, Apr.-Iunie 1983.

CÂT NU SE STINGE LUMINA

(În amintirea mamei poetului N. S. Govora)

Cât nu se stinge Lumina în noi
Și arde scânteia divină,
Urcăm senini, poveri și nevoi,
Iar lumea ne pare-o grădină.

Primit-am raza sfântă în dar,
Ce-a'nflorit pe plaiuri edene,
În suflet sădești cerescule har
Izvorul iubirii eterne.

Candeli s'aprimdem în noaptea cea grea,
Rodească în inimi dreptatea.
Stingă-se'n hăuri năpasta cea rea,
Dă-le, Doamne, la robi Libertatea.

Brasilia, Postul Mare, 1983

Dumitru PAULESCU

Revista "*Carpații*", Madrid. Redactor: Traian Popescu. Anul XXVII, Nr. 37, Apr.-Iunie 1983.

Marș de unire și de luptă

Un glas din adâncuri ne cheamă la luptă
E sângele celor căzuți;
Ce n'are odihnă în Patria frântă
De vremi și nemernici vânduți!

Sub cnut bolșevic, Românul se sbate
Copiii de foame se sting;
Altarele sfinte ne sunt dărâmate
Căminele'n flăcări se'ncing.

Sunt smulse din sate convoaie române
Ce'n drumul Siberiei mor;
Copile, cu sila târâte'n rușine
Ne strigă plângând, ajutor!

Ogorul pe care strămoșii-l păstrară
Cu spade și ghioaga'n trecut,
Mișeii tovarăși cu Rușii-l furară
Căci astăzi e fără de scut.

L'al Patriei strigăt, s'adună Români
Sub umbra drapelului sfânt;
În iureș năpraznic sdrobi-vom păgânii
Ce'n calcă al Țării pământ!

Prin ploaia de gloanțe zâmbind de vom trece,
Chiar moartea fugi-va de noi;
Pășind peste leșuri cu sângele rece
Din jertfe s'or naște eroi!

Semnal de alarmă îl cer viii și morții
Din plaiuri cu sate ce pier;
Unirea-i porunca, jurați frați cu toții
Să'nfrângem "Cortina de Fier"!

Traian MIRON

MURIA O FRUNZĂ

Între dor și veșnicie,
Ora lăcrima târzie.

Vegheau stele lămurate
Străina străinătate.

Numai sdrențe, solitară,
Frunza se gătia să moară.

Hăt demult, în veacu-i drag,
Era verde, și de fag.

În dungă-i doinia, subțire,
Buga dela mânăstire.

Dar hingherii din Apus,
Doina la mezat i-au pus.

Codrul l'au făcut sfăroagă.
Și-a pornit frunza pribeagă.

Ros, acasă, de străini,
Plângea Fagu'n rădăcini.

Călăii-l sileau să crească,
Ie roșie, rubașcă.

Frunza din străinătate,
Cerșia pe la porți dreptate.

N'avea cine s'o desmierde:
-Fugi de-aicea!... Ai fost verde.

Singură'n străini, departe,
Frunza coboria în moarte.

Clin de sdreanță'ngălbenită,
Ceru-i mai zâmbia ispită.

Și cum ea-și bocea aleanul,

Gol rânjia meridianul:

-N'are aur!... Ce să-i fure
Purității de prescură?...

Dă poruncă mâniaoasă:
-Du-te-acasă!... Du-te-acasă!...

Greu să știe tărăbarul
Unde-i legea și hotarul,

Că frunza'n săracu-i strai,
Mai poartă splendori de rai...

Între dor și veșnicie,
Frunza S'A TREZIT A ȘTIE,

Și muria frumos, tăcută,
Bându-și ora de cucută...

.....
Când m'am înturnat din vis,
Mai plângea masa de scris...

13 Februarie 1968

Vasile POSTEUCĂ

Revista "*Drum*" (Serie Nouă), Mexico City, Mexic. Anul IV, Nr. 1, Ianuarie-Martie 1968.

DATINA STRĂBUNĂ

Veche datină străbună,
Lângă plai ce paste ciută,
Unde codrul frunza-și sună,
Cântă vântul din lăută...

Cântă'n ramura de brazi
Vântul binecuvântat...
Și-a trezit din somn un cneaz
Ce mormântul și-a lăsat...

Și-acum umblă pe pământ
Pe la fiecă răscruce...

După ramuri, după vânt,
După dorul care-l duce...

Fără chip și fără nume,
Doar cu duhu'n uși bătând...
Eu, că-l văd singur pe lume,
Îl adorm la mine'n gând.

Ion ȚOLESCU

Revista "*Carpații*", Madrid. Anul XXIII, Nr. 9, Februarie-Martie 1978. Vezi și volumul autorului "*Din nopți cu sânziene*" (Madrid, 1978) și schimbarea produsă la primul distih din ultima strofă.

Ora semnelui de întrebare

Cine
ar putea înceta apelor, în noapte
cântul?...

Cine
ar putea stăvili
vântul?...

Cine
ar îndrăzni să otrăvească mirosul
dulce
al florilor;
sau trilul fermecat al privighetorilor?...

Limba,
când vorbește, urmează oare, în spațiu,
cuvântul?...

Vulturul, în zbor,
știe că sărută cu umbra-i
pământul?...

Soarelui,
lumina să-i fure,
cine'ar putea?...

Morții,
tăcerea,
ce muritor a întrerupt-o cândva;
cu mâna lui,
cu gândul lui,

cu vrerea lui?...
 Stau
 Mă'ntreb...
 Și nu găsesc răspuns!

Nicolae NOVAC

Revista "*Drum*". Anul V, Nr. 2, Aprilie-Iunie 1969.

Noi nu ne-am născut în zadar

Comandantului *Horia Sima*

Noi nu ne-am născut în zadar,
 Noi n'am risipit sfântu-Ți har
 Nici prin ce-am trait și trăim,
 Nici prin ce gândim și simțim!
 Tu Ni L-ai dat, spre noroc,
 Drept Sfânt Arhanghel-Prooroc,
 Pe Cel ce-asemeni Codreanului
 Fu sfânt pândar Neamului.
 Când Ți-om putea mulțumi?
 Cum Ți-om fi noi vrednici fii?
 El, inspirat de-al Tău har,
 Ți-a ridicat un altar;
 Noi pe altar am jertfit
 Tot ce Corneliu-a gândit:
 Mii inimi puri de martiri;
 Mii începute zidiri!
 Azi, de ne'ntrebi ce-am făcut,
 Noi Ți-amintim de'nceput,
 Căci am rămas ce-am fost ieri,
 Nici când trădând, nicăieri!
 Fi bun cu noi, Doamne Sfânt:
 Ce ni-i mai dat pe Pământ?
 Orice ni-i dat, bine ști,
 Noi știm plini a jertfi!
 Fii cum ne-ai fost, priincios!
 Noi Te-om cinsti *bucuros!*

Emanoil CARABAȘ

Revista "*Carpații*", Madrid. Anul XXIV-XXV, Nr. 17-18, Mai - Iulie 1979.

LA CEI CINCIZECI DE ANI

Cu brațul tău, Căpitane,
Crestând în neam,
Nădejdea și Gloria,
Peste veacuri,
Adumbrate de clisă,
Ai rupt în două, istoria!...

În crezul tău de trăire
Spre nou destin,
Din Carpați în hotare,
Legionarii
Au dospit în adâncuri
Cetate de vis și altare...

Prin jertfa ta de legendă
Ai smuls omul
Din robia tăcerii...
Deschizându-i
Vrerea străbunilor Traci
Și poarta spre calea 'nvierii!

Din Bug pân 'la Tisa și Pind,
Un neam întreg
luptă, suferă, moare...
Dar gândul tău
biruitor îl suie
pe culmi de lumină și soare!...

Ilarion ALBU PETRICAN

Iugoslavia

Revista "*Carpații*", Madrid. Anul XXIV, Nr. 14, Noiembrie – Decembrie 1978.

ANIVERSARE

Din crinul nepătat al Vreii nesfârșite
Potir purtat pe culmea boltirei de safir,
Sub cetini picurat-a, adusă de ursite,
Lumina strânsă'n taina uleiului de mir...

O singură scânteie, desprinsă din văpaie
Purtată fu de Vrere spre tainicu-i destin,
Svârlită prin furtuna de ghețuri și de ploaie
Spre sufletul serafic din omul carpatin...

Grăunte plin de visuri, căzut pe loc prielnic!
A răscolit în inimi tăcerea prinsă'n veac,
Acolo unde arde, într'un nestins jertfelnic
Tămâia veșniciei a sufletului trac!...

Puterea nevăzută ne-a hărăzit menirea
Să dăluim în stânca trăirilor de-acum,
Sub semnul dăruirii – așa cum cere firea –
Hlamida altor zile, lumina altui drum...

Peste dureri și patimi, rug aspru de urgie,
Cincizeci de ani de jertfe stau piatră de'nceput.
Din miile de cetini, scăldate'n apă vie,
Speranța cântă'n inimi, lumina arde'n lut...

De-acuma peste timpuri vor dăinui martirii
Atâtor suferințe, ofrandă pe altar...
Până veni-va clipa, sub semnul mântuirii,
Să se'mplinească'n lume destinul legionar!...

Faust BRĂDESCU

Champs sur Marne, Franța

Revista "*Carpații*", Madrid. Anul XXIV, Nr. 14, Noiembrie – Decembrie 1978.

VIN LEGIONARII!

Senini, pe marea de vise a neamului,
în ochi cu sclipiri de speranță nouă,
din fabrici și mine, dela carte și plug,
ca un val ce-și cunoaște menirea,
vin legionarii!...

Frângând în ei oboseala și greul,
prin arșiță, vânturi și ploaie,
peste dealuri și stânci prăvălitate,
oaste tânără de vestitori falnici,
vin legionarii!...

Vuesc văile de cant și voie bună...
 Omu-și ridică fruntea spre cer.
 Surâsul renaște în orașe și sate,
 când svonul se 'ntinde tainic în lume,
 vin legionarii!...

Zid ne'nfricat de piepturi călite,
 frunți luminate, pe căi de destin...
 Din Bug pân' la Tisa, din Ceahlău în Pind,
 senini, pe marea de vise a neamului,
 vin legionarii!...

Ilarion ALBU PETRICAN

Revista "*Carpații*", Madrid. Anul XXIII, Nr. 7, Octombrie - Noiembrie 1977.

NU PLÂNGEȚI MAME...

Nu plângeți, mame, feciorii căzuți în luptă
 de le-a fost geamătul lung,
 de le-a fost carnea ruptă,
 sub ploaia grea de foc...
 Și nu-i priviți, ca pe cei lipsiți de noroc
 de li s'a curmat firul
 pe-o cărare uitată,
 pe-un dâmb părăsite,
 de n'au putut măcar să vă cheme
 în clipa în care-au murit...
 Nu-i plângeți, mame, cu lacrimi de dor!
 Au nu știți dece nasc eroii,
 dece luptă,
 dece mor?...
 Azi trupurile lor s'au înfrățit cu pământul,
 cu marea și cerul,
 cu iarba și vântul...
 Dar sufletele lor pentru voi și neam veghează
 deschizând viitorul,
 pe locul unde sângele scurs
 le-a îndoit în țărână piciorul...

Fiți mândre, mame, de feciorii căzuți pentru Țară!
Din jertfa lor de sânge,
biruitor se'nalță
o nouă primăvară!...

Ilarion ALBU PETRICAN

Revista "*Carpații*", Madrid. Anul XXII, Nr. 5-6, Iunie - Septembrie 1977.

R U I N I

Șoptește'n vatra vremii spuza,
șoptesc din veac străbunii mei
ce plâng la Sarmisegetuza
și stau de strajă la Orhei...

Șoptește 'n țărm de veac ruina
din Tisa, Nistru pân'la Mare,
Cetatea Neamțului, Tighina,
Soroca lui Stefan cel Mare...

Ce crunt e plânsul tău de piatră
din jur de lespezi de morminte,
din jur de fiecare vatră
pământule cu brazde sfinte,

pământule cu mir în gene
în ochi deschiși spre veșnicie,
cu mir din flori basarabene
care străbunii 'n noi învie,

care învie 'n noi străbunii
cei dela Putna care vin
și-i văd cu frunza lor gorunii
cei care plâng peste ruini!...

Ce crunt e plânsul din ruini,
ce crunt ți-i chipul de granit,
Cetate Albă și Hotin...
Ioane Vodă cel Cumplit!

Ion ȚOLESCU

Revista "*Carpații*", Madrid. Anul XVI, Nr. 30, August - Noiembrie 1981.

PLÂNGERI

I

Cucule pasăre cobe
Să-mi cânti acum a senin
S'aud cum urcă și vin
Din pământ ascunsele vorbe.

Taina cumplitei tăceri
Să umple gura, fântâna
Crispată pâlnie, mâna
Să facă semnul la cer.

II

Steaua răsare
cărare tăind prin păduri.
Steaua cu alba lumină
punte se face
din cer la pământ
cale fugarului mut.
Frații rămași cu vecia
pe dealul strain.
Trupul lor frânt
pământului pradă.
Osul lor sfânt
scară cu treptele strâmbe
"scară la cer" din pământ.

Maică-mea plânge...
lacrima mea
lacrima mamei cuprinde.
Steaua răsare...
cale de raze din cer la pământ.
Apusul la capătul lumii...
drumul mai lung!
Pădurea dușmană
umbră de spaimă
fugarului mut.
Frăție de sânge
frăție de cruce
lacrimă, vin învechit.

Maică-mea plânge
pașnicul dulcele plâns
umple vasul durerii.

III

Lerui-ler cântec de mult
Caii mei mici și subțiri.
Dușmanul. Hainele firi.
Nădejdea fugarului mut.

Lerui-ler Doamne și Ler
Iarna își culcă pe sat
Neaua, colind înghețat
Boboteze cu ger.

IV

Pasărea nopții-a tăcut.
Curând începutul luminii
nisip și argint risipit
pe pacea pădurii.
...curând sângerii
lungi raze vor trece
pe cerul de stele golit.
Iar eri... iar azi...
lacrimi răsfâng pe pbraz
lumânări sparte, dar lungi
trupuri negre de brazi.

V

Cucule, cucule sfinte
Cântă-mi de moarte și somn.
În negru pântec dorm
Ascunse cuvinte.

Pe palida cruncilor frunte
(lungi linii-zenit și pământ)
Tăcerea așează cuvânt
În albia timpului, punte!

VI

Lerui-ler Doamne...
 Hainule cuc
 tacă-ți cântarea!
 Mi-e sete
 mi-e foame...
 închide-te ușă!
 Lerui-ler Doamne
 și Lerui-ler iară.
 Vecie păgână
 mi-e foame de țară!

Mi-e sete de-o noapte
 pierdut printre vii!
 Deschide-te ușă!

Ioan CUȘA

Ziarul "*Cuvântul Românesc*", Hamilton, Canada. Anul VI, Nr. 63, Iulie 1981.

PSALM ROMÂNESC

- varianta originală -

Tatăl nostru carele ești în cer,
 dă-ne puteri din nepătrunsul tău mister!

Sfințească-se în veci numele Tău,
 peste bine și peste rău!

Facă-se în grabă voia Ta de neînfrânt,
 precum în cer, așa și pe pământ!

Vină așteptata ta împărăție
 și peste această robită Românie!...

Și alungă-i cu fulgere pe derbedei
 de pe trupul și inima ei!

Pâinea noastră, tot mai rară și amară,
 ca pe-o mană cerească, dă-ne-o Tu iară!

Să-ți putem aștepta, încă drepti, Judecata,
 între hoți și nemernici, cu pistoalele gata.

Și ntre grași cărturari, ce de sătui pufăesc
din truda flămândului meu Neam românesc!

Păcatele toate ni le iartă deavalma!
Iartă-ne furia și iartă-ne sudalma,
ce scapă din năpârcile ce'n noi se ascund,
ca haiduci fulgeratici în păduri fără fund!

Tărie dă-ne și răbdare neclintită
dela noi să alungăm orice ispită
și orice cutremur de groază;
să nu poată-alianul în genunchi să ne vază!

Din muscăleasca iobăgie și din furtună,
inima fă-ne-o să ne fie mai bună
și'n țara schimbată în oarbă închisoare,
neamul să crească mai dârz și mai tare...

Și ziduri să zidească, de neclintit,
între noi și între Răsărit!

Din Carpați de'ntuneric, ușor ca un fulg,
spre Tine, o, Doamne, aș vrea să mă smulg,
după ce mi-oi duce, străin printre străini,
pentru-ai mei, pân' la capăt, coroana de spini!...

La Canada, California

27 XI 1958

Aron COTRUȘ

Revista "*Carpații*", Madrid. Anul VI, Nr. 30-31, 10 Martie - 10 Mai 1959 (vezi și varianta de mai jos publicată în ziarul "*Cuvântul Românesc*", 1981). A nu se confunda cu poemul care poartă același titlu din volumul întocmit de Nicolae Roșca: "*Aron Cotruș — Opere Complete*" (Ed. "Dacia", Madrid, 1978), pg. 462, ciclul "Poezii publicate în diferite reviste".

PSALM ROMÂNESC

Tatăl nostru, carele ești în cer,
dă-ne puteri din nepătrunsul Tău mister!

Sfîntească-se, prin timp și peste timp, numele Tău,
peste bine și rău!

Facă-se de-a pururi voia Ta de neînfrânt
precum în cer, așa și pe pământ!

Vie a Ta așteptată împărăție
și peste-această robită Românie!

Pânea noastră, tot mai rară și amară,
ca pe-o mană cerească dă-ne-o Tu iară,

Așteaptă să-ți putem, încă drești, (primi) judecata,
între aduși-de-vânturi cu pistoalele gata!

Păcatele toate ni le iartă de-a valma!

Iartă-ne furia și iartă-ne sudalma!
și dușmăniile aspre, ce'n suflet ni s'ascund,
ca haiduci fulgeratici prin păduri fără fund!

Tărie dă-ne, și răbdare neclintită,
dela noi să alungăm orice ispită
și orice fugarnic cutremur de groază:
dușmanii să nu poată în genunchi să ne vază!

Din ghiarele capcânilor și din furtună,
inima fă-ne-o să iasă mai bună!
Și'n țara, preschimbată în oarbă închisoare,
neamul să crească mai dârz și mai tare!

Și ziduri să dureze, de neclintit,
între noi și între Răsărit!

Din Carpați de'ntunerec, usor ca un fulg,
spre Tine, o, Doamne, aș vrea să mă smulg,
după ce mi-oi duce, străin printre străini,
pentru-ai mei, pân'la capăt, coroana de spini!

La Canada, California
27 XI 1958

Aron COTRUȘ

VIZIUNE

Mai trece-un an, un an de depărtare
de țara mea în care m'am născut.
Acolo soarele răsare și'n anii lungi de închisoare
doar cerul ei în viață m'a ținut.

Mi-e gândul călător pe Olt la vale
rostogolit prin codrii despuiți,
din pulbere strămoșii să-i răscoale
pe crestele abrupte de Carpați.

Aud în urma vremii ce se duce
tălângile în sunetul lor trist
și parcă văd tot neamul meu pe cruce
în înălțarea lui spre Christ.

Prea mulți au fost și prea amarnici, anii.
Pământul scump să-l văd voi mai putea?
Noi ne vom duce, dar rămân vultanii.
După viforniță mereu răsare-o stea.

Radu BUDIȘTEANU

Ziarul "*Cuvântul Românesc*", Hamilton, Canada. Anul VII, Nr. 71, Martie 1982.

LĂSAȚI-NE CÂNTECUL

Lăsați-ne măcar cântecul,
Cântecul nostru de veacuri și lumină.
Ne-ați osândit destul neamul;
Ne-ați jefuit destul țara și grădina.
Lăsați-ne satele noastre străbune,
Cu altare străvechi și sfinte,
Cu țărani muncitori și chipeși,
Cu mii de cimitire și morminte.
Nu vă atingeți de-al nostru pământ,
Că noi de mii de ani îl arăm
Și nouă ni l-a dat Domnul cel Sfânt,
De lifte și barbari să-l apărăm.

Nistru și Dunărea duc mereu cu ele,
Lacrimile noastre de veacuri,
Că neamul nostru numai prin lupte grele
Și-a păstrat ființa, credința și glia.
Nistrule, Nistrule, frate năzdrăvan,
Du cu tine năpăstuirile noastre toate;
Du crivățul hain dela noi, bruma și rugina;
Du-le dela noi cât mai departe
Și'ngroapă-le'n deșerturi și stepe.
Îngroapă-le 'n Urali și Siberii;
Du-le, te rugăm, du-le măi frate.

Dumitru PAULESCU

Ziarul "*Cuvântul Românesc*", Hamilton, Canada. Anul VII, Nr. 71, Martie 1982.

EXTRA

Desen de Catul Bogdan

Vulturul și columba

Între vulturi a izbucnit odată
 Război cum n'a fost vreme 'ndelungată.
 Pliscuri și ghiare, ridicate, crunte,
 S'au năpustit, vârtej, ca să se 'nfrunte.
 Cei mai viteji, pieriră toți în luptă,
 Hultani și șoimi, și, vreme ne'ntreruptă,
 Încăierarea întrecu urgia
 Și cu avântul și cu dibăcia;
 Așa încât văzduhul s'a mânjit
 Cu sângele trufaș sau biruit
 Și-un timp întreg, din câte timpuri sânt,
 Căzură aripi din tărie pe pământ.

Dar îngerii, porumbeii-ai sfinteii mile,
 S'au întristat că vulturi și acvile
 Duc luptă 'n cer pe viață și pe moarte —
 Și, mai de-aproape și de mai departe,
 Se străduiră să se facă pace,
 Căci pacea, porumbeilor le place —
 Și, într'o zi sau într'o seară,
 In stoluri cârdurile se 'mpăcară.

Și, cum e dat, la pace-i și ospăț
 Și, din nărav și din învăț,
 Războinicii poftiră și porumbeii oaspeți,
 Dar nu ca să-i cinstească, ci să-i mănânce proaspeți.
 Că s'au stârnit un jaf și un măcel
 De n'a putut scăpa un porumbel
 Și sângele vărsat
 A fost mai mult de cel nevinovat.

Tudor ARGHEZI

Sângele tău mi-a tulburat copilăria

— în memoria lui Vasile Christescu —

Copil fiind pe masa mamei
ți-am văzut, în ziar, fotografia.
Te-au împușcat barbarii și te-au atârnat în jos:
Sângele tău mi-a tulburat copilăria.

Erai mândru ca un brad al Carpaților
Și pe chip purtai de la neamul tău, azima pe altar, Omenia.
De ce ți-a fost dat, să cazi fulgerat?
Sângele tău mi-a tulburat copilăria.

Tânăr, locul ți se'nscie printre sfinți,
Monument ce-l zidește, an de an, vecia,
Falnic luceafăr doborât printre morminți:
Sângele tău mi-a tulburat copilăria.

Niciodată n'o să se stingă amintirea;
În mine și astăzi mai există ziarul și fotografia
Cu tine, sânzurat, atârnat pe trepte în jos:
Sângele tău, fluvii de sânge,
mi-au tulburat oglinda lacului interior, Copilăria.

Ovidiu VUIA

Ziarul "*Libertatea*", New York. Anul VI, Nr. 51, Noembrie 1986.

Ultima și suprema jertfă

— memoriei eroului Ionel Golea —

În loc de Motto: Am păstrat pe 'mâni și pâni', ca'n unele versuri cotrușiene, pentru a da poemului primitivitatea scrisului ieșit de sub mâinile bătătorite și brăzdate de vâne groase ale unui țăran din satul de origine al lui Ion Golea, strănepotul lui Horia, fratele bătrânului său tată, "*Uncheșii*" pictorului St. Dimitrescu.

Cu gândul la Fapta lui Ionel Golea, iată cu cine a vroit să se identifice, umilul și încercatul meu suflet. Așadar, nu am făcut altceva decât să răstălmăcesc murmurul tainic, glasul venit de departe, din veșniciile neamului:

În tranșee frații tăi au fost uciși
Sub cerul Apocalipsei roșii, unul câte unul, pe rând,
Dușmanii au trimis să le sfărtece inima, haite de câni.

Ai rămas, tu și codrul lui Eminescu, pustiu și plângând,
Singur, cu steagul țării tale în mâni.

Privești înapoi, să fugi te opresc morții
Și străbunii coborîți din Istorie,
Căci toți nu mai sunt pe vatra lor stăpâni.
Înapoi te-așteaptă bejenie fără glorie,
Singur, cu steagul țării tale în mâni.

Înainte vezi cum se desfășoară
Armatele călăilor, furiilor, hoțelor...
Închinându-te satului de pe Târnave și sfintei pâni
Pornești, cu pieprul gol, contra gloanțelor,
Singur, cu steagul țării tale în mâni.

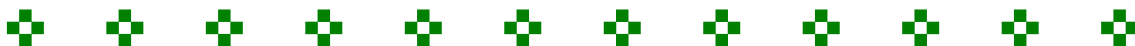
Te-au doborât, sfârșindu-ți Calvarul
Groapă fără cruce sub sângerosul cnut.
Din trupul tău, încet, va crește altarul
Învierii Românilor, din nou în casa lor stăpâni.
Și veciile ca soarele vor străluci, pe locul unde ai căzut
Singur, cu steagul țării tale în mâni.

Ovidiu VUIA

Ziarul "*Libertatea*", New York. Anul VI, Nr. 55, Martie 1987.

Desenul: Demian

FĂCȘIMILE

Desen de Catul Bogdan

August pl. 23 - diavoleana
anversare....

August, tu lună hoiuă,
 Oni răvăsești anii grei și fineri;
 Lumina și ploaia ta străină -
 blesteme de-ale Sfântei - trueri -
 răsunpăra păcatele ceute,
 ce, multe,
 s-au culbarit către Români mei,
 făcându-i nișei,
 nevoi și
 ni junci -
 slugi la borșari
 nedreptul meu de cesari!

Tie, Române, ce ni nîie
 frate, ce ni nîie,
 otrava
 mârșavă
 ti-au dat ce să bei,
 uneltele judei! -
 din mîșă de aur
 să nîti să esti gliaur
 și să 'esti ~~un~~ Român
 urât să fii stăpîn!

Manuscrisul poeziei "August" de Ion Golea (variantă) - pg.1

Tu oi uitat...
 dar, peste orii cu săcat
 venit-a vânt răserător,
 pimenitor...
 ai-alea sau din zgora ta botuava,
 cu ~~zborul~~ ^{zborul} de lava;
 feciori cu suflet de zurturi
~~nelămurat~~ ~~și~~ ~~zburător~~ ~~de~~ ~~în~~ ~~înălțimi~~ ~~de~~ ~~în~~ ~~înălțimi~~
 nelămurit! ~~nelămurit~~ ~~și~~ ~~zburător~~ ~~de~~ ~~în~~ ~~înălțimi~~ ~~de~~ ~~în~~ ~~înălțimi~~
 Barbați cu ochi de oulturi și care clo-
^{fișă pimejoli-}
 crești avieri de maine și astăzi!
 Din avia ce maine înmure-va pulcagul
 vulcanul de ora
 de jar și de zgora
 ce va împinge până în din Carpatul!

Manuscrisul poeziei "August" de Ion Golea (variantă) - pg.2

Rugă

Lui Nicolae Petra

Doamne, înfloreste sufletul meu
 Cum înfloresti pe cer curcubeul
 Din raze de soare și din stropi de apă
 Și din lumina lui, lumea Ți adapă.

Dragostea mea pentru Tine, fă-o cunună
 Impletită din argintul borangiuului de lună
 Și la umbra ei, lumea Ți adună...

Iar lacrima neînțelesei dureri
 Transform-o în platoasă de vieri
 Ce nu caută desfătări nici plăceri,

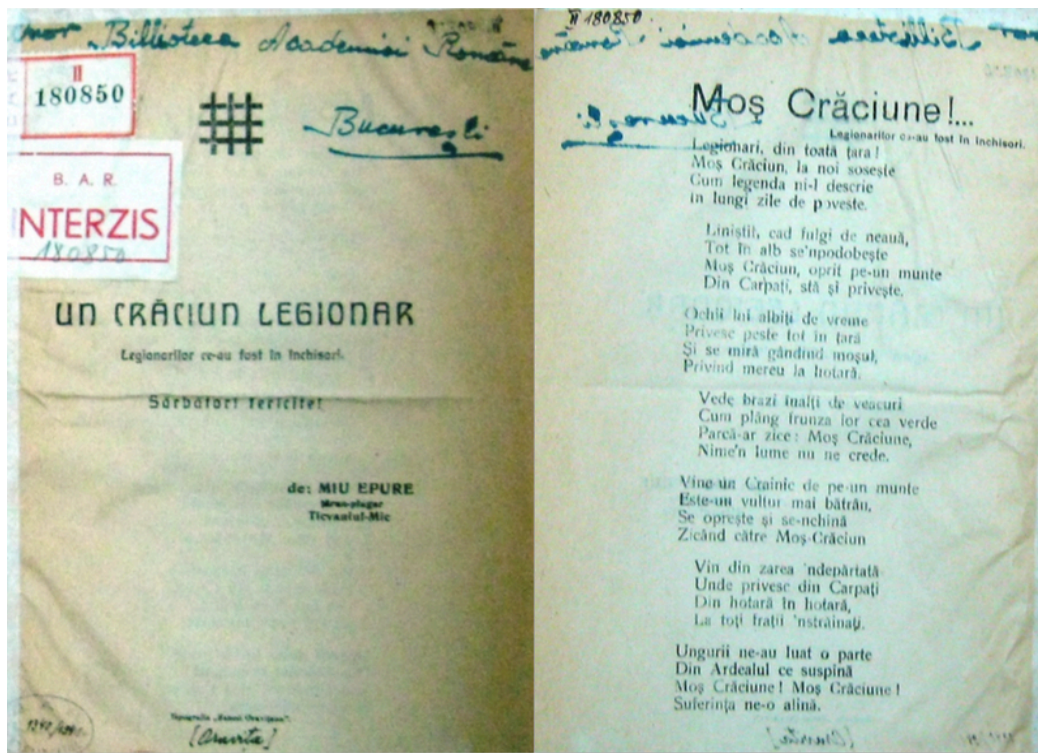
Pentru a putea mărturisi cât ești de mare și sfânt
 Înflorind unii, între cer și pământ,
 Lasă-mă să te preamăresc în curșii și în lăzii să te cânt.

Asta, Doamne, ruga îmi este
 În ceasul când coborî din poroste
 Și te apleci ca o sfântă vâpaie
 Să mângâi sufletul răbului Tău, Nicolae

Nicolae Hoșuc

DRUM

Anul 2, Nr. 3, Iunie, 1966

Poemul "Moș Crăciune!..." dedicat "legionarilor care-au fost în închisori". Oravița, 1940.

AVATAR

*Imi cade gândul obosit în pleoape
ca umbra serilor îndoliate'n lacuri...
Acelaș soare, aceleași nopți de veacuri,
aceleași stele-adorm clipind pe ape.*

*Cu fruntea'n iarbă-aud cum sue duhul
din necuprins în rădăcini și'n foi...
Acelaș har de raze cade'n noi
din lniștea ce-a 'nlăcrimat văzduhul.*

*Doar visul ne desparte de trecut...
Poate cândva am fost păstor pe lună...
O, sufletul dece nu vrea să-mi spună
povestea tainei jerecată'n lut...*

Ion Țolescu-Văleni / Revista "Munții Apuseni", Anul I, Nr. 2, Oct. 1938.

Rătăcirii

*Sunt singur și nimeni n'aude cuvântul
Dreptății mele închisă'n durere –
Aici în pustiul unde-mi oprii sborul
Pe-un nor de cenușă la fel cu pământul
Din neuitate=amintiri de tăcere,
Și lungi popasuri scäldate'n roua
Miezului nopții, strâns 'n fiorul
Clipei de spaimă și 'nsingurare, —
Când la ivirea-mi de vis și pace
Goale fantasme tugeau în lună
Uitând descântecul ierbii amare
In gura șerpilor, strânși în nebună
Dorință de sboruri stelare.*

*Aici e lumină prea multă — și îmi pare
Străină întinderea, necunoscută...
Aici stam adesea'n uitată visare
Spălându-mi aripele'n ploii de 'ntunec,
Cu gându' 'noelit în tăcere crescută
Din iarba grădinilor Sfinte.
Lin tremurată 'n spon de cântec
Veșnic de laudă și preamărire...
Poate nu chiar aici, prea strălucite
Ftre de nor se desfac și mă lasă
Să cad în goluri fără sfârșire...
Dar nu de-atunci să-mi aflu locul
Vechilor liniști?... O, cum m'apasă
'Nalta lumină și mă gonește
Spre nu știu care nemărginire?...
Să plec acolo, poate Focul
Nu s'a stins încă și mă dorește.*

de GEORGE IONAȘCU

Cântec de slavă

Dormiți, dormiți, feți noștri luminați,
 Odiuna prinse bine oseneii voastre de bărbați.
 Steagurile nu s'au plecat,
 Ajuăga pân' la voi mușumitele murmure
 Ale străunilor cu chivară și cu secure,
 Pământul nu 'n zadar s'au lost desieienit,
 Cu păsul vostru de metal și de granit.
 In vinele voastre șubrede, bătrâne,
 A mai rămas ceva din voi și mai rămâne.
 Simțim ades cum gâgăie, măreț, nestăvilit șuvoiu,
 Sângele iășnit ce curge de departe, dela voi.
 Mâna asta veștejită nu mai tremuică,
 Incepe kar să ardă
 Și fiecare braț, nou răsvrătit, se face bardă.
 Pruncii pe cari i-ați lăsat niște lăstari — Domnul
 se 'ndure !—

Cresc ca'n poveste, până mâine sunt pădure.
 Țara își întinde mâinile pe la fund,
 Vă caută pe sub răzoare streine,
 Să vă mângâie 'n somnul vos' profund
 Și-oricât de-adânc ar fi, parcă tresare
 Trunchiul neputrezit, ca subț o sărutare.
 Toți, într'acolo, toți fugim mereu
 Și in adâncul marei noastre vetre, ca 'n fund de eleșteu,
 Se scurge tot ce-a fost odată viu,
 Intru acelaș mare subțeran sicriu.
 De-acolo suie ca o sevă-groasă'n glie
 Și holda-și soarbe hrană, nădejde și tărie.
 Decât putred de viu, cerșind morții 'ndurare,
 Mai bine fulgerat năpraznic, precum stelul tare.
 Din osul vostru umilit și țărănesc,
 Țara-și hrănește osul ei domnesc
 Și marginile până acolo se întind,
 Până unde aude oasele voastre tresărind.
 Când nu trosnesc morminte dedesupt,
 Țara se spulberă, hotarele s'au rupi.
 Lăsați femeile să tot bocească 'n limba lor !
 De un' să știe ele că moartea-i o altă primăvară
 Din adâncuri, o năvală, un zăpor ?
 Somnul răpune osteneala voastră de bărbați.
 Dormiți, dormiți, feți noștri luminați !

HORIA NIȚULESCU

B a s m

Măi, ce Făt-Frumos blestemat am fost eu!

*N'am răpus nici-un smeu,
n'am tăiat nici-un cap de balaur...
In fața mea s'au închis toți codrii de aur.*

*Palatele de mărgăritare
s'au ferecat cu drugi și zăvoare.
Fântânile, cu adâncul zăcut,
mi-au dat mormoloci de băut.
Stelele mi-au întins aguridă,
grădinile, viermi și omidă...*

Măi, ce Făt-Frumos blestemat am fost eu!

*N'am văzut umbra Sânzenii,
mi-au țopăit, dinainte, stârpituri și sluțenii.
La fiecă pas, în tot locul,
în cărcă-mi sărea Barbă-Cot nenorocul.*

*La toate cotiturile,
mi-a smuls Strâmbă-Lemne pădurile.
Mi-a strâmbat inimă, rămușuri, copaci,
sub luna ruptă de vârcolaci.*

*Pe toate cărările,
Sfarmă-Piatră mi-a surpat depărtările.
Mi-a spart stâncile, munții,
și stemele frunții...*

*In urma mea, din gol, din ruine,
doar vidma năpraznică vine,
vine, gonind, despletită în vânt,
mirosind a mormânt.*

*Zadarnic arunc piepțoni și perii,
pe'ntinsul durerii.
Nimic nu răsare,
nimic nu pune hotare
între mine și vidma cu ghiare...*

*Măi, și-am să dorm, am să dorm, am să dorm,
să nu știe nimeni că dorm,
nici Ușurelul-Vântului,
nici Greul-Pământului,
nici Păsări-Lași-Lungilă.
N'aude, Na-vede, somn fără milă,
fără urmă, fără prăsilă.*

Măi, ce Făt-Frumos blestemat am fost eu!

RADU GYR

SFÂRȘITUL VOLUMULUI
III

© Copyright 2018
Toate drepturile rezervate

C U P R I N S

Lămuriri... – <i>Autorul</i>	5
Recunoaștere – <i>E. Ar. Zaharia</i>	8
Gânduri – <i>A. G. Delafântânele</i>	8
Craiul munților – <i>Ion. U. Soricu</i>	9
Răzvrătire de rob – <i>Gherghinescu Vania</i>	10
Legendă – <i>Gh. Dragnea</i>	12
În amintirea camaradului Sterie Ciumeti – <i>Al. Georgescu-Drăjneanu</i>	12
Totul pentru Țară – <i>Nichita Moșneagu</i>	13
Credință în Cruce... - <i>C. Pârlea</i>	14
Steagului nostru – <i>Ion Negru</i>	14
Ler Nicador – <i>I. Nițu-Nicorești</i>	15
Uricar (I) – <i>Nichita Moșneagu</i>	16
Uricar (II) – <i>Nichita Moșneagu</i>	17
Cântați – <i>Ion Opreș</i>	18
Moșii – <i>Ionel Zeană</i>	19
Îngenunchere – <i>G. St. Cazacu</i>	20
Rugă'n revărsat de zori – <i>Mihail Pinte</i>	21
Balada boerului ce-a scris letopiseț - <i>Radu Gyr</i>	21
Uliți moarte – <i>Pavel P. Bellu</i>	25
Sonet – <i>Grigore Bugarin</i>	26
Țăranii – <i>Virgil Carianopol</i>	27
Cântec – <i>Silviu Lazăr</i>	28
Ceas de rugăciune – <i>Gh. Antonovici</i>	28
“Oglindire'n scuturi” – <i>George Drumur</i>	29
Inscripție la Mănăstirea Dealului – <i>George Petcu</i>	30
Haiducească – <i>Ion. U. Soricu</i>	30
În țara de peste veac – <i>Nichifor Crainic</i>	31
Neam valah, neam al meu! – <i>Aron Cotruș</i>	31
Sborul șoimului – <i>Gherghinescu Vania</i>	32
Slavă Ție – Căpitane – <i>Ioan Al. Bran-Lemeny</i>	33
Marșul legionarilor din Țara Bârsei – <i>Ioan Al. Bran-Lemeny</i>	34
Răboj către frații mei mai tineri – <i>Ioan Al. Bran-Lemeny</i>	36
Haiducie – <i>Petre P. Paulescu</i>	37
Glia Domnului – <i>Ion Țolescu-Văleni</i>	37
Peisaj – <i>Teofil Lianu</i>	38
Petale de gând – <i>Ion Țolescu-Văleni</i>	39
Țara Moșilor – <i>Ion Țolescu-Văleni</i>	40
Mestecenii – <i>Petre Paulescu</i>	40
Meșterul – <i>Aurel Chirescu</i>	41
Magi triști – <i>Aurel Chirescu</i>	42
Aureole – <i>Teofil Lianu</i>	43

Testament – <i>Radu Gyr</i>	44
Întâlnire – <i>Gherghinescu Vania</i>	45
Ectenie – <i>Zorica Lațcu</i>	46
Istorie – <i>George Ionașcu</i>	47
Moarte'n pădure – <i>Mircea Streinul</i>	48
Întristarea fagilor – <i>George Drumur</i>	48
Stingerea livezii – <i>George Drumur</i>	49
Balada prietenului bucovinean – <i>George Drumur</i>	49
Umbrele copilăriei peste Mănăstirea Horecea – <i>George Drumur</i>	50
Prinț de verde	51
8 Noemvrie – <i>Const. Argeșanu</i>	51
Garda!... Căpitanul!... – <i>Leonte Dumitrescu</i>	52
An Nou – <i>Leonte Dumitrescu</i>	53
Sfântă tinerețe legionară!... – <i>Leonte Dumitrescu</i>	54
Căpitane... - <i>Mihail Pinte</i> a	55
Zvon de doliu – <i>Leonte Dumitrescu</i>	55
Muncă nouă... - <i>Leonte Dumitrescu</i>	56
Strigătură la nuntă...	57
Eroul – <i>Mircea Streinul</i>	57
Baladă – <i>Radu Gyr</i>	58
Scrisoare tatii – <i>Virgil Carianopol</i>	58
Cântec de toamnă – <i>C. Pârlea</i>	59
N'am oboist – <i>Virgil Carianopol</i>	60
Închid în ochi minunea – <i>Virgil Carianopol</i>	60
Moș Crăciune!... – <i>Miu Epure</i>	61
Morile de pe Nistru – <i>A. G. Delafântânele</i>	64
Comandante, Comandante... - <i>Ion G. Delafetea</i>	64
Imnul Târnăvenilor – <i>Ion G. Delafetea</i>	65
"August" – <i>Ion G. Delafetea</i>	67
Imortalibus – <i>Ion Al. Bran-Lemeny</i>	68
Crezul meu – <i>Ion Al. Bran-Lemeny</i>	69
Pe-aici – <i>Petre Paulescu</i>	70
Dă-mi înapoi – <i>Petre Paulescu</i>	71
Biruința Legionară – <i>Vladimir Pandele</i>	72
Răstignire – <i>George Ionașcu</i>	72
Tabăra – <i>Petre Paulescu</i>	73
Anul 1938 – <i>Aron Cotruș</i>	74
Prăpăstii de jur împrejur... - <i>Aron Cotruș</i>	75
Nume scris pe-a morții tablă – <i>Aron Cotruș</i>	75
Mucenicul – <i>Aron Cotruș</i>	76
Moța – <i>G. Ursu</i>	76
Ungher de rai – <i>Ion Țolescu-Văleni</i>	77
Sus, pe dealurile Cernii – <i>Radu Gyr</i>	77
Verde – <i>Dragoș Vicol</i>	79

Sunt marele cântec – <i>Ovid Caledoniu</i>	79
Prin munți – <i>Ion Țolescu-Văleni</i>	80
Motiv legendar – <i>Sergiu Cristian</i>	81
În anul nostru – <i>Teofil Lianu</i>	81
Stefan Vodă – <i>George Ionașcu</i>	82
Rostul meu – <i>Petre Paulescu</i>	83
Baladă – <i>Horia Nițulescu</i>	84
Istorie – <i>George Ionașcu</i>	89
Generație – <i>Grigore Bugarin</i>	90
Colind – <i>Ion Frunzetti</i>	90
1 9 1 8 – <i>Aurel D. Bugariu</i>	92
Moment de melancolie – <i>Aurel D. Bugariu</i>	93
Vraje – <i>Ion Maican</i>	93
Cântecele singurătății – <i>Aurel Chirescu</i>	94
Zar – <i>Aurel Chirescu</i>	95
Confesiuni – <i>Aurel Chirescu</i>	96
Rugăciune de greu păcat!... – <i>Eugeniu V. Haralambie</i>	96
Firavă stea... – <i>Aurel Chirescu</i>	97
Artur Enășescu – <i>Pavel P. Bellu</i>	98
Joagărul – <i>Radu Gyr</i>	99
Munți – <i>Ion Siugariu</i>	99
Mâinile tale – <i>Traian Lalescu</i>	100
Punte de poveste – <i>Ion Th. Ilea</i>	101
Ploile – <i>Radu Gyr</i>	102
Poem despre rostul poetului – <i>Radu Gyr</i>	102
Dimineața – <i>Ioan I. Mirea</i>	103
Răsărit – <i>Ioan I. Mirea</i>	103
Ruga lui gorun – <i>Pavel Bellu</i>	104
Plecare – <i>Horia Nițulescu</i>	104
Țara de brumă – <i>Horia Nițulescu</i>	105
Seara cea mare – <i>Horia Nițulescu</i>	106
Sunt frate cu bradul – <i>Aron Cotruș</i>	106
Călătorie – <i>George Drumur</i>	107
Umbre de baladă – <i>Aurel Chirescu</i>	108

RADU GYR

PATRU SCHIȚE DIN CIȘMIGIU

Cișmigiu de primăvară	110
Cișmigiu de vară	110
Cișmigiu de toamnă	111
Cișmigiu de iarnă	111

V. OPRESCU-SPINENI

Mircea-cel-Mare	112
Cântecul Dacului	113
Veniți?	113
Tulnicul biruinței	114
Letopiseți	115
Țară	115
Legionarul	116
Rugăciune	116
Învierea	117
Primăvară dacă	118
Țara din basm	118
Hotărnicie	119
Sbor alb	119
Cântec de stăpâni	120
Ioan-Vodă	120
Țăranii	121

ÎN CRUCIADĂ*Războiul Sfânt***PETRE PAULESCU**

Pe front	125
“Crucea de fier”	126
Boppii	126
Scrisoare mamei	127
Grenadierul	128
Eroii	129
Marea plecare	129
Trec anii	130

ION U. SORICU

Șoimi și vulturi	132
Eroilor	133
Către privighetoare	133
Mult se miră luna plină	133
Pământul	134

HORIA AGARICI*SONETE DE RĂSBOI*

Fulgerătorul	135
Acum... ca și demult...	136
În vâltoare	136
“De-a pisica”...	137
Năbădăi în largul mării	137

V. OPRESCU-SPINENI

Santinela	139
Medalion	140
Ni-s tineri, ageri anii	140
În steпа asta ‘ntinsă	141

ALȚII

Fragment dela Don – <i>A. G. Delafântânele</i>	143
Crăciunul la Don – <i>A. G. Delafântânele</i>	143
Cântec – <i>Cezar Flamură</i>	144
Calea oștenilor – <i>George Drumur</i>	145
Lângă leagăn – <i>E. Ar. Zaharia</i>	146
Atac – <i>Radu Gyr</i>	147
Mormintele – <i>Radu Gyr</i>	148
Întâia chemare – <i>Horia Nițulescu</i>	149
In memoriam – <i>Horia Nițulescu</i>	150
Cruciatul dispărut – <i>Teodor Zuca</i>	151
Moara de pe Prut – <i>Ion Sân-Giorgiu</i>	152
Răvaș de luptă – <i>Aurel D. Bugariu</i>	152
Țigară cazonă – <i>Traian Lalescu</i>	153
Cântec de slavă – <i>Horia Nițulescu</i>	154
Însemnare – <i>Virgil Carianopol</i>	155
Holda izbânzii românești – <i>Ion Th. Ilea</i>	156
Rugă pentru eroii Regimentului 9 Călărași – <i>Traian Lalescu</i>	156

AUREL MARIN

Note de pe front

Iarăși oprim	158
E o lumină, numai una	159
Doar o rază	160
Au rămas	160

VERSURI DIN ÎNCHISORI

Unde sunt, cei care nu mai sunt? – <i>Nichifor Crainic</i>	162
--	-----

Întoarcerea – <i>Nichifor Crainic</i>	162
Cântecul potirului – <i>Nichifor Crainic</i>	163
Poemul ecluzei – <i>Simion Giurgeca</i>	164
În Jilava, în turn, la neagra – <i>Radu Budișteanu</i>	167
Slavă – <i>Radu Budișteanu</i>	168
Un fir dintr’o legendă – <i>Ion Pin</i>	169
Mama – <i>Ion Pin</i>	171
În loc de colindă – <i>Ion Pin</i>	172

VERSURI DIN EXIL

ALEXANDRU SILISTREANU

Doină	176
Din Țară	177
Duc dorul...	177
Prăpăd	178
În chip	178
Talisman	179
Urcând rugul	179
Și-a răsărit...	180
Misticul crez	181

VARIOUS

Moța – <i>I. G. Dimitriu</i>	183
Odă – <i>T. Nour-Miron</i>	184
Valeriu Cârdu – <i>I. G. Dimitriu</i>	185
Nicoară – <i>I. G. Dimitriu</i>	185
Vis – <i>Ovidiu Găină</i>	186
Pe graniță – <i>Aron Cotruș</i>	187
De vorbă cu Neamul – <i>Ion G. Delafetea</i>	187
Rugăciune – <i>Ion G. Delafetea</i>	189
O Țară știu! – <i>Traian Miron</i>	190
Haiducească – <i>Aron Cotruș</i>	191
Scrisoare – <i>Dumitru Paulescu</i>	196
22 Septembrie 1939 – <i>Leonida Lutotovici</i>	198
S’a întors un om în sat – <i>Leonida Lutotovici</i>	199
Primăvara din vis – <i>Dumitru Paulescu</i>	199
Cât nu se stinge lumina – <i>Dumitru Paulescu</i>	200
Marș de unire și de luptă – <i>Traian Miron</i>	201
Muria o frunză – <i>Vasile Posteuca</i>	202
Datina străbună – <i>Ion Țolescu</i>	203

Ora semnelui de întrebare – <i>Nicolae Novac</i>	204
Noi nu ne-am născut în zadar – <i>Emanoil Carabaș</i>	205
La cei cincizeci de ani – <i>Ilarion Albu-Petrican</i>	206
Aniversare – <i>Faust Brădescu</i>	206
Vin legionarii – <i>Ilarion Albu-Petrican</i>	207
Nu plângeți mame... - <i>Ilarion Albu-Petrican</i>	208
Ruini – <i>Ion Țolescu</i>	209
Plângeri – <i>Ioan Cușa</i>	210
Psalm Românesc (varianta originală) – <i>Aron Cotruș</i>	212
Psalm Românesc – <i>Aron Cotruș</i>	213
Viziune – <i>Radu Budișteanu</i>	215
Lăsați-ne cântecul – <i>Dumitru Paulescu</i>	215

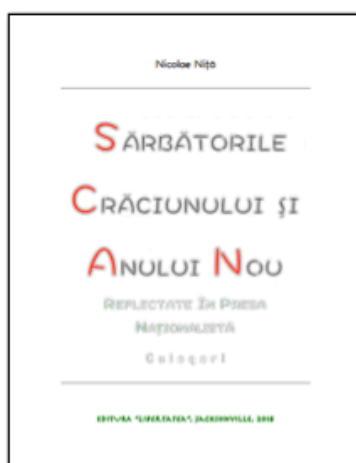
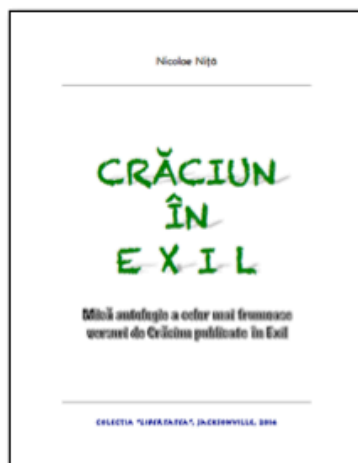
EXTRA

Vulturul și columba – <i>Tudor Arghezi</i>	218
Sângele tău mi-a tulburat copilăria – <i>Ovidiu Vuia</i>	219
Ultima și suprema jertfă – <i>Ovidiu Vuia</i>	219

FACSIMILE

August – <i>Ion Golea</i>	222
Rugă – <i>Nicolae Novac</i>	224
Avatar – <i>Ion Țolescu-Văleni</i>	225
Rătăcirii – <i>George Ionașcu</i>	226
Cântec de slavă – <i>Horia Nițulescu</i>	227
Basm – <i>Radu Gyr</i>	228

DE ACELAȘI AUTOR:

- ♦ *“Bibliografia operelor autorilor legionari”*. Editura *“Libertatea”*, Jacksonville, Florida, 1993.
- ♦ *“Presa Legionară - Publicații”*. Editura *“Libertatea”*, Jacksonville, Florida, 1993 / 2017.
- ♦ *“În cumpăna vremii”* (scurte nuvele). Colecția *“Libertatea”*, Jacksonville, Florida, 1994.
- ♦ *“VICTOR CORBUȚ - în pas cu noi”*. Colecția *“Omul Nou”*, Hallandale, Florida, 1995.
- ♦ *“Crâmpoie de viață - În pădurea cu fiare sălbatice”* (vol. I - II). Editura *“Libertatea”*, Jacksonville, Florida, 1995 - 1996.
- ♦ *“Martirii ne veghează din ceruri”* (vol. I). Editura *“Libertatea”*, Jacksonville, Florida, 1997. Vol. II (*în pregătire*).
- ♦ *“Snop de vise”* (versuri). Colecția *“Libertatea”*, Jacksonville, Florida, 1997.
- ♦ *“Crăciun în Exil”* (mică antologie a celor mai frumoase versuri de Crăciun publicate în Exil). Colecția *“Libertatea”*, Jacksonville, Florida, 2014.
- ♦ *“De ici, de colo...”* - antologie de versuri legionare (Vol. I - II - III). Editura *“Libertatea”*, Jacksonville, Florida, 2018.
- ♦ *“Sărbătorile Crăciunului și Anului Nou Reflectate în Presa Naționalistă”* - Antologie în texte și versuri. Editura *“Libertatea”*, Jacksonville, Florida, 2018.
- ♦ *“Sărbătorile Pascale în Presa Naționalistă”* - culegeri de texte și versuri. Editura *“Libertatea”*, Jacksonville, Florida, 2018.

Ediții îngrijite:

- ♦ *“Acuzat, martor, apărător în procesul vieții mele”* de Dumitru Banea. Colecția *“Omul Nou”*, Miami Beach, Florida 1994.
- ♦ *“Rezistența în Munții Brașovului”* de Petre Baicu. Colecția *“Omul Nou”*, Hallandale, Florida, 1994.
- ♦ *“Cărticică de cântece”* (legionare). Editura *“Libertatea”*, Jacksonville, Florida, 1995.
- ♦ *“Jurnal numai pentru mine”* de Niță Ghimbășanu (I), caietele 1-2; în lucru, caietele 3-4. Colecția *“Libertatea”*, Jacksonville, Florida, 1997.

În curând:

- ♦ *“Încrustări pe răboj...”* (volum antologic).

